

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2000/12/EF

2001/EØS/57/26

av 20. mars 2000

om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2, første og tredje punktum,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådskonferansen 73/183/EØF av 28. juni 1973 om opphevelse av restriksjonene på etableringsadgangen og på adgangen til å yte tjenester når det gjelder bankers og andre finansinstitusjoners selvstendige næringsvirksomhet⁽³⁾, første rådskonferanse 77/780/EØF av 12. desember 1977 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽⁴⁾, rådskonferanse 89/299/EØF av 17. april 1989 om kredittinstitusjoners ansvarlige kapital⁽⁵⁾, annet rådskonferanse 89/646/EØF av 15. desember 1989 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽⁶⁾, rådskonferanse

89/647/EØF av 18. desember 1989 om kredittinstitusjoners kapitaldekning⁽⁷⁾, rådskonferanse 92/30/EØF av 6. april 1992 om tilsyn med kredittinstitusjoner på konsolidert grunnlag⁽⁸⁾ og rådskonferanse 92/121/EØF av 21. desember 1992 om tilsyn og kontroll med kredittinstitusjoners store engasjementer⁽⁹⁾ er endret flere ganger på grunnleggende punkter. For å oppnå klarhet og oversiktighet bør derfor de nevnte direktivene konsolideres og samles i én tekst.

- 2) I henhold til traktaten er all forskjellsbehandling når det gjelder etablering og tjenesteyting forbudt, enten den er basert på et foretaks nasjonalitet eller på det faktum at et foretak ikke er etablert i den medlemsstaten der tjenesten blir utført.
- 3) For å gjøre det lettere å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon er det nødvendig å fjerne de største ulikhetene mellom medlemsstatenes lovgivninger når det gjelder de regler som disse institusjonene er underlagt.
- 4) Dette direktiv er det grunnleggende dokument for gjennomføringen av det indre marked på området kredittinstitusjoner, slik det er fastsatt i Den europeiske enhetsakt og planlagt i Kommisjonens hvitbok, både med hensyn til etableringsadgang og fri ytelse av finans-tjenester.
- 5) For å beskytte oppsparte midler og for å skape like konkurransevilkår mellom institusjonene, må samordningstiltak for kredittinstitusjoner få anvendelse på samtlige institusjoner. Om nødvendig må det likevel tas hensyn til objektive ulikheter i institusjonenes status og deres egentlige oppgaver slik de er fastsatt i de nasjonale lovgivninger.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 15/2001 av 28. februar 2001 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til De Europaiske Fellesskaps Tidende nr. 22 av 26.4.2001, s. 8.

(1) EFT C 157 av 25.5.1998, s. 13.

(2) Europaparlamentsuttalelse av 18. januar 2000 (ennå ikke offentliggjort i EFT) og rådsbeslutning av 13. mars 2000 (ennå ikke offentliggjort i EFT).

(3) EFT L 194 av 16.7.1973, s. 1.

(4) EFT L 322 av 17.12.1977, s. 30. Direktivet sist endret ved direktiv 98/33/EF (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).

(5) EFT L 124 av 5.5.1989, s. 16. Direktivet sist endret ved direktiv 92/30/EØF (EFT L 110 av 28.4.1992, s. 52).

(6) EFT L 386 av 30.12.1989, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 95/26/EF (EFT L 168 av 18.7.1995, s. 7).

(7) EFT L 386 av 30.12.1989, s. 14. Direktivet sist endret ved direktiv 98/33/EF.

(8) EFT L 110 av 28.4.1992, s. 52.

(9) EFT L 29 av 5.2.1993, s. 1. Direktivet endret ved tiltredelsesakten av 1994.

- 6) Omfanget av disse tiltakene bør derfor være så stort som mulig, og omfatte alle institusjoner hvis virksomhet består i å motta midler fra allmennheten som skal tilbakebetales, enten som innskudd eller i andre former, for eksempel løpende utstedelse av obligasjoner og andre tilsvarende verdipapirer, og å yte kreditt for egen regning. Det må fastsettes unntak for visse kredittinstitusjoner som dette direktiv ikke kan få anvendelse på. Dette direktiv skal ikke berøre anvendelsen av nasjonal lovgivning som gir særskilte supplerende tillatelser som tillater kredittinstitusjoner å utøve en bestemt virksomhet eller utføre bestemte typer operasjoner.
- 7) Den framgangsmåten som er valgt, består i en gjennomføring av den grunnleggende harmonisering som er nødvendig og tilstrekkelig for å oppnå en gjensidig anerkjennelse av tillatelser og tilsynsordninger som vil gjøre det mulig å gi en enkelt tillatelse som er gyldig i hele Fellesskapet og å anvende prinsippet om tilsyn ved hjemstatens tilsynsmyndigheter. Kravet om at det må foreligge en virksomhetsplan kan i dette perspektiv derfor bare anses som en faktor som setter vedkommende myndigheter i stand til å ta avgjørelser på grunnlag av mer nøyaktige opplysninger innenfor rammen av objektive kriterier. En viss smidighet er likevel mulig når det gjelder kravene til kredittinstitusjoners juridiske form og beskyttelsen av bankbetegnelser.
- 8) Det vil være nødvendig med like finansielle krav til kredittinstitusjoner for å sikre sparere lik beskyttelse samt rettferdige konkurransevilkår mellom samme type institusjoner. I påvente av en nærmere samordning bør det fastsettes hensiktsmessige strukturelle forholdstall som vil gjøre det mulig å følge situasjonen i sammenlignbare typer kredittinstitusjoner etter ensartede metoder og innenfor rammen av det samarbeid som finner sted mellom nasjonale myndigheter. Denne framgangsmåten er egnet til å lette den gradvise tilnærming mellom de systemer av forholdstall som medlemsstatene har fastsatt og anvendt. Det er imidlertid nødvendig å skille mellom de forholdstall som tar sikte på å sikre en forsvarlig forvaltning av kredittinstitusjoner og dem som er fastsatt med henblikk på den økonomiske politikken og pengepolitikken.
- 9) Ifølge prinsippene for gjensidig anerkjennelse og tilsyn ved hjemstatens tilsynsmyndigheter skal vedkommende myndigheter i medlemsstatene unnlate å gi tillatelse eller trekke tillatelsen tilbake når det framgår klart av faktorer som virksomhetsplan, geografisk plassering eller faktisk utøvd virksomhet at en kredittinstitusjon har valgt rettssystemet i en medlemsstat for å unngå de strengere standarder i den medlemsstaten der kredittinstitusjonen har til hensikt å utøve eller utøver størstedelen av sin virksomhet. En kredittinstitusjon som er en juridisk person, må ha tillatelse i den medlemsstaten der den har sitt forretningskontor. En kredittinstitusjon som ikke er en juridisk person, må ha et hovedkontor i den medlemsstaten der den har tillatelse. I tillegg må medlemsstatene kreve at en kredittinstitusjon alltid har sitt hovedkontor i sin hjemstat, og at den faktisk utøver virksomhet der.
- 10) Vedkommende myndigheter bør ikke gi en kredittinstitusjon tillatelse eller opprettholde tillatelsen dersom det finnes en nær tilknytning mellom kredittinstitusjonen og andre fysiske eller juridiske personer som kan hindre myndighetene i å føre forsvarlig tilsyn. Kredittinstitusjoner som allerede er godkjent, må også oppfylle vedkommende myndigheters krav i denne forbindelse. Definisjonen av «nær tilknytning» i dette direktiv fastsetter minstekrav. Dette er ikke til hinder for at medlemsstatene også anvender den på andre situasjoner enn dem definisjonen omhandler. Erverv av en betydelig andel av et selskaps kapital er i seg selv ikke en kapitalinteresse i henhold til begrepet «nær tilknytning» dersom eierandelen er ervervet utelukkende som en midlertidig investering og ikke gir rett til å øve innflytelse på institusjonens struktur og finansielle strategi.
- 11) Det nevnte forsvarlige tilsyn fra tilsynsmyndighetenes side omfatter det tilsyn på konsolidert grunnlag som skal føres med en kredittinstitusjon når en slik form for tilsyn er fastsatt i fellesskapsrettens bestemmelser. I slike tilfeller skal de myndigheter som mottar anmodningen om godkjenning, fastslå hvilke myndigheter som skal føre tilsyn på konsolidert grunnlag med vedkommende kredittinstitusjon.
- 12) For øvrig kan også hjemstaten fastsette strengere bestemmelser enn dem som er fastsatt i artikkel 5 nr. 1 første ledd og nr. 2 samt i artikkel 7, 16, 30, 51 og 65 når det gjelder institusjoner som har fått tillatelse av sine egne vedkommende myndigheter.
- 13) Opphevelsen av kravet om tillatelse for filialer av kredittinstitusjoner i Fellesskapet vil nødvendigvis medføre at kravet om innskutt kapital blir opphevet.
- 14) Takket være den gjensidige anerkjennelsen vil den framgangsmåten som er valgt, gjøre det mulig for kredittinstitusjoner som har fått tillatelse i hjemstaten, helt eller delvis å utøve virksomhet oppført i vedlegg I i hele Fellesskapet gjennom å opprette filialer eller å yte tjenester. Utøvelse av virksomhet som ikke er oppført i vedlegget, omfattes av traktatens alminnelige bestemmelser om etableringsadgang og adgang til å yte tjenester.

- 15) Den gjensidige anerkjennelsen bør likevel utvides til å omfatte den virksomhet som er oppført i vedlegg I når den utøves av finansinstitusjoner som er datterforetak av en kredittinstitusjon, forutsatt at disse datterforetakene er omfattet av samme konsoliderte tilsyn som hovedforetaket og oppfyller visse strenge vilkår.
- 16) I forbindelse med utøvelse av etableringsretten og adgangen til å yte tjenester kan vertsstaten kreve at institusjoner uten tillatelse som kredittinstitusjon i hjemstaten, eller virksomhet som ikke er oppført i vedlegg I, overholder særlige bestemmelser i vertsstatens lovgivning, forutsatt på den ene side at disse bestemmelsene er forenlige med fellesskapsretten og er begrunnet i allmennhetens interesser, og på den annen side at disse institusjonene eller denne virksomheten ikke omfattes av tilsvarende lover og forskrifter i hjemstaten.
- 17) Medlemsstatene skal påse at det ikke er noe som hindrer at virksomheten omfattet av den gjensidige anerkjennelsen kan utøves på samme måte som i hjemstaten, så lenge den ikke er i strid med lovbestemmelser som beskytter allmennhetens interesser i vertsstaten.
- 18) Det er en nødvendig sammenheng mellom målet med dette direktiv og liberaliseringen av kapitalbevegelser som blir gjennomført ved andre deler av Fellesskapets regelverk. Under enhver omstendighet må tiltakene for liberalisering av banktjenester harmonere med tiltakene for liberalisering av kapitalbevegelser.
- 19) De regler som gjelder for filialer av kredittinstitusjoner som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet, bør være ensartet i alle medlemsstater. Det er viktig på det nåværende tidspunkt å fastsette at disse reglene ikke kan være gunstigere enn reglene for filialer av institusjoner som hører hjemme i en medlemsstat. Det bør presiseres at Fellesskapet kan inngå avtaler med tredjestater om anvendelse av bestemmelser som gir slike filialer samme behandling innenfor hele Fellesskapets område, og i den forbindelse skal det tas hensyn til gjensidighetsprinsippet. Filialer av kredittinstitusjoner som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet, omfattes ikke av adgangen til å yte tjenester i henhold til traktatens artikkel 49 annet ledd eller av etableringsadgangen i andre medlemsstater enn den der de er etablert. Søknader om tillatelse for datterforetak eller om erverv av eierandeler fra foretak underlagt lovgivningen i en tredjestat er imidlertid underlagt en framgangsmåte som skal sikre at kredittinstitusjonene i Fellesskapet etter en gjensidig ordning får tilsvarende behandling i vedkommende tredjestat.
- 20) Tillatelser gitt til kredittinstitusjoner av vedkommende nasjonale myndigheter i samsvar med dette direktiv får anvendelse i hele Fellesskapet, ikke bare i den enkelte medlemsstat, og nåværende gjensidighetsklausuler kommer heretter ikke til anvendelse. Det er derfor behov for en fleksibel framgangsmåte som vil gjøre det mulig å vurdere gjensidighet på fellesskapsgrunnlag. Ettersom Fellesskapet har til hensikt å holde sine finansmarkeder åpne for resten av verden, er formålet med denne framgangsmåten ikke å lukke Fellesskapets finansmarkeder, men å fremme liberaliseringen av de globale finansmarkeder i andre tredjestater. Med sikte på dette fastsettes det i dette direktiv framgangsmåter for forhandlinger med tredjestater, eller, som siste utvei, mulighet for å treffe tiltak som innebærer å utsette nye søknader om tillatelse eller å begrense antall nye tillatelser.
- 21) Det bør inngås avtaler på gjensidig grunnlag mellom Fellesskapet og tredjestater for å gjøre det praktisk mulig å gjennomføre konsolidert tilsyn over et så stort geografisk område som mulig.
- 22) Ansvar for tilsyn med en kredittinstitusjons økonomiske soliditet, og særlig med dens solvens, ligger hos vedkommende myndigheter i institusjonens hjemstat. Vedkommende myndigheter i vertsstaten skal fortsatt ha ansvaret for tilsyn med likviditet og pengepolitikk. Tilsynet med markedsrisikoen skal foretas i nært samarbeid mellom vedkommende myndigheter i hjemstaten og vertsstaten.
- 23) For at det indre bankmarked skal virke på en harmonisk måte kreves det i tillegg til rettsregler også et nært og regelmessig samarbeid mellom vedkommende myndigheter i medlemsstatene. Når det gjelder vurdering av problemer i forbindelse med individuelle kredittinstitusjoner, er fremdeles kontaktgruppen som er opprettet mellom banktilsynsmyndighetene det beste forum. Gruppen er et egnet organ for gjensidig utveksling av opplysninger som fastsatt i artikkel 28.
- 24) Denne framgangsmåten for gjensidig underretning erstatter på ingen måte det bilaterale samarbeidet opprettet ved artikkel 28. Vedkommende myndigheter i vertsstaten kan, uten at det berører deres egen tilsynsmyndighet, i hastesaker enten på eget initiativ, eller på initiativ fra vedkommende myndigheter i hjemstaten, fortsatt føre tilsyn med at virksomheten til en kredittinstitusjon som ligger på deres territorium er i samsvar med lovgivningen og med prinsippene for god forvaltnings- og regnskapspraksis og for forsvarlig internkontroll.
- 25) Det bør fastsettes adgang til utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter og myndigheter

- eller organer som i kraft av sin funksjon bidrar til å styrke det finansielle systems stabilitet. For å bevare opplysningenes fortrolige karakter må antallet mottakere være strengt begrenset.
- 26) Visse former for atferd, f.eks. bedrageri og innsidehandel, kan påvirke det finansielle systems stabilitet og integritet, også når de gjelder andre foretak enn finansforetak.
- 27) Det må fastsettes på hvilke vilkår denne utveksling av opplysninger kan tillates.
- 28) Når det er fastsatt at opplysninger kan gis videre bare med vedkommende myndigheters uttrykkelige samtykke, kan myndighetene eventuelt gjøre samtykket betinget av at strenge krav blir overholdt.
- 29) Utveksling av opplysninger mellom på den ene side vedkommende myndigheter og på den annen side sentralbanker og andre organer med lignende funksjon i deres egenskap av monetære myndigheter og eventuelt andre offentlige myndigheter som fører tilsyn med betalingssystemer, bør også tillates.
- 30) For å styrke tilsynet med kredittinstitusjoner og vernet av kredittinstitusjoners kunder bør det fastsettes at en revisor skal underrette vedkommende myndigheter umiddelbart dersom vedkommende i forbindelse med utførelsen av sin oppgave, i tilfeller som omhandlet i dette direktiv, får kjennskap til visse forhold som i alvorlig grad kan påvirke en kredittinstitusjons finansielle situasjon eller dens forvaltnings- eller regnskapspraksis. Av hensyn til det mål som skal nås, er det ønskelig at medlemsstatene fastsetter at denne plikten under enhver omstendighet skal gjelde når en revisor fastslår slike forhold i forbindelse med utførelsen av sin oppgave i et foretak som har nær tilknytning til en kredittinstitusjon. Revisorenes plikt til eventuelt å underrette vedkommende myndigheter om visse forhold og avgjørelser med hensyn til kredittinstitusjoner som revisorene oppdager i forbindelse med utførelsen av sin oppgave i et ikke-finansielt foretak, endrer verken arten av deres oppgave i dette foretaket eller den måten de skal utføre sin oppgave på i foretaket.
- 31) Felles grunnregler for kredittinstitusjoners ansvarlige kapital er et viktig element i opprettelsen av et indre bankmarked fordi ansvarlig kapital gjør det mulig å sikre kontinuitet i kredittinstitusjonenes virksomhet og beskytte de oppsparte midler. Denne harmoniseringen vil styrke tilsynet med kredittinstitusjoner og bidra til ytterligere samordning i banksektoren.
- 32) Slike regler må gjelde for alle godkjente kredittinstitusjoner i Fællesskapet.
- 33) En kredittinstitusjons ansvarlige kapital kan tjene til å absorbere tap som ikke dekkes av et overskudd av tilstrekkelig størrelse. Den ansvarlige kapital utgjør også et viktig kriterium for vedkommende myndigheter, særlig for vurderingen av kredittinstitusjoners solvens og andre tilsynsformål.
- 34) På et indre bankmarked konkurrerer kredittinstitusjoner direkte med hverandre, og det må derfor være ensartede definisjoner og regler når det gjelder ansvarlig kapital. For dette formål kan kriteriene for å bestemme sammensetningen av ansvarlig kapital ikke overlates til medlemsstatene alene. Vedtakelse av felles grunnregler vil være i Fællesskapets interesse fordi det vil hindre konkurransevridning og styrke Fællesskapets banksystem.
- 35) Definisjonen av ansvarlig kapital fastsatt i dette direktiv omfatter flest mulig poster og tilstrekkelige beløp, og overlater til medlemsstatenes eget skjønn om alle eller deler av disse postene skal brukes, eller om det skal vedtas lavere tak for beløpene.
- 36) I dette direktiv beskrives nærmere kriteriene for visse poster som inngår i ansvarlig kapital, og medlemsstatene står fritt til å anvende strengere bestemmelser.
- 37) Innledningsvis defineres de felles grunnreglene i generelle vendinger for å dekke alle poster som inngår i ansvarlig kapital i de forskjellige medlemsstatene.
- 38) Alt etter kvaliteten av de postene som utgjør den ansvarlige kapital, skiller dette direktiv mellom de postene som utgjør kjernekapitalen og dem som utgjør tilleggskapitalen.
- 39) Siden de postene som utgjør tilleggskapitalen, ikke er av samme kvalitet som dem som utgjør kjernekapitalen, bør beløpet for tilleggskapital som inngår i den ansvarlige kapitalen, ikke overstige et beløp tilsvarende kjernekapitalen. Videre kan summen av visse poster som tas med i tilleggskapitalen, ikke overstige et beløp tilsvarende 50 % av kjernekapitalen.
- 40) For å unngå konkurransevridning kan offentlige kredittinstitusjoner ikke la de garantier som de er blitt innvilget av medlemsstatene eller lokale myndigheter, inngå i beregningen av deres ansvarlige kapital.

- 41) Når det for tilsynsformål er nødvendig å fastslå størrelsen på den konsoliderte ansvarlige kapital for en gruppe kredittinstitusjoner, skal den beregnes i samsvar med dette direktiv.
- 42) Den nøyaktige regnskapsmetoden som skal benyttes ved beregning av ansvarlig kapital og kapitaldekning samt ved vurdering av konsentrasjonen av engasjementer, skal ta hensyn til bestemmelsene i rådsdirektiv 86/635/EØF av 8. desember 1986 om bankers og andre finansinstitusjoners årsregnskaper og konsoliderte regnskaper⁽¹⁾, som inneholder visse tilpasninger av bestemmelsene i rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 med hjemmel i traktatens artikkel 44 paragraf 2 bokstav g) om konsoliderte regnskaper⁽²⁾.
- 43) Bestemmelsene om ansvarlig kapital inngår som et ledd i de mer omfattende internasjonale bestrebelsene på å oppnå en tilnærming av gjeldende regler i de viktigste statene når det gjelder kapitaldekningsgrad.
- 44) Kommisjonen vil utarbeide en rapport og regelmessig ta bestemmelsene om ansvarlig kapital opp til fornyet vurdering med sikte på å stramme inn bestemmelsene og på den måten oppnå større tilnærming i en felles definisjon av ansvarlig kapital. En slik tilnærming vil gjøre det mulig å forbedre kapitaldekningsgraden for kredittinstitusjonene i Fellesskapet.
- 45) Bestemmelsene om kapitaldekning er et resultat av arbeid utført av den rådgivende komité for bankspørsmål, som har ansvaret for å legge fram forslag for Kommisjonen med sikte på å samordne de koeffisienter som gjelder i medlemsstatene.
- 46) Fastsettelse av en hensiktsmessig kapitaldekning er av vesentlig betydning for tilsynet med kredittinstitusjoner.
- 47) En kapitaldekning der aktiva og poster utenfor balansen vektet på grunnlag av graden av kredittrisiko, er en særlig egnet målestokk for solvens.
- 48) Innføring av felles standarder for kapitaldekning på grunnlag av aktiva og poster utenfor balansen som er utsatt for kredittrisiko, utgjør derfor et vesentlig element i den harmonisering som er nødvendig for å oppnå en gjensidig anerkjennelse av tilsynsmetoder og dermed gjennomføring av det indre bankmarked.
- 49) Bestemmelsene om kapitaldekning skal i den forbindelse ses i sammenheng med andre særlige rettsakter som også harmoniserer de grunnleggende metoder for tilsyn med kredittinstitusjoner.
- 50) På et indre bankmarked skal institusjonene konkurrere direkte med hverandre, og vedtakelse av felles standarder for solvens i form av et minstekrav til kapitaldekning vil hindre konkurransevridding og styrke banksystemet i Fellesskapet.
- 51) I dette direktiv fastsettes det forskjellig vektning på garantier stilt av forskjellige finansinstitusjoner. Kommisjonen skal derfor undersøke om dette direktiv som helhet skaper vesentlige konkurransevriddinger mellom kredittinstitusjoner og forsikringsforetak og på bakgrunn av denne undersøkelsen vurdere om det er grunn til å treffe hjelpetiltak.
- 52) I vedlegg III er det fastsatt regler for behandlingen av poster utenfor balansen i forbindelse med beregningen av kravene til kredittinstitusjoners ansvarlige kapital. For å sikre at det indre marked virker på en tilfredsstillende måte, særlig når det gjelder å skape like konkurransevilkår, er medlemsstatene forpliktet til å tilstrebe en ensartet vurdering av kontraktsfestede avtaler om nettoeregning av finansielle forpliktelser hos sine vedkommende myndigheter. Vedlegg III er i tråd med det arbeid som et internasjonalt forum av tilsynsmyndigheter innen banksektoren har gjort med sikte på de samme myndigheters godkjenning av bilateral nettoeregning, særlig muligheten for å beregne kravene til ansvarlig kapital ved visse transaksjoner på grunnlag av et nettobeløp i stedet for et bruttobeløp, forutsatt at det eksisterer rettslig bindende avtaler som sikrer at kredittrisikoen begrenses til nettobeløpet. For internasjonalt aktive kredittinstitusjoner og grupper av kredittinstitusjoner i en lang rekke tredjestater som konkurrerer med kredittinstitusjoner i Fellesskapet, vil reglene som vedtas på et bredere internasjonalt plan medføre en mer nøyaktig tilsynsmessig behandling av ikke-børsomsatte derivater. Denne forbedringen vil resultere i et mer hensiktsmessig obligatorisk kapitaldekningskrav, ved at det tas hensyn til den risikoreduerende virkning kontraktsfestede netto-regningsavtaler anerkjent av tilsynsmyndighetene vil ha på potensielle framtidige kredittrisikoeer. Avregning av ikke-børsomsatte derivater foretatt av oppgjørssentraler som opptrer som en sentral motpart, spiller en viktig rolle i visse medlemsstater. Fordelene ved en slik avregning i form av en reduksjon av kredittrisikoen og den tilknyttede systemrisikoen som ledd i en tilsynsmessig behandling av kredittrisiko, bør anerkjennes. For at avregnede ikke-børsomsatte derivater i en overgangsperiode skal kunne omfattes av den samme tilsynsmessige behandling som derivater omsatt på børs, er det nødvendig at det stilles full

(1) EFT L 372 av 31.12.1986, s. 1.

(2) EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 90/605/EØF (EFT L 317 av 16.11.1990, s. 60).

sikkerhet for de aktuelle og potensielle framtidige risikoer som følger av avregnede kontrakter om ikke-børsomsatte derivater, og at faren for at oppgjørssentralens risikoer vil overstige markedsverdien av den sikkerhet som er stilt, fjernes. Nivået for de bunnsikkerheter og løpende marginer som kreves, samt kvaliteten på den stille sikkerhet og det beskyttelsesnivå den gir, skal være slik at vedkommende myndigheter finner det tilstrekkelig. Vedlegg III kan gi medlemsstatenes kredittinstitusjoner samme mulighet for å få bilateral netto-regning godkjent av vedkommende myndigheter, og sikrer dem dermed like konkurransevilkår. De aktuelle regler er både avveide og hensiktsmessige med tanke på en styrket anvendelse av tiltak for tilsyn med kredittinstitusjoner. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene bør påse at beregningen av tilleggene foretas på grunnlag av de faktiske nominelle beløp, ikke de tilsynelatende.

- 53) Den minstedekning som er fastsatt i dette direktiv, styrker den ansvarlige kapital i kredittinstitusjonene i Fellesskapet. Tallet er satt til 8 % som følge av en statistisk undersøkelse om gjeldende kapitalkrav ved inngangen til 1988.
- 54) De viktigste reglene for tilsyn med kredittinstitusjoners store engasjementer bør harmoniseres. Medlemsstatene bør fortsatt ha mulighet til å vedta enda strengere bestemmelser enn dem som er fastsatt i dette direktiv.
- 55) Overvåking av og kontroll med kredittinstitusjoners store engasjementer er en integrert del av tilsynet med disse institusjonene. En altfor stor konsentrasjon av engasjementer overfor en enkelt kunde eller en gruppe av kunder med innbyrdes tilknytning kan innebære en uakseptabel tapsrisiko. En slik situasjon kan vurderes som skadelig for en kredittinstitusjons solvens.
- 56) På et indre bankmarked konkurrerer kredittinstitusjonene direkte med hverandre, og tilsynskravene bør derfor være like i hele Fellesskapet. Med dette mål for øyet bør de kriterier som skal anvendes ved vurdering av risikokonsentrasjon, fastsettes i juridisk bindende fellesskapsregler, og kan ikke fullstendig overlates til medlemsstatenes egen vurdering. Fellesskapets interesser vil være best tjent med at det vedtas felles regler, ettersom dette vil forhindre forskjeller i konkurransevilkårene og samtidig styrke Fellesskapets banksystem.
- 57) Bestemmelsene om kredittinstitusjoners kapitaldekning inneholder en liste over betegnelser for de forskjellige typer kredittrisiko kredittinstitusjoner påtar seg. Disse betegnelsene bør derfor benyttes ved definisjonen av «engasjementer» i forbindelse med begrensning av store engasjementer. Likevel er det ikke hensiktsmessig som

en fast regel å vise til den risikovekting og de risikograder som er fastsatt i nevnte bestemmelser. Målet med denne risikovektingen og disse risikogradene var å fastsette et generelt solvenskrav som skulle dekke kredittinstitusjonenes kredittrisiko. Målet med å fastsette regler for store engasjementer er å begrense det største tap en kredittinstitusjon kan pådra seg overfor en enkelt kunde eller en gruppe av kunder med innbyrdes tilknytning. Det er derfor grunn til å følge et forsiktighetsprinsipp og som generell regel legge til grunn engasjementets nominelle verdi uten å ta hensyn til risikovektingen eller risikograden.

- 58) Dersom en kredittinstitusjon inngår engasjementer med sitt eget hovedforetak, eller med andre datterforetak til dette hovedforetaket, er særlig varsomhet påkrevd. Kredittinstitusjonenes risikostyring må være fullstendig uavhengig og i samsvar med prinsippene for sunn bankforvaltning, uten at det tas hensyn til noe annet enn de nevnte prinsipper. I de tilfeller der innflytelsen til personer som direkte eller indirekte er innehavere av en kvalifisert eierandel i en kredittinstitusjon kan være til skade for en sunn og forsvarlig forvaltning av institusjonen, krever bestemmelsene i dette direktiv at vedkommende myndigheter skal treffe passende tiltak for å bringe situasjonen til opphør. Når det gjelder store engasjementer, bør det fastsettes særlige standarder for de engasjementer en kredittinstitusjon kan påta seg for foretakene i sin egen gruppe, og i slike tilfeller bør det være strengere standarder for engasjementsbegrensning enn for andre typer engasjementer. Strengere begrensning bør likevel ikke gjennomføres når hovedforetaket er et finansielt holdingselskap eller en kredittinstitusjon, eller når de andre datterforetakene er kredittinstitusjoner, finansinstitusjoner eller foretak som yter banktilknyttede tjenester, forutsatt at alle disse foretakene er omfattet av tilsynet med kredittinstitusjoner på konsolidert grunnlag. I så fall innebærer tilsynet på konsolidert grunnlag med den samlede gruppe et tilsyn som er tilstrekkelig effektivt, uten at det er nødvendig å fastsette strengere standarder for risikobegrensning. Dermed vil bankgrupper også bli oppmuntret til å innrette sin struktur på en slik måte at det er mulig å gjennomføre tilsyn på konsolidert grunnlag, noe som er ønskelig ettersom det på den måten vil kunne etableres et mer omfattende tilsyn.
- 59) For at et tilsyn på konsolidert grunnlag skal bli effektivt, må det kunne anvendes overfor alle grupper som driver bankvirksomhet, også når hovedforetaket ikke er en kredittinstitusjon. Vedkommende myndigheter må ha de nødvendige juridiske fullmakter for gjennomføringen av et slikt tilsyn.
- 60) Med hensyn til grupper som driver uensartet virksomhet og der hovedforetaket har kontroll over minst ett

datterforetak som er en kredittinstitusjon, må vedkommende myndigheter være i stand til å vurdere kredittinstitusjonens finansielle situasjon innenfor rammen av en slik gruppe. I påvente av en senere samordning kan medlemsstatene vedta egnede konsolideringsmetoder for å nå målene fastlagt i dette direktiv. Vedkommende myndigheter må minst ha mulighet til å innhente fra samtlige foretak i gruppen de opplysninger de trenger for å utføre sin oppgave. Det må opprettes et samarbeid mellom de ansvarlige tilsynsmyndigheter innenfor de forskjellige finansielle sektorer når det gjelder grupper av foretak som driver flere typer finansiell virksomhet.

- 61) Medlemsstatene kan dessuten trekke tilbake eller nekte å gi tillatelse til å utøve bankvirksomhet til visse gruppestrukturer som vurderes som uegnet til å utøve slik virksomhet, særlig fordi det ikke vil kunne føres tilfredsstillende tilsyn med dem. For dette formål, og for å sikre en sunn og forsvarlig drift av kredittinstitusjoner, har vedkommende myndigheter den myndighet som er nevnt i artikkel 7 nr. 1 første ledd og nr. 2, i artikkel 14 nr. 1 bokstav c) og i artikkel 16 i dette direktiv.
- 62) Medlemsstatene kan også fastsette egnede metoder for tilsyn med grupper som har en struktur som ikke omfattes av dette direktiv. Det bør sørges for at bestemmelsene i dette direktiv blir utfyllt i den utstrekning slike strukturer blir vanlige.
- 63) Tilsyn på konsolidert grunnlag må omfatte alle former for virksomhet oppført i vedlegg I. Derfor må det føres tilsyn på konsolidert grunnlag med alle foretak som hovedsakelig driver slike former for virksomhet. Følgelig må definisjonen av finansinstitusjoner utvides slik at den dekker disse former for virksomhet.
- 64) I direktiv 86/635/EØF sammen med direktiv 83/349/EØF ble det fastsatt konsolideringsregler for konsoliderte regnskaper som offentliggjøres av kredittinstitusjoner. Derfor er det nå mulig å presisere nærmere de metoder som skal benyttes i forbindelse med tilsyn på konsolidert grunnlag.
- 65) Tilsynet med kredittinstitusjoner på konsolidert grunnlag bør særlig ta sikte på å beskytte interessene til de nevnte institusjoners innskyttere og å sikre det finansielle systems stabilitet.
- 66) Undersøkelse av problemer som oppstår på områder som omfattes av dette direktiv samt av andre direktiver om kredittinstitusjoners virksomhet, krever samarbeid

mellom vedkommende myndigheter og Kommissjonen innenfor en rådgivende komité for bankspørsmål, særlig med tanke på en nærmere samordning. En rådgivende komité for bankspørsmål for medlemsstatenes vedkommende myndigheter utelukker ikke andre former for samarbeid mellom myndigheter som fører tilsyn med adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon, og særlig ikke samarbeid innenfor den kontaktgruppen som er opprettet mellom banktilsynsmyndighetene.

- 67) Det kan med visse mellomrom bli nødvendig å foreta tekniske endringer av de detaljerte reglene i dette direktiv av hensyn til utviklingen i banksektoren. Kommissjonen skal derfor foreta de nødvendige endringer etter samråd med Den rådgivende komité for bankspørsmål, og innenfor rammen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommissjonen i henhold til traktatens bestemmelser. De tiltakene som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommissjonen⁽¹⁾.
- 68) Ifølge artikkel 36 nr. 1 i dette direktiv kan kredittinstitusjoner organisert som samvirker eller fond behandle sine låntakeres solidarforpliktelser som del av den ansvarlige kapital i henhold til artikkel 34 nr. 1 punkt 7. Den danske regjering har uttrykt et sterkt ønske om at det fåtall danske kredittforeninger som er organisert som samvirker eller fond, skal bli omdannet til åpne aksjeselskaper. For å lette denne omdanningen eller for å gjøre den mulig, er det nødvendig med et midlertidig unntak som tillater dem å regne en del av sine låntakeres solidarforpliktelser som del av den ansvarlige kapital. Dette midlertidige unntaket bør ikke vri konkurransen mellom kredittinstitusjonene.
- 69) Anvendelse av 20 % vektning av kredittinstitusjonenes panteobligasjoner kan føre til ustabilitet i nasjonale finansmarkeder der slike verdipapirer spiller en avgjørende rolle. I dette tilfellet skal det treffes overgangstiltak for anvendelse av en risikovektning på 10 %. Markedet for verdipapirisering er i rask utvikling. Det er derfor ønskelig at Kommissjonen sammen med medlemsstatene undersøker den tilsynsmessige behandling av verdipapirer med sikkerhet i aktiva og innen 22. juni 1999 framlegger forslag med sikte på tilpasning av gjeldende lovgivning, slik at det kan fastsettes en egnet tilsynsmessig behandling av verdipapirer med sikkerhet i aktiva. Vedkommende myndigheter kan inntil 31. desember 2006 tillate 50 %

(¹) EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

vektning av aktiva som er sikret ved pant i kontorbygg eller næringseiendommer til flere formål. Den faste eiendom det er tatt pant i, må underlegges strenge vurderingskriterier og jevnlig vurderes for å ta hensyn til utviklingen i markedet for næringseiendommer. Eiendommen må benyttes eller være utleid av eieren. Lån til eiendomsutvikling er unntatt fra denne vektingen på 50 %.

- 70) For å sikre en harmonisk anvendelse av bestemmelsene om store engasjementer bør det være tillatt for medlemsstatene å vedta at innføringen av de nye øvre grenser gjennomføres i to etapper. For mindre kredittinstitusjoner kan det være berettiget med en lengre overgangsperiode, ettersom en raskere innføring av 25 %-regelen vil kunne redusere deres kredittvirksomhet altfor brått.

- 71) For øvrig videreføres harmoniseringen av vilkårene for sanering og avvikling av kredittinstitusjoner.

- 72) Ordningene som er nødvendige for tilsyn med kredittinstitusjoners likviditetsrisiko, må også harmoniseres.

- 73) Dette direktiv må ikke berøre medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene for innarbeiding av direktivene oppført i vedlegg V del B –

GJORT DETTE VEDTAK:

INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
AVDELING I	
DEFINISJONER OG VIRKEOMRÅDE	198
Artikkel 1: Definisjoner	198
Artikkel 2 Virkeområde	200
Artikkel 3 Forbud mot at andre foretak enn kredittinstitusjoner mottar fra allmennheten innskudd eller andre midler som skal tilbakebetales	201
 AVDELING II	
VILKÅR FOR ADGANG TIL Å STARTE OG UTØVE VIRKSOMHET SOM KREDITTINSTITUSJON	202
Artikkel 4 Tillatelse	202
Artikkel 5 Startkapital	202
Artikkel 6 Kredittinstitusjoners ledelse og plassering av hovedkontor	202
Artikkel 7 Aksjonærer og deltakere	203
Artikkel 8 Virksomhetsplan og strukturell organisering	203
Artikkel 9 Økonomiske behov	203
Artikkel 10 Avslag på søknad om tillatelse	203
Artikkel 11 Melding om tillatelse til Kommisjonen	203
Artikkel 12 Forutgående samråd med vedkommende myndigheter i de andre medlemsstatene	203
Artikkel 13 Filialer av kredittinstitusjoner som har tillatelse i andre medlemsstater	204
Artikkel 14 Tilbakekalling av tillatelsen	204
Artikkel 15 Navn	204
Artikkel 16 Kvalifisert eierandel i en kredittinstitusjon	204
Artikkel 17 Organisasjon og internkontrollordninger	205
 AVDELING III	
BESTEMMELSER OM ETABLERINGSADGANG OG ADGANG TIL Å YTE TJENESTER	205
Artikkel 18 Kredittinstitusjoner	205
Artikkel 19 Finansinstitusjoner	205
Artikkel 20 Utøvelse av etableringsadgangen	206
Artikkel 21 Utøvelse av adgangen til å yte tjenester	207
Artikkel 22 Myndigheten til vedkommende myndigheter i vertsstaten	207
 AVDELING IV	
FORBINDELSER MED TREDJESTATER	208
Artikkel 23 Melding om datterselskaper av foretak i tredjestater og om vilkårene for markedsadgang i disse statene	208
Artikkel 24 Filialer av kredittinstitusjoner som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet	209
Artikkel 25 Samarbeid om tilsyn på konsolidert grunnlag med vedkommende myndigheter i tredjestater	209

AVDELING V	PRINSIPPER OG TEKNISKE MIDLER FOR Å FØRE TILSYN	210
Kapittel 1	Prinsipper for tilsyn	210
Artikkel 26	Hjemstatens tilsynsmyndighet	210
Artikkel 27	Vertsstatens tilsynsmyndighet	210
Artikkel 28	Samarbeid om tilsyn	210
Artikkel 29	Tilsyn på stedet med filialer opprettet i en annen medlemsstat	210
Artikkel 30	Utveksling av opplysninger og taushetsplikt	210
Artikkel 31	Plikter som påhviler personer med ansvar for den lovbestemte revisjon av årsregnskaper og konsoliderte regnskaper	212
Artikkel 32	Vedkommende myndigheters sanksjonsmuligheter	213
Artikkel 33	Klageadgang	213
Kapittel 2	Tekniske midler for å føre tilsyn	213
<i>Avsnitt 1</i>	<i>Ansvarlig kapital</i>	<i>213</i>
Artikkel 34	Alminnelige prinsipper	213
Artikkel 35	Andre poster	214
Artikkel 36	Andre bestemmelser om ansvarlig kapital	215
Artikkel 37	Beregning av ansvarlig kapital på konsolidert grunnlag	215
Artikkel 38	Fradrag og begrensninger	216
Artikkel 39	Dokumentasjon overfor vedkommende myndigheter	216
<i>Avsnitt 2</i>	<i>Kapitaldekning</i>	<i>216</i>
Artikkel 40	Alminnelige prinsipper	216
Artikkel 41	Teller: ansvarlig kapital	216
Artikkel 42	Nevner: risikjusterte aktiva og poster utenfor balansen	216
Artikkel 43	Risikovekting	217
Artikkel 44	Vekting av fordringer på regionale og lokale myndigheter i medlemsstatene	219
Artikkel 45	Annen vekting	219
Artikkel 46	Ideelle forvaltningsorganer og foretak	219
Artikkel 47	Kapitaldekningens nivå	219
<i>Avsnitt 3</i>	<i>Store engasjementer</i>	<i>220</i>
Artikkel 48	Underretning om store engasjementer	220
Artikkel 49	Øvre grenser for store engasjementer	220
Artikkel 50	Tilsyn med store engasjementer på konsolidert og ikke-konsolidert grunnlag	222
<i>Avsnitt 4</i>	<i>Kvalifiserte eierandeler utenom finanssektoren</i>	<i>222</i>
Artikkel 51	Begrensninger for ikke-finansielle kvalifiserte eierandeler	222
Kapittel 3	Tilsyn på konsolidert grunnlag	223
Artikkel 52	Tilsyn med kredittinstitusjoner på konsolidert grunnlag	223
Artikkel 53	Vedkommende myndigheter som er pålagt å føre tilsyn på konsolidert grunnlag...	224

Artikkel 54	Konsoliderings form og omfang	225
Artikkel 55	Opplysninger som skal gis av blandede selskaper og deres datterforetak	225
Artikkel 56	Tiltak som skal lette tilsyn på konsolidert grunnlag	226
AVDELING VI	DEN RÅDGIVENDE KOMITÉ FOR BANKSPØRSMÅL	227
Artikkel 57	Den rådgivende komité for bankspørsmåls sammensetning og oppgaver	227
Artikkel 58	Undersøkelse av vilkårene for tillatelse	227
Artikkel 59	Forholdtsall for observasjon	227
AVDELING VII	GJENNOMFØRINGSMYNDIGHET	228
Artikkel 60	Tekniske tilpasninger	228
AVDELING VIII	OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER	228
Kapittel 1	Overgangsbestemmelser	228
Artikkel 61	Overgangsbestemmelser for artikkel 36	228
Artikkel 62	Overgangsbestemmelser for artikkel 43	229
Artikkel 63	Overgangsbestemmelser for artikkel 47	230
Artikkel 64	Overgangsbestemmelser for artikkel 49	230
Artikkel 65	Overgangsbestemmelser for artikkel 51	231
Kapittel 2	Sluttbestemmelser	231
Artikkel 66	Underretting av Kommisjonen	231
Artikkel 67	Opphevede direktiver	231
Artikkel 68	Ikrafttredelse	231
Artikkel 69	Adressater	231
VEDLEGG I:	Liste over virksomhet som omfattes av gjensidig anerkjennelse	232
VEDLEGG II:	Klassifisering av poster utenfor balansen	233
VEDLEGG III:	Behandling av poster utenfor balansen	234
VEDLEGG IV:	Typer av poster utenfor balansen	238
VEDLEGG V del A:	Opphevede direktiver, med tilhørende endringer i kronologisk rekkefølge	239
VEDLEGG V del B:	Innarbeidingsfrister	240
VEDLEGG VI:	Sammenligningstabell	241

AVDELING I

DEFINISJONER OG VIRKEOMRÅDE

Artikkel 1

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

1. «kredittinstitusjon»: et foretak hvis virksomhet består i å motta fra allmennheten innskudd eller andre midler som skal tilbakebetales, og å yte kreditt for egen regning.

I forbindelse med gjennomføringen av tilsynet på konsolidert grunnlag skal en kredittinstitusjon som definert i første ledd samt ethvert privat eller offentlig foretak som svarer til definisjonen i første ledd og som har fått tillatelse i en tredjestat, anses som en kredittinstitusjon.

I forbindelse med gjennomføringen av tilsynet og kontrollen med store engasjementer skal en kredittinstitusjon som definert i første ledd, herunder slike institusjoners filialer i tredjestater, og ethvert privat eller offentlig foretak, herunder deres filialer, som svarer til definisjonen i første ledd og som har fått tillatelse i en tredjestat, anses som en kredittinstitusjon,

2. «tillatelse»: et dokument, uansett form, som er utstedt av myndighetene og gir rett til å utøve virksomhet som kredittinstitusjon,
3. «filial»: et forretningssted uten selvstendig rettsevne som er en del av en kredittinstitusjon og direkte utfører, helt eller delvis, de transaksjoner som inngår i kredittinstitusjoners virksomhet; flere forretningssteder etablert i samme medlemsstat av en kredittinstitusjon med hovedkontor i en annen medlemsstat skal anses som én enkelt filial,
4. «vedkommende myndigheter»: de nasjonale myndigheter som i henhold til lov eller forskrifter har myndighet til å føre tilsyn med kredittinstitusjoner,
5. «finansinstitusjon»: et foretak som ikke er en kredittinstitusjon og hvis hovedvirksomhet består i å erverve eierandeler eller utøve én eller flere av de former for virksomhet som er oppført i nr. 2-12 i vedlegg I,

6. «hjemstat»: den medlemsstat der en kredittinstitusjon har fått tillatelse i samsvar med artikkel 4-11,

7. «vertsstat»: den medlemsstat der en kredittinstitusjon har en filial eller yter tjenester,

8. «kontroll»: forbindelsen mellom et hovedforetak og et datterforetak som fastsatt i artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF, eller en tilsvarende forbindelse mellom enhver fysisk eller juridisk person og et foretak,

9. «kapitalinteresser»: i forbindelse med tilsyn på konsolidert grunnlag, det å ha, direkte eller indirekte, 20 % eller mer av stemmene eller kapitalen i et foretak,

10. «kvalifisert eierandel»: en direkte eller indirekte faktisk eierandel som utgjør minst 10 % av kapitalen eller stemmene i et foretak, eller som gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse på ledelsen av det foretak der en eierandel besittes,

11. «startkapital»: kapital i henhold til artikkel 34 nr. 2, punkt 1 og 2,

12. «hovedforetak»: et hovedforetak i henhold til artikkel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF.

I forbindelse med gjennomføringen av tilsynet på konsolidert grunnlag og kontrollen med store engasjementer skal det bety et hovedforetak i henhold til artikkel 1 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF, samt ethvert foretak som etter vedkommende myndigheters oppfatning i realiteten har dominerende innflytelse over et annet foretak,

13. «datterforetak»: et underforetak i henhold til artikkel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF.

I forbindelse med gjennomføringen av tilsynet på konsolidert grunnlag og kontroll med store engasjementer skal det bety et underforetak i henhold til artikkel 1 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF samt ethvert foretak som etter vedkommende myndigheters oppfatning i realiteten er under dominerende innflytelse av et hovedforetak.

- Ethvert underforetak av et underforetak skal også anses som underforetak av hovedforetaket som står i spissen for disse foretakene,
14. «sone A»: alle medlemsstater og alle andre stater som er fulle medlemmer av Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) og stater som har inngått særavtaler om lån med Det internasjonale valutafond (IMF) innenfor rammen av fondets generelle låneordninger (GAB). Stater som reforhandler sin statlige utenlandsgjeld, skal imidlertid utelukkes fra sone A i et tidsrom på fem år,
 15. «sone B»: alle stater utenfor sone A,
 16. «kredittinstitusjoner i sone A»: alle kredittinstitusjoner som har tillatelse i medlemsstatene i samsvar med artikkel 4, herunder deres filialer i tredjestater, og alle private og offentlige foretak som omfattes av definisjonen i nr. 1 første ledd og har tillatelse i andre stater i sone A, herunder deres filialer,
 17. «kredittinstitusjoner i sone B»: alle private og offentlige foretak som har tillatelse utenfor sone A og omfattes av definisjonen i nr. 1 første ledd, herunder deres filialer i Fellesskapet,
 18. «låntakere utenom banker»: alle andre låntakere enn kredittinstitusjoner som definert i nr. 16 og 17, sentralbanker, sentrale, regionale og lokale myndigheter, De europeiske fellesskap, Den europeiske investeringsbank (EIB) og multilaterale utviklingsbanker som definert i nr. 19,
 19. «multilaterale utviklingsbanker»: Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling, Det internasjonale finansieringsinstitutt, Den interamerikanske utviklingsbank, Den asiatiske utviklingsbank, Den afrikanske utviklingsbank, Europarådets bosettingsfond, Den nordiske investeringsbank, Den karibiske utviklingsbank, Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling, Det europeiske investeringsfond og Det interamerikanske investeringsselskap,
 20. «høyrisiko-, mellomrisiko-, mellom-/lavrisiko- og lavrisikoposter utenfor balansen»: postene nevnt i artikkel 43 nr. 2 og oppført i vedlegg II,
 21. «finansielt holdingselskap»: en finansinstitusjon med underforetak som helt eller hovedsakelig er kreditt- eller finansinstitusjoner, og der minst ett datterforetak er en kredittinstitusjon,
 22. «blandet selskap»: hovedforetak som ikke er et finansielt holdingselskap eller en kredittinstitusjon, og som blant sine datterforetak har minst én kredittinstitusjon,
 23. «foretak som yter banktilknyttede tjenester»: foretak som har som hovedvirksomhet å eie eller forvalte fast eiendom, tilby databehandlingstjenester, eller enhver annen tilsvarende virksomhet som har karakter av å være en tjeneste knyttet til én eller flere kredittinstitusjoners hovedvirksomhet,
 24. «engasjementer»: i forbindelse med anvendelsen av artikkel 48, 49 og 50, de aktiva og poster utenfor balansen som er omhandlet i artikkel 43 og i vedlegg II og IV, uten hensyn til den risikovektning og risikogradering som er fastsatt der; risikopostene omhandlet i vedlegg IV skal beregnes etter en av metodene beskrevet i vedlegg III, uten at det tas hensyn til den vektningen som er fastsatt der for motpartrisiko; med samtykke fra vedkommende myndigheter kan det gjøres unntak fra engasjementsdefinisjonen for alle poster som har full dekning i den ansvarlige kapital, forutsatt at den ansvarlige kapital ikke inngår i beregningen av kapitaldekning eller i andre forholdstall for tilsyn fastsatt i dette direktiv samt i andre fellesskapsrettsakter; engasjementene omfatter ikke:
 - engasjementer som ved valutatransaksjoner er en del av det regelmessige oppgjør innenfor fristen på 48 timer etter betaling, eller
 - engasjementer som ved transaksjoner knyttet til kjøp og salg av verdipapirer er en del av det regelmessige oppgjør innenfor fristen på fem virkedager etter betalingsdato eller etter dato for utlevering av verdipapirene, dersom utleveringen finner sted først,
 25. «gruppe av kunder med innbyrdes tilknytning»:
 - enten to eller flere fysiske eller juridiske personer som ut fra engasjementsbetraktninger utgjør en enhet, med mindre det motsatte er godtgjort, fordi en av dem direkte eller indirekte har kontroll over den eller de andre,
 - eller to eller flere fysiske eller juridiske personer, mellom hvilke det ikke eksisterer noen kontrollerende forbindelse som definert i første strekpunkt, men som ut fra engasjementsbetraktninger må betraktes som en enhet fordi det mellom dem eksisterer slike forbindelser at dersom en av dem får økonomiske problemer, vil sannsynligvis også den eller de andre få vanskeligheter med tilbakebetalingen,

26. «nær tilknytning»: en situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er knyttet til hverandre ved

- a) kapitalinteresse, dvs. ved å ha eller kontrollere minst 20 % av et foretaks stemmer eller kapital, eller
- b) kontroll, dvs. ved den forbindelse som eksisterer mellom et hovedforetak og et datterforetak i alle tilfellene omhandlet i artikkel 1 nr. 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF eller ved en tilsvarende forbindelse mellom enhver fysisk eller juridisk person og et foretak; ethvert underforetak av et underforetak anses også som datterforetak av hovedforetaket som står i spissen for foretakene.

En situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er varig knyttet til en og samme person ved kontroll, anses også som en nær tilknytning mellom slike personer.

27. «anerkjent børs»: en børs som er anerkjent av vedkommende myndigheter og som

- i) fungerer regelmessig,
- ii) har regler, fastsatt eller godkjent av vedkommende myndigheter i børsens hjemstat, som bestemmer børsens driftsvilkår, vilkårene for adgang til børsen samt de vilkår som en kontrakt må oppfylle før den faktisk kan omsettes på børsen,
- iii) har en oppgjørsordning som fastsetter at kontraktene oppført i vedlegg IV skal underlegges daglige marginkrav som etter vedkommende myndigheters oppfatning gir tilstrekkelig beskyttelse.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Dette direktiv gjelder adgangen til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon. Det får anvendelse på alle kredittinstitusjoner.

2. Artikkel 25 og 52-56 får også anvendelse på finansielle holdingselskaper og blandede selskaper som har sitt hovedkontor i Fellesskapet.

Bortsett fra medlemsstatenes sentralbanker skal de institusjoner som permanent er unntatt i henhold til nr. 3, behandles som finansinstitusjoner ved anvendelsen av artikkel 25 og 52-56.

3. Dette direktiv får ikke anvendelse på virksomhet som utøves av

- medlemsstatenes sentralbanker,
- postgirokontorer,
- i Belgia: «Institut de réescompte et de garantie/ Herdiscontering- en Waarborginstituut»,
- i Danmark: «Dansk Eksportfinansieringsfond», «Danmarks Skibskreditfond» og «Dansk Landbrugs Realkreditfond»,
- i Tyskland: «Kreditanstalt für Wiederaufbau», foretak som er godkjent under «Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz» som organer for statlig boligpolitikk og som ikke hovedsakelig er engasjert i bankvirksomhet, og foretak som i medhold av denne lov er godkjent som selskaper for sosial boligbygging,
- i Hellas: «Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως» (Elliniki Trapeza Viomichanikis Anaptyxeos), «Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων» (Tameio Parakatathikon kai Danion) og «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο» (Tachidromiko Tamieftirio),
- I Spania: «Instituto de Crédito Oficial»,
- i Frankrike: «Caisse des dépôts et consignations»,
- i Irland: «credit unions» og «friendly societies»,
- i Italia: «Cassa di risparmio»,
- i Nederland: «Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV», «NV Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij», «NV Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering» og «Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV»,
- i Østerrike: foretak som er anerkjent som allmenntilgjengelige boligselskaper og «Österreichische Kontrollbank AG»,

- i Portugal: «Caixas Económicas» som har eksistert siden 1. januar 1986, med unntak av dem som er organisert som aksjeselskaper og «Caixa Económica Montepio Geral»,
- i Finland: «Teollisen yhteistyön rahasto Oy/Fonden för industriellt samarbeite Ab» og «Kera Oy/Kera Ab»,
- i Sverige: «Svenska Skeppshypotekskassan»,
- i Det forente kongerike: «National Savings Bank», «Commonwealth Development Finance Company Ltd», «Agricultural Mortgage Corporation Ltd», «Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd», «Crown Agents for overseas governments and administrations», «credit unions» og «municipal banks».

4. Etter forslag fra Kommissjonen, som med henblikk på dette skal rådføre seg med komiteen nevnt i artikkel 57, heretter kalt «Den rådgivende komité for bankspørsmål», skal Rådet gjøre vedtak om eventuelle endringer i listen i nr. 3.

5. Kredittinstitusjoner som 15. desember 1977 var etablert i en og samme medlemsstat og som på det tidspunkt var fast tilknyttet og kontrollert av et sentralorgan etablert i samme medlemsstat, kan unntas fra vilkårene i artikkel 6 nr. 1 og artikkel 8 og 59, dersom det i den nasjonale lovgivning senest 15. desember 1979 var fastsatt at

- sentralorganet og dets tilknyttede institusjoner skal ha solidarforpliktelse eller at sentralorganet helt og fullt skal garantere for forpliktelsene til sine tilknyttede institusjoner,
- solvensen og likviditeten til sentralorganet og alle dets tilknyttede institusjoner skal kontrolleres i sin helhet på grunnlag av konsoliderte regnskaper,
- sentralorganets ledelse skal ha myndighet til å gi instruksjer til de tilknyttede institusjoners ledelse.

Kredittinstitusjoner som utøver sin virksomhet lokalt og som etter 15. desember 1977 er blitt tilknyttet et sentralt organ som definert i første ledd, kan omfattes av vilkårene fastsatt i nevnte ledd dersom de utgjør en normal utvidelse av nettet til sentralorganet.

For andre kredittinstitusjoner enn dem som er opprettet i områder som nylig er gjenvunnet fra havet eller er resultat av deling eller fusjon av eksisterende institusjoner som er underlagt sentralorganet, kan Rådet, etter forslag fra Kommissjonen, som for dette formål skal rådspørre Den rådgivende komité for bankspørsmål, fastsette tilleggsregler for anvendelsen av annet ledd, herunder oppheving av unntakene i første ledd, dersom Rådet mener at tilknytning av nye institusjoner som omfattes av ordningen fastsatt i annet ledd vil kunne ha en negativ virkning på konkurransen. Rådet skal treffe sin beslutning ved kvalifisert flertall.

6. Kredittinstitusjoner som i henhold til nr. 5 første ledd er tilknyttet et sentralt organ i samme medlemsstat, kan også unntas fra anvendelsen av artikkel 5, artikkel 40-51 og artikkel 65, forutsatt at den enhet som utgjøres av det sentrale organ og dets tilknyttede institusjoner er underlagt ovennevnte bestemmelser på et konsolidert grunnlag, med forbehold for bestemmelsenes anvendelse på det sentrale organ.

I tilfeller av unntak kommer artikkel 13, 18 og 19, artikkel 20 nr. 1-6 og artikkel 21 og 22 til anvendelse på den enhet som utgjøres av det sentrale organ og dets tilknyttede institusjoner.

Artikkel 3

Forbud mot at andre foretak enn kredittinstitusjoner mottar fra allmennheten innskudd eller andre midler som skal tilbakebetales

Medlemsstatene skal forby personer eller foretak som ikke er kredittinstitusjoner i yrkessammenheng å motta fra allmennheten innskudd eller andre midler som skal tilbakebetales. Dette forbud får ikke anvendelse når en medlemsstat, en medlemsstats regionale eller lokale myndigheter eller et offentlig internasjonalt organ der én eller flere medlemsstater er medlem, mottar innskudd eller andre midler som skal tilbakebetales, og heller ikke i tilfeller som uttrykkelig omfattes av nasjonal lovgivning eller Fællesskapets regelverk, forutsatt at denne virksomheten er underlagt forskrifter og kontroller som er ment å beskytte innskyttere og investorer, og som får anvendelse på disse tilfellene.

AVDELING II

VILKÅR FOR ADGANG TIL Å STARTE OG UTØVE VIRKSOMHET SOM KREDITTINSTITUSJON

*Artikkel 4***Tillatelse**

Medlemsstatene skal pålegge kredittinstitusjonene å innhente tillatelse før de begynner sin virksomhet. De skal fastsette vilkårene for slik tillatelse, med forbehold for artikkel 5-9, og underrette både Kommisjonen og Den rådgivende komité for bankspørsmål om dem.

*Artikkel 5***Startkapital**

1. Med forbehold for andre alminnelige vilkår fastsatt i nasjonal lovgivning skal vedkommende myndigheter ikke gi tillatelse når kredittinstitusjonen ikke har separat ansvarlig kapital og når startkapitalen er mindre enn 5 millioner euro.

Medlemsstatene kan fastsette at kredittinstitusjoner som ikke oppfyller kravet til separat ansvarlig kapital og som allerede var opprettet 15. desember 1979, kan opprettholde sin virksomhet. De kan unnta slike foretak fra vilkåret omhandlet i artikkel 6 nr. 1 første ledd.

2. Medlemsstatene skal likevel kunne gi tillatelse til særlige kategorier kredittinstitusjoner der startkapitalen er mindre enn den som er fastsatt i nr. 1. I slike tilfeller

- a) skal startkapitalen ikke være mindre enn 1 million euro,
- b) må de berørte medlemsstater underrette Kommisjonen om grunnene til at de gjør bruk av muligheten fastsatt i dette nummer,
- c) skal navnet på hver kredittinstitusjon som ikke har den minstekapital som er fastsatt i nr. 1, etterfølges av en merknad om dette når listen nevnt i artikkel 11 offentliggjøres.

3. En kredittinstitusjons ansvarlige kapital må ikke falle under den startkapital som ble krevd i henhold til nr. 1 og 2 da tillatelsen ble gitt.

4. Medlemsstatene kan beslutte at kredittinstitusjoner som allerede var opprettet 1. januar 1993 og som har en ansvarlig kapital som er mindre enn kravene til startkapital fastsatt i nr. 1 og 2, kan fortsette å utøve sin virksomhet. I slike tilfeller må den ansvarlige kapital ikke falle under det høyeste nivå som er oppnådd etter 22. desember 1989.

5. Dersom kontrollen av en kredittinstitusjon som faller inn under kategorien nevnt i nr. 4 overtas av en annen fysisk eller juridisk person enn den som tidligere kontrollerte den, skal kredittinstitusjonens ansvarlige kapital nå minst det nivå som er fastsatt for startkapital i nr. 1 og 2.

6. Under visse særlige omstendigheter og med samtykke fra vedkommende myndigheter, i tilfelle av fusjon mellom to eller flere kredittinstitusjoner som faller inn under kategorien nevnt i nr. 4, kan den ansvarlige kapital til institusjonen som er et resultat av fusjonen ikke falle under de fusjonerte institusjonenes samlede ansvarlige kapital på tidspunktet for fusjonen, så lenge de relevante nivåer i henhold til nr. 1 og 2 ikke er nådd.

7. Dersom den ansvarlige kapital i tilfellene nevnt i nr. 3, 4 og 6 skulle bli redusert, kan vedkommende myndigheter likevel når omstendighetene tillater det gi en institusjon en begrenset frist til å bringe forholdet i orden eller å innstille sin virksomhet.

*Artikkel 6***Kredittinstitusjoners ledelse og plassering av hovedkontor**

1. Vedkommende myndigheter skal gi tillatelse til kredittinstitusjonen bare dersom minst to personer faktisk bestemmer hovedlinjene for kredittinstitusjonens virksomhet.

I tillegg skal vedkommende myndigheter ikke gi tillatelse dersom disse personene mangler den nødvendige gode vandel eller ikke har den erfaring som trengs for å utøve disse funksjonene.

2. Medlemsstatene skal kreve at
- kredittinstitusjoner som er juridiske personer og som i samsvar med nasjonal lovgivning har et forretningskontor, har sitt hovedkontor i samme medlemsstat som forretningskontoret,
 - andre kredittinstitusjoner har hovedkontor i den medlemsstat som har gitt tillatelsen og der de faktisk utøver sin virksomhet.

Artikkel 7

Aksjonærer og deltakere

1. Vedkommende myndigheter skal ikke gi tillatelse som gir adgang til å starte virksomhet som kredittinstitusjon før de har fått melding om identiteten til aksjeeiere eller deltakere, enten de er fysiske eller juridiske personer, som direkte eller indirekte har en kvalifisert eierandel, og om størrelsen på denne eierandel.

Ved anvendelsen av begrepet kvalifisert eierandel i denne artikkel skal det tas hensyn til stemmene omhandlet i artikkel 7 i rådsdirektiv 88/627/EØF⁽¹⁾.

2. Vedkommende myndigheter skal nekte å gi tillatelse dersom de ikke er overbevist om at ovennevnte aksjeeiere eller deltakere er skikket til å sikre en sunn og fornuftig ledelse av kredittinstitusjonen.

3. Dersom det finnes en nær tilknytning mellom kredittinstitusjonen og andre fysiske eller juridiske personer, skal vedkommende myndigheter gi tillatelse bare dersom denne tilknytningen ikke hindrer myndighetenes forsvarlige tilsyn.

Vedkommende myndigheter skal også nekte å gi tillatelse dersom de hindres i å føre forsvarlig tilsyn fordi én eller flere fysiske eller juridiske personer som kredittinstitusjonen har nær tilknytning til, er underlagt en tredjestats lover og forskrifter, eller fordi det er vanskelig å håndheve disse lovene og forskriftene.

Vedkommende myndigheter skal kreve at kredittinstitusjoner gir dem de opplysninger de trenger for å forsikre seg om at vilkårene i dette nummer til enhver tid er oppfylt.

Artikkel 8

Virksomhetsplan og strukturell organisering

Medlemsstatene skal fastsette at søknaden om tillatelse skal være vedlagt en virksomhetsplan som blant annet skal angi hvilken type virksomhet som er planlagt og institusjonens strukturelle oppbygning.

Artikkel 9

Økonomiske behov

Medlemsstatene kan ikke kreve at søknaden om tillatelse skal behandles ut fra markedets økonomiske behov.

Artikkel 10

Avslag på søknad om tillatelse

Ethvert avslag på søknad om tillatelse skal begrunnes og meddeles søkeren innen seks måneder etter at søknaden er mottatt eller innen seks måneder etter at søkeren har sendt inn de opplysninger som er nødvendige for å treffe en avgjørelse dersom søknaden er ufullstendig. I alle tilfeller skal det treffes en avgjørelse innen tolv måneder etter at søknaden er mottatt.

Artikkel 11

Melding om tillatelse til Kommissjonen

Alle tillatelser skal meldes til Kommissjonen. Alle kredittinstitusjoner skal føres opp på en liste som Kommissjonen skal holde à jour og offentliggjøre i *De Europeiske Fællesskaps Tidende*.

Artikkel 12

Forutgående samråd med vedkommende myndigheter i de andre medlemsstatene

Det skal finne sted forutgående samråd med vedkommende myndigheter i de andre berørte medlemsstater når det gis tillatelse til kredittinstitusjoner som er:

⁽¹⁾ Rådsdirektiv 88/627/EØF av 12. desember 1988 om opplysninger som skal offentliggjøres ved erverv eller avhendelse av en betydelig eierandel i et børsnotert selskap (EFT L 348 av 17.12.1988, s. 62).

- datterforetak av en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
- datterforetak av hovedforetaket for en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
- kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen medlemsstat.

Artikkel 13

Filialer av kredittinstitusjoner som har tillatelse i andre medlemsstater

Vertsstatene kan ikke kreve tillatelse og innskutt kapital for filialer av kredittinstitusjoner som har tillatelse i andre medlemsstater. Opprettelse av og tilsyn med slike filialer skal utføres som fastsatt i artikkel 17, artikkel 20 nr. 1-6 og artikkel 22 og 26 i dette direktiv.

Artikkel 14

Tilbakekalling av tillatelsen

1. Vedkommende myndigheter kan tilbakekalle tillatelsen til en kredittinstitusjon bare når institusjonen
 - a) ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på den eller har opphørt å utøve sin virksomhet i mer enn seks måneder, med mindre den berørte medlemsstat har fastsatt at tillatelsen i slike tilfeller bortfaller,
 - b) har fått tillatelsen ved hjelp av uriktige erklæringer eller andre uregelmessigheter,
 - c) ikke lenger oppfyller de vilkår som ble stilt for tillatelsen,
 - d) ikke lenger har tilstrekkelig ansvarlig kapital eller ikke lenger garanterer å kunne oppfylle sine forpliktelser overfor sine kreditorer, og særlig ikke lenger kan gi sikkerhet for de midler den er betrodd,
 - e) omfattes av de andre tilfellene der nasjonal lovgivning fastsetter tilbakekalling av tillatelsen.
2. Enhver tilbakekalling av tillatelse skal begrunnes og meddeles de berørte parter; tilbakekallingen skal meldes til Kommissjonen.

Artikkel 15

Navn

I utøvelsen av sin virksomhet kan kredittinstitusjonene på hele Fællesskapets territorium bruke samme navn som de bruker i den medlemsstat der hovedkontoret ligger, uten hensyn til bestemmelser om bruken av ordene «bank», «sparebank» eller andre tilsvarende bankbetegnelser som måtte gjelde i vertsstaten. Dersom det skulle være fare for forveksling, kan vertsstatene med sikte på en klargjøring kreve at en forklarende merknad føyes til navnet.

Artikkel 16

Kvalifisert eierandel i en kredittinstitusjon

1. Medlemsstatene skal fastsette at enhver fysisk eller juridisk person som har til hensikt direkte eller indirekte å erverve en kvalifisert eierandel i en kredittinstitusjon, på forhånd skal underrette vedkommende myndigheter og opplyse om den påtenkte eierandels størrelse. Enhver fysisk eller juridisk person skal på samme måte underrette vedkommende myndigheter dersom denne har til hensikt å øke sin kvalifiserte eierandel slik at dens andel av stemmene eller kapitalen vil nå eller overstige 20 %, 33 % eller 50 %, eller slik at kredittinstitusjonen vil bli dennes datterselskap.

Med forbehold for bestemmelsene i nr. 2 skal vedkommende myndigheter ha en frist på høyst tre måneder regnet fra dagen for underretningen fastsatt i første ledd til å motsette seg en slik hensikt dersom de ikke er overbevist om at personene nevnt i første ledd er skikket til å sikre en sunn og forsvarlig forvaltning av kredittinstitusjonen. Dersom myndighetene ikke motsetter seg hensikten nevnt i første ledd, kan de fastsette en maksimumsfrist for gjennomføringen av den.

2. Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1, er en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen medlemsstat, eller hovedforetaket til en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen medlemsstat, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen medlemsstat, og dersom institusjonen der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens datterselskap eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd nevnt i artikkel 12.

3. Medlemsstatene skal fastsette at enhver fysisk eller juridisk person som har til hensikt direkte eller indirekte å avhende en kvalifisert eierandel i en kredittinstitusjon, på forhånd skal underrette vedkommende myndigheter og meddele dem den påtenkte eierandelens størrelse. På samme måte må enhver fysisk eller juridisk person underrette

vedkommende myndigheter dersom den har til hensikt å redusere sin kvalifiserte eierandel på en slik måte at dens andel av stemmene eller kapitalen vil bli mindre enn 20 %, 33 % eller 50 %, eller slik at kredittinstitusjonen vil opphøre å være deres datterforetak.

4. Så snart de får kjennskap til det, skal kredittinstitusjonene underrette vedkommende myndigheter om enhver ervervelse eller avhendelse av eierandeler i deres kapital som fører til at andelen overstiger eller faller under en av tersklene nevnt i nr. 1 og 3.

Den skal også minst én gang i året meddele vedkommende myndigheter navnene til aksjeeiere eller deltakere som eier kvalifiserte eierandeler samt andelenes størrelse slik de blant annet framgår av opplysninger som er mottatt på den årlige generalforsamling for aksjeeiere eller deltakere, eller som er mottatt i henhold til bestemmelsene som gjelder for børsnoterte selskaper.

5. Medlemsstatene skal fastsette at dersom den innflytelse som utøves av personene nevnt i nr. 1 kan tenkes å være til skade for en sunn og forsvarlig forvaltning av institusjonen, skal vedkommende myndigheter treffe passende tiltak for å bringe denne situasjon til opphør. Slike tiltak kan blant annet

omfatte påbud, sanksjoner overfor ledelsen eller suspensjon av de stemmer som er knyttet til vedkommende aksjeeieres eller deltakeres aksjer eller andeler.

Lignende tiltak skal anvendes overfor fysiske eller juridiske personer som ikke overholder plikten til forutgående underretning fastsatt i nr. 1. Når en andel blir ervervet til tross for at vedkommende myndigheter har motsatt seg det, skal medlemsstatene, uavhengig av andre sanksjoner, enten sørge for at de tilsvarende stemmer blir suspendert, eller at de avgitte stemmene kjennes ugyldige eller kan annulleres.

6. Ved anvendelsen av uttrykket kvalifisert eierandel og de andre andelsprosentene som er nevnt i denne artikkel, skal det tas hensyn til stemmene nevnt i artikkel 7 i direktiv 88/627/EØF.

Artikkel 17

Organisasjon og internkontrollordninger

Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal kreve at alle kredittinstitusjoner har en god administrasjons- og regnskapspraksis og hensiktsmessige internkontrollordninger.

AVDELING III

BESTEMMELSER OM ETABLERINGSADGANG OG ADGANG TIL Å YTE TJENESTER

Artikkel 18

Kredittinstitusjoner

Medlemsstatene skal sørge for at den virksomhet som er oppført i vedlegg I, kan utøves på deres territorium i samsvar med artikkel 20 nr. 1-6, artikkel 21 nr. 1 og 2 og artikkel 22, enten ved opprettelse av en filial eller ved yting av tjenester, av enhver kredittinstitusjon som har fått tillatelse og er underlagt tilsyn av vedkommende myndigheter i en annen medlemsstat, forutsatt at denne virksomheten omfattes av tillatelsen.

Artikkel 19

Finansinstitusjoner

Medlemsstatene skal sørge for at den virksomheten som er oppført i vedlegg I, kan utøves på deres territorium i samsvar med artikkel 20 nr. 1-6, artikkel 21 nr. 1 og 2 og artikkel 22,

enten ved opprettelse av en filial eller ved yting av tjenester, av enhver finansinstitusjon fra en annen medlemsstat, enten det dreier seg om et datterforetak av en kredittinstitusjon eller et datterforetak som eies i fellesskap av to eller flere kredittinstitusjoner som har vedtekter som tillater at slike virksomheter utøves, og som oppfyller følgende vilkår:

- hovedforetaket eller -foretakene må ha fått tillatelse som kredittinstitusjon i den medlemsstat hvis lovgivning datterforetaket er underlagt,
- den aktuelle virksomheten må faktisk utøves på samme medlemsstats territorium,
- hovedforetaket eller -foretakene må eie 90% eller mer av stemmene som er knyttet til aksjene eller andelene i datterforetaket,
- hovedforetaket eller -foretakene må oppfylle vedkommende myndigheters krav til en forsvarlig ledelse av datterforetaket, og må med samtykke fra vedkommende myndigheter

i hjemstaten ha erklært at de garanterer solidarisk for forpliktelser datterforetaket har inngått,

- datterforetaket skal, særlig med hensyn til den aktuelle virksomheten, faktisk omfattes av tilsynet på konsolidert grunnlag med hovedforetaket, eller hvert enkelt av hovedforetakene, i samsvar med artikkel 52-56, særlig når det gjelder beregningen av kapitaldekningen, kontrollen med store engasjementer og begrensning av eierandeler som fastsatt i artikkel 51.

Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal kontrollere at disse vilkår er oppfylt, og skal utstede til datterforetaket en bekreftelse på dette som skal vedlegges meldingen nevnt i artikkel 20 nr. 1-6 og artikkel 21 nr. 1 og 2.

Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal påse at tilsynet med datterforetaket er i samsvar med bestemmelsene i artikkel 5 nr. 3 og artikkel 16, 17, 26, 28, 29, 30 og 32.

Bestemmelsene nevnt i denne artikkel får tilsvarende anvendelse på datterforetak, med forbehold for nødvendige endringer. Særlig skal ordet «kredittinstitusjon» forstås som «finansinstitusjon som oppfylder vilkårene i artikkel 19», og ordet «tillatelse» forstås som «vedtekter».

Artikkel 20 nr. 3 annet ledd skal leses slik:

«Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal også underrette om størrelsen på den ansvarlige kapital i den finansinstitusjonen som er datterforetak, og om den konsoliderte kapitaldekningen i kredittinstitusjonen som er dets hovedforetak.»

Dersom en finansinstitusjon som omfattes av bestemmelsene i denne artikkel, ikke lenger oppfylder alle vilkår som er fastsatt, skal hjemstaten underrette vedkommende myndigheter i vertsstaten om dette, og den virksomhet som utøves av institusjonen i vertsstaten, skal underlegges vertsstatens lovgivning.

Artikkel 20

Utøvelse av etableringsadgangen

1. En kredittinstitusjon som ønsker å opprette en filial på en annen medlemsstats territorium, skal melde dette til vedkommende myndigheter i hjemstaten.
2. Medlemsstatene skal kreve at enhver kredittinstitusjon som ønsker å opprette en filial i en annen medlemsstat, vedlegger meldingen nevnt i nr. 1 følgende opplysninger:

- a) den medlemsstat på hvis territorium kredittinstitusjonen har til hensikt å opprette en filial,
- b) en virksomhetsplan som blant annet skal angi hvilke typer forretningsvirksomhet som er planlagt og filialens oppbygning,
- c) den adresse i vertsstaten der dokumenter kan innhentes,
- d) navnene til de ansvarlige personer i filialens ledelse.

3. Med mindre vedkommende myndigheter i hjemstaten har grunn til å betvile at kredittinstitusjonens administrative struktur eller finansielle situasjon er god nok i betraktning av den virksomhet som er planlagt, skal de innen tre måneder etter at de har mottatt opplysningene nevnt i nr. 2, oversende dem til vedkommende myndigheter i vertsstaten og underrette den berørte institusjon om dette.

Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal også underrette om størrelsen på kredittinstitusjonens ansvarlige kapital og kapitaldekning.

Dersom vedkommende myndigheter i hjemstaten nekter å oversende opplysningene nevnt i nr. 2 til vedkommende myndigheter i vertsstaten, skal de innen tre måneder etter at de har mottatt alle opplysningene, begrunne avslaget overfor den berørte institusjon. Et slikt avslag eller manglende svar skal kunne prøves for retten i hjemstaten.

4. Før filialen av en kredittinstitusjon starter sin virksomhet, skal vedkommende myndigheter i vertsstaten innen to måneder etter at de har mottatt opplysningene nevnt i nr. 3, forberede sitt tilsyn med kredittinstitusjonen i samsvar med artikkel 22 og om nødvendig angi på hvilke vilkår virksomheten må utøves i vertsstaten av hensyn til allmennhetens interesser.

5. Så snart filialen har mottatt opplysninger fra vedkommende myndigheter i vertsstaten, eller dersom filialen ikke har mottatt noen opplysninger fra vertsstaten innen utløpet av fristen fastsatt i nr. 4, kan filialen opprettes og starte sin virksomhet.

6. Dersom det foretas en endring i noen av de forhold som er meldt i henhold til nr. 2 bokstav b), c) eller d), skal kredittinstitusjonen gi skriftlig melding om endringen til vedkommende myndigheter i hjemstaten og i vertsstaten minst én måned før endringen foretas, slik at vedkommende myndigheter i hjemstaten kan ta stilling til endringen i henhold til nr. 3, og vedkommende myndigheter i vertsstaten i henhold til nr. 4.

7. Filialer som i samsvar med gjeldende bestemmelser i vertsstaten har startet sin virksomhet før 1. januar 1993, skal betraktes som filialer som har vært underlagt framgangsmåten fastsatt i nr. 1-5 i denne artikkel. Fra nevnte dato skal de være underlagt artikkel 18, 19, 22 og 29.

Artikkel 21

Utøvelse av adgangen til å yte tjenester

1. Enhver kredittinstitusjon som for første gang ønsker å utøve adgangen til å yte tjenester på en annen medlemsstats territorium, skal underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten om hvilken virksomhet på listen i vedlegg I den har til hensikt å utøve.

2. Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal innen én måned etter å ha mottatt underretningen nevnt i nr. 1, oversende den til vedkommende myndigheter i vertsstaten.

3. Denne artikkel skal ikke berøre rettigheter som en kredittinstitusjon har ervervet i forbindelse med tjenesteyting før 1. januar 1993.

Artikkel 22

Myndigheten til vedkommende myndigheter i vertsstaten

1. Vertsstaten kan til statistisk bruk kreve at alle kredittinstitusjoner som har en filial på dens territorium, jevnlig skal inngi rapport om sin virksomhet på vertsstatens territorium til vedkommende myndigheter i vertsstaten.

Ved utøvelsen av det ansvar den er pålagt i henhold til artikkel 27, kan vertsstaten kreve at filialer av kredittinstitusjoner hjemmehørende i andre medlemsstater framskaffer de samme opplysninger som for dette formål kreves av nasjonale kredittinstitusjoner.

2. Dersom vedkommende myndigheter i en vertsstat fastslår at en institusjon som har en filial eller som yter tjenester på dens territorium, ikke overholder de lovbestemmelser som vertsstaten har vedtatt i henhold til bestemmelsene i dette direktiv og som gir vertsstatens vedkommende myndigheter myndighet, skal de kreve at den berørte institusjon bringer det lovstridige forhold til opphør.

3. Dersom den berørte institusjon unnlater å treffe de nødvendige tiltak, skal vedkommende myndigheter i vertsstaten underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten om dette. Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal så raskt som mulig treffe alle nødvendige tiltak for at den berørte institusjon bringer det lovstridige forhold til opphør. Tiltakenes art skal meddeles vedkommende myndigheter i vertsstaten.

4. Dersom institusjonen fortsetter å bryte lovbestemmelsene nevnt i nr. 2 som gjelder i vertsstaten, til tross for tiltakene som er truffet av hjemstaten eller fordi tiltakene viser seg å være utilstrekkelige eller ikke er tilgjengelige i denne staten, kan vertsstaten etter å ha underrettet vedkommende myndigheter i hjemstaten treffe passende tiltak for å hindre eller motvirke nye overtredelser, og, så langt det er nødvendig, hindre institusjonen i å foreta nye transaksjoner på sitt territorium. Medlemsstatene skal sørge for at de dokumenter som er nødvendige for å iverksette nevnte tiltak på deres territorium kan meddeles kredittinstitusjonene.

5. Bestemmelsene i nr. 1-4 skal ikke berøre vertsstatens myndighet til å treffe passende tiltak for å hindre eller motvirke uregelmessigheter begått på deres territorium som strider mot de lovbestemmelser de har vedtatt av hensyn til allmennhetens interesser. Dette omfatter adgang til å hindre en kredittinstitusjon i å foreta nye transaksjoner på deres territorium.

6. Ethvert tiltak truffet i henhold til nr. 3, 4 og 5 som innebærer sanksjoner eller restriksjoner på utøvelsen av adgangen til å yte tjenester, må være behørig begrunnet og meddelt den berørte institusjon. Ethvert slikt tiltak skal kunne prøves for retten i den medlemsstat der det ble truffet.

7. Før de følger framgangsmåten fastsatt i nr. 2, 3 og 4, kan vedkommende myndigheter i vertsstaten i hastesaker treffe de tiltak som måtte være nødvendige for å verne interessene til innskytere, investorer og andre som ytes tjenester. Kommisjonen og vedkommende myndigheter i de øvrige berørte medlemsstatene skal snarest underrettes om disse tiltak.

Etter å ha rådført seg med vedkommende myndigheter i de berørte medlemsstater kan Kommisjonen gjøre vedtak om at den aktuelle medlemsstat skal endre eller oppheve disse tiltakene.

8. Vertsstaten kan treffe passende tiltak for å hindre eller motvirke uregelmessigheter på sitt territorium gjennom utøvelse av den myndighet den er gitt i henhold til dette direktiv. Dette omfatter adgang til å hindre en kredittinstitusjon i å foreta nye transaksjoner på dens territorium.

9. Dersom tillatelsen tilbakekalles, skal vedkommende myndigheter i vertsstaten underrettes og treffe passende tiltak for å hindre at den berørte institusjon foretar nye transaksjoner på vertsstatens territorium og for å verne innskytternes interesser. Hvert annet år skal Kommisjonen framlegge en rapport for Den rådgivende komité for bankspørsmål om slike tilfeller.

10. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om antall og hvilke typer tilfeller der det er gitt avslag i samsvar med artikkel 20 nr. 1-6, eller der det er truffet tiltak i samsvar med

nr. 4 i denne artikkel. Hvert annet år skal Kommisjonen framlegge en rapport for Den rådgivende komité for bankspørsmål om slike tilfeller.

11. Denne artikkel skal ikke være til hinder for at kredittinstitusjoner med hovedkontor i en annen medlemsstat kan reklamere for sine tjenester gjennom alle tilgjengelige kommunikasjonsmidler i vertsstaten, forutsatt at de overholder eventuelle regler for form og innhold i slik reklame som er vedtatt av hensyn til allmennhetens interesse.

AVDELING IV

FORBINDELSER MED TREDJESTATER

Artikkel 23

Melding om datterselskaper av foretak i tredjestater og om vilkårene for markedsadgang i disse statene

1. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene skal underrette Kommisjonen

- a) om alle tillatelser gitt til et direkte eller indirekte datterforetak av ett eller flere hovedforetak som er underlagt lovgivningen i en tredjestat. Kommisjonen skal underrette Den rådgivende komité for bankspørsmål om dette,
- b) hver gang et slikt hovedforetak erverver en eierandel i en kredittinstitusjon i Fellesskapet slik at sistnevnte blir et datterforetak av hovedforetaket. Kommisjonen skal underrette Den rådgivende komité for bankspørsmål om dette.

Når det er gitt tillatelse til et direkte eller indirekte datterforetak av ett eller flere hovedforetak som er underlagt lovgivningen i en tredjestat, skal gruppens struktur være spesifisert i meldingen som vedkommende myndigheter skal oversende Kommisjonen i henhold til artikkel 11.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om generelle vanskeligheter som deres kredittinstitusjoner møter når de etablerer seg eller utøver bankvirksomhet i en tredjestat.

3. Kommisjonen skal jevnlig utarbeide en rapport om den behandling Fellesskapets kredittinstitusjoner har fått i tredjestater i henhold til nr. 4 og 5 med hensyn til etablering og utøvelse av bankvirksomhet samt erverv av eierandeler i

tredjestaters kredittinstitusjoner. Kommisjonen skal framlegge rapportene for Rådet sammen med eventuelle hensiktsmessige forslag.

4. Når Kommisjonen, enten på grunnlag av rapportene nevnt i nr. 3 eller på grunnlag av andre opplysninger, fastslår at en tredjestat ikke gir Fellesskapets kredittinstitusjoner en reell markedsadgang som kan sammenlignes med den Fellesskapet gir kredittinstitusjoner fra denne tredjestaten, kan Kommisjonen framlegge for Rådet forslag om et passende forhandlingsmandat for å oppnå tilsvarende konkurransemuligheter for Fellesskapets kredittinstitusjoner. Rådet skal treffe sin beslutning med kvalifisert flertall.

5. Når Kommisjonen, enten på grunnlag av rapportene nevnt i nr. 3 eller på grunnlag av andre opplysninger, fastslår at Fellesskapets kredittinstitusjoner i en tredjestat ikke gis de samme konkurransemuligheter som tilbys nasjonale kredittinstitusjoner og at vilkårene for reell markedsadgang ikke er oppfylt, kan den innlede forhandlinger for å bøte på situasjonen.

I tilfellene beskrevet i første ledd kan det også når som helst, og i tillegg til at det innledes forhandlinger etter framgangsmåten i artikkel 60 nr. 2, bestemmes at vedkommende myndigheter i medlemsstatene skal begrense eller utsette vedtak om søknader om tillatelse som er kommet inn når beslutningen treffes eller etterpå, og om erverv av eierandeler av direkte eller indirekte hovedforetak som er underlagt lovgivningen i vedkommende tredjestat. Disse tiltakenes varighet skal ikke overstige tre måneder.

Før utløpet av tremånedersperioden og i lys av forhandlingsresultatet kan Rådet, etter forslag fra Kommisjonen, med kvalifisert flertall vedta at tiltakene skal opprettholdes.

Slik begrensning eller utsettelse kan ikke komme til anvendelse på opprettelse av datterforetak foretatt av kredittinstitusjoner eller av kredittinstitusjoners datterforetak som er gitt behørig tillatelse i Fellesskapet, eller på slike institusjoners eller datterforetaks erverv av eierandeler i kredittinstitusjoner i Fellesskapet.

6. Dersom Kommisjonen fastslår at en av situasjonene omhandlet i nr. 4 og 5 har oppstått, skal medlemsstatene etter anmodning fra Kommisjonen underrette den om:

- a) enhver søknad om tillatelse for et direkte eller indirekte datterforetak av ett eller flere hovedforetak som er underlagt lovgivningen i vedkommende tredjestat,
- b) enhver plan de har fått seg forelagt i samsvar med artikkel 16 om et slikt foretaks erverv av en eierandel i en kredittinstitusjon i Fellesskapet, slik at dette blir et datterforetak av førstnevnte.

Denne opplysningsplikt skal bortfalle når en avtale inngås med en tredjestat som nevnt i nr. 4 eller 5, eller når tiltakene nevnt i nr. 5 annet og tredje ledd ikke lenger kommer til anvendelse.

7. Tiltak som treffes i henhold til denne artikkel, skal være i samsvar med Fellesskapets forpliktelser i henhold til bilaterale og multilaterale avtaler om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon.

Artikkel 24

Filialer av kredittinstitusjoner som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet

1. Medlemsstatene skal ikke anvende bestemmelser som fører til en gunstigere behandling av filialer av kredittinstitusjoner som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet i forbindelse med deres adgang til å starte og utøve virksomhet enn den behandling som gis filialer av kredittinstitusjoner som har sitt hovedkontor i Fellesskapet.

2. Vedkommende myndigheter skal underrette Kommisjonen og Den rådgivende komité for bankspørsmål om alle tillatelser for filialer som gis til kredittinstitusjoner som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet.

3. Med forbehold for nr. 1 kan Fellesskapet gjennom avtaler med én eller flere tredjestater inngått i samsvar med traktaten, samtykke i å anvende bestemmelser som på grunnlag av gjensidighetsprinsippet gir filialer av en institusjon som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet, samme behandling på hele Fellesskapets territorium.

Artikkel 25

Samarbeid om tilsyn på konsolidert grunnlag med vedkommende myndigheter i tredjestater

1. Kommisjonen kan enten på anmodning fra en medlemsstat eller på eget initiativ framsette forslag for Rådet om å innlede forhandlinger med én eller flere tredjestater om avtaler om de nærmere vilkår for å føre tilsyn på konsolidert grunnlag med:

- kredittinstitusjoner der hovedforetakets hovedkontor ligger i en tredjestat, og
- kredittinstitusjoner som ligger i en tredjestat og der hovedforetaket er en kredittinstitusjon eller et finansielt holdingselskap med hovedkontor i Fellesskapet.

2. Avtalene nevnt i nr. 1 skal særlig sikre:

- for det første at vedkommende myndigheter i medlemsstatene får de opplysninger som er nødvendige for å føre tilsyn på grunnlag av den konsoliderte finansielle situasjonen med en kredittinstitusjon eller et finansielt holdingselskap som ligger i Fellesskapet og har datterforetak som er kredittinstitusjoner eller finansinstitusjoner som ligger utenfor Fellesskapet, eller som har kapitalinteresser i slike institusjoner,
- for det andre at vedkommende myndigheter i tredjestater får de opplysninger som er nødvendige for å føre tilsyn med hovedforetak som har hovedkontor på deres territorium og som enten har datterforetak som er kredittinstitusjoner eller finansinstitusjoner som ligger i én eller flere medlemsstater, eller som har kapitalinteresser i slike institusjoner.

3. Sammen med Den rådgivende komité for bankspørsmål skal Kommisjonen gjennomgå resultatet av forhandlingene nevnt i nr. 1 og den situasjon som følger av det.

AVDELING V

PRINSIPPER OG TEKNISKE MIDLER FOR Å FØRE TILSYN

KAPITTEL I

Artikkel 29

PRINSIPPER FOR TILSYN

Tilsyn på stedet med filialer opprettet i en annen medlemsstat

Artikkel 26

Hjemstatens tilsynsmyndighet

1. Ansvar for tilsynet med kredittinstitusjoner, herunder tilsyn med virksomhet som utøves i samsvar med artikkel 18 og 19, skal ligge hos vedkommende myndigheter i hjemstaten, med forbehold for de bestemmelser i dette direktiv som gir myndighet til vertsstatens myndigheter.

2. Nr. 1 skal ikke være til hinder for tilsyn på konsolidert grunnlag i henhold til dette direktiv.

Artikkel 27

Vertsstatens tilsynsmyndighet

I påvente av en senere samordning skal vertsstaten i samarbeid med vedkommende myndigheter i hjemstaten fortsatt ha ansvaret for tilsyn med likviditeten i kredittinstitusjoners filialer. Med forbehold for de nødvendige tiltak for å styrke Det europeiske monetære system, skal vertsstaten fortsatt ha det fulle ansvar for de tiltak som følger av gjennomføringen av dens pengepolitikk. Slike tiltak skal ikke medføre forskjellsbehandling eller restriktiv behandling av en kredittinstitusjon med den begrunnelse at den har tillatelse i en annen medlemsstat.

Artikkel 28

Samarbeid om tilsyn

Vedkommende myndigheter i de berørte medlemsstater skal ha et nært samarbeid med sikte på å føre tilsyn med virksomheten til kredittinstitusjoner som driver virksomhet i én eller flere andre medlemsstater enn den der de har sitt hovedkontor, særlig dersom de har opprettet filialer der. De skal oversende hverandre alle opplysninger om slike kredittinstitusjoners ledelse og eierforhold som kan lette tilsynet med dem og undersøkelsen av vilkårene for å gi dem tillatelse, og dessuten alle opplysninger som kan lette tilsynet med slike institusjoner, særlig med hensyn til likviditet, solvens, innskuddsgarantier, begrensning av store engasjementer, forvaltnings- og regnskapspraksis og internkontroll.

1. Når en kredittinstitusjon som har tillatelse i en annen medlemsstat utøver sin virksomhet gjennom en filial, skal vertsstaten fastsette at vedkommende myndigheter i hjemstaten, etter først å ha underrettet vedkommende myndigheter i vertsstaten, selv eller gjennom personer som de gir fullmakt for dette formål, kan kontrollere på stedet opplysningene nevnt i artikkel 28.

2. For å føre tilsyn med filialer kan vedkommende myndigheter i hjemstaten også benytte en av de andre framgangsmåtene fastsatt i artikkel 56 nr. 7.

3. Denne artikkel skal ikke berøre den rett vedkommende myndigheter i vertsstatene har til å foreta tilsyn på stedet i filialer opprettet på deres territorium i forbindelse med utøvelsen av det ansvar de er pålagt i henhold til dette direktiv.

Artikkel 30

Utveksling av opplysninger og taushetsplikt

1. Medlemsstatene skal fastsette at alle personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter, samt revisorer eller sakkyndige som opptre på vegne av vedkommende myndigheter, skal ha taushetsplikt. Dette betyr at med forbehold for saker som omfattes av strafferetten, kan ingen fortrolige opplysninger som de måtte få i embets medfør gis videre til noen annen person eller myndighet, unntatt i en summarisk eller sammenfattet form, slik at enkeltinstitusjoner ikke kan identifiseres.

Når en kredittinstitusjon er erklært konkurs eller er under avvikling etter beslutning av retten, kan fortrolige opplysninger som ikke berører tredjemann som medvirker i forsøk på å redde institusjonen, likevel gis videre i forbindelse med behandlingen av et sivil- eller handelsrettslig søksmål.

2. Nr. 1 skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter i de forskjellige medlemsstatene utveksler opplysninger i samsvar med dette direktiv samt andre direktiver som gjelder for kredittinstitusjoner. Disse opplysningene skal være underlagt taushetsplikten nevnt i nr. 1.

3. Medlemsstatene kan inngå samarbeidsavtaler om informasjonsutveksling med vedkommende myndigheter i tredjestater eller med tredjestaters myndigheter eller organer som fastsatt i nr. 5 og 6, bare dersom de opplysninger som gis videre, omfattes av garantier for taushetsplikt som minst tilsvarer dem som er nevnt i denne artikkel. Slik informasjonsutveksling skal være til bruk for nevnte myndigheter eller organer under utførelsen av deres tilsynsoppgaver.

Når opplysningene stammer fra en annen medlemsstat, kan de gis videre bare med uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndigheter som har gitt opplysningene, og eventuelt bare for det formål nevnte myndigheter har gitt samtykke til.

4. Vedkommende myndigheter som mottar fortrolige opplysninger i henhold til nr. 1 og 2, kan bruke dem i embets medfør bare

- for å kontrollere om vilkårene for adgang til å starte virksomhet som kredittinstitusjon er oppfylt, og for å lette tilsynet på individuelt og konsolidert grunnlag med utøvelse av slik virksomhet, særlig når det gjelder tilsyn med likviditet, solvens, store engasjementer, forvaltnings- og regnskapspraksis og internkontroll, eller
- for å ilegge sanksjoner, eller
- i forbindelse med en forvaltningsklage på et vedtak gjort av vedkommende myndighet, eller
- i forbindelse med domstolsbehandling i henhold til artikkel 33 eller særbestemmelser fastsatt i dette direktiv samt andre direktiver som er vedtatt på området kredittinstitusjoner.

5. Nr. 1 og 4 skal ikke være til hinder for utveksling av opplysninger innen samme medlemsstat når det finnes flere vedkommende myndigheter der, eller for utveksling av opplysninger medlemsstater imellom, mellom vedkommende myndigheter og

- myndigheter med ansvar for tilsyn med andre finansinstitusjoner og forsikringsselskaper, samt myndigheter med ansvar for tilsyn med finansmarkedene,
- organer som medvirker ved avvikling og konkursbehandling av kredittinstitusjoner og lignende prosedyrer, og

- personer med ansvar for å utføre lovfestet revisjon av kredittinstitusjoners og andre finansinstitusjoners regnskaper,

i forbindelse med utførelsen av deres tilsynsoppgaver, eller for at det gis videre til organer som forvalter innskuddsgarantiordninger, opplysninger som er nødvendige for at disse kan utføre sin oppgave. Opplysningene som mottas av disse myndigheter, organer og personer skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i nr. 1.

6. Uten hensyn til bestemmelsene i nr. 1-4 kan medlemsstatene gi tillatelse til utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter og

- myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med organer som medvirker ved avvikling og konkursbehandling av kredittinstitusjoner og lignende framgangsmåter, eller
- myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med personer som skal foreta lovfestet revisjon av regnskapene til forsikringsforetak, kredittinstitusjoner, investeringsforetak og andre finansinstitusjoner.

Medlemsstater som benytter seg av adgangen omhandlet i første ledd, skal kreve at minst følgende vilkår er oppfylt:

- opplysningene skal brukes til å utføre tilsynsoppgavene nevnt i første ledd,
- opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i nr. 1,
- dersom opplysningene kommer fra en annen medlemsstat, kan de gis videre bare med uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndigheter som har gitt opplysningene, og eventuelt bare for de formål disse myndigheter har gitt samtykke til.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen og de øvrige medlemsstatene om hvilke myndigheter som kan motta opplysninger i henhold til dette nummer.

7. Uten hensyn til bestemmelsene i nr. 1-4 kan medlemsstatene for å styrke det finansielle systems stabilitet og integritet gi tillatelse til utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter og myndigheter eller organer som etter lovgivningen har ansvar for å avdekke og etterforske overtredelser av bestemmelser i selskapsretten.

Medlemsstater som benytter seg av adgangen omhandlet i første ledd, skal kreve at minst følgende vilkår er oppfylt:

- opplysningene skal brukes til å utføre oppgaven nevnt i første ledd,
- opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i nr. 1,
- dersom opplysningene kommer fra en annen medlemsstat, kan de gis videre bare med uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndigheter som har gitt opplysningene, og eventuelt bare for de formål disse myndigheter har gitt samtykke til.

Dersom en medlemsstats myndigheter eller organer omhandlet i første ledd i sitt avdekkings- eller etterforskningsarbeid innhenter bistand fra personer som på grunn av særskilt kompetanse gis fullmakt for dette formål og ikke er ansatt i offentlig sektor, kan adgangen til utveksling av opplysninger omhandlet i første ledd utvides til disse personene på vilkårene fastsatt i annet ledd.

Ved anvendelsen av annet ledd tredje strekpunkt skal myndighetene og organene nevnt i første ledd underrette vedkommende myndigheter som har gitt opplysningene, om navnene på de personer som opplysningene skal gis videre til, med nøyaktig angivelse av personenes fullmakter.

Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen og de øvrige medlemsstatene om navnet på de myndigheter eller organer som kan motta opplysninger i henhold til dette nummer.

Kommissjonen skal innen 31. desember 2000 utarbeide en rapport om anvendelsen av bestemmelsene i dette nummer.

8. Denne artikkel skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter gir videre

- til sentralbanker og andre organer med lignende funksjon i deres egenskap av pengepolitiske myndigheter,
- eventuelt til andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalingssystemer,

opplysninger til bruk ved utførelsen av deres oppgaver, eller være til hinder for at slike myndigheter eller organer gir videre til vedkommende myndigheter de opplysninger de trenger for formålene nevnt i nr. 4. Opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i denne artikkel.

9. I tillegg kan medlemsstatene uten hensyn til bestemmelsene i nr. 1 og 4 i henhold til lovbestemmelser tillate at visse opplysninger gis videre til andre avdelinger i deres sentraladministrasjoner som er ansvarlige for lovgivning om tilsyn med kredittinstitusjoner, finansinstitusjoner, investerings-tjenester og forsikringsselskaper, og til kontrollører som handler etter fullmakt fra disse avdelingene.

Slike opplysninger kan likevel gis videre bare når det er nødvendig av hensyn til tilsynet.

Medlemsstatene skal likevel fastsette at opplysninger mottatt i henhold til nr. 2 og 5, samt opplysninger som er framskaffet ved tilsyn på stedet som nevnt i artikkel 29 nr. 1 og 2, aldri kan gis videre i de tilfeller som er nevnt i dette nummer uten uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndighet som har gitt opplysningene, eller fra vedkommende myndighet i den medlemsstat der tilsynet på stedet ble foretatt.

10. Bestemmelsene i denne artikkel skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter gir videre opplysningene omhandlet i nr. 1-4 til en oppgjørssentral eller et lignende organ godkjent i henhold til nasjonal lovgivning for avregnings- eller oppgjørstjenester på et av medlemsstatens markeder, dersom de mener det er nødvendig å gi opplysningene videre for å sikre at disse organene virker tilfredsstillende i forbindelse med en markedsdeltakers mislighold eller potensielle mislighold. Opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i nr. 1. Medlemsstatene skal likevel påse at opplysninger som mottas i henhold til nr. 2, i tilfellet nevnt i dette nummer ikke kan gis videre med mindre vedkommende myndigheter som har gitt opplysningene, uttrykkelig har gitt sitt samtykke.

Artikkel 31

Plikter som påhviler personer med ansvar for den lovbestemte revisjon av årsregnskaper og konsoliderte regnskaper

1. Medlemsstatene skal minst fastsette at
 - a) enhver person som er godkjent i henhold til rådsdirektiv 84/253/EØF⁽¹⁾ og som i en kredittinstitusjon utfører oppgaven nevnt i artikkel 51 i rådsdirektiv 78/660/EØF⁽²⁾,

⁽¹⁾ Åttende rådsdirektiv 84/253/EØF av 10. april 1984 med hjemmel i traktatens artikkel 44 paragraf 2 bokstav g) om godkjenning av personer med ansvar for lovfestet revisjon av regnskaper (EFT L 126 av 12.5.1984, s. 20).

⁽²⁾ Fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 med hjemmel i traktatens artikkel 44 paragraf 2 bokstav g) om årsregnskapene for visse selskapsformer (EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11). Direktivet sist endret ved direktiv 1999/60/EF (EFT L 62 av 26.6.1999, s. 65).

i artikkel 37 i direktiv 83/349/EØF eller i artikkel 31 i rådsdirektiv 85/611/EØF⁽¹⁾ eller enhver annen lovbestemt oppgave, skal ha plikt til straks å underrette vedkommende myndigheter om ethvert forhold eller vedtak med hensyn til denne institusjonen som vedkommende person har fått kjennskap til i forbindelse med utførelsen av sin oppgave, og som kan

- innebære en vesentlig overtredelse av de lover og forskrifter som fastlegger vilkårene for godkjenning eller som særskilt omhandler kredittinstitusjoners virksomhet, eller
- skade den fortsatte drift av kredittinstitusjonen, eller
- medføre at regnskapene ikke godkjennes, eller at det tas forbehold,

b) samme plikt gjelder for vedkommende person med hensyn til forhold og vedtak personen har fått kjennskap til i forbindelse med utførelsen av oppgaven nevnt i bokstav a) i et foretak som i kraft av kontroll har nær tilknytning til den kredittinstitusjonen der personen utfører nevnte oppgave.

2. Dersom personene godkjent i henhold til direktiv 84/253/EØF i god tro gir videre opplysninger om forhold og vedtak nevnt i nr. 1 til vedkommende myndigheter, er dette ikke å anse som et brudd på taushetsplikten i henhold til kontrakt eller i henhold til lover eller forskrifter, og medfører ikke noen form for ansvar for disse personene.

Artikkel 32

Vedkommende myndigheters sanksjonsmuligheter

Med forbehold for framgangsmåtene for tilbakekalling av tillatelse og for strafferettslige bestemmelser skal medlemsstatene fastsette at deres respektive vedkommende myndigheter kan ilegge sanksjoner overfor kredittinstitusjoner eller deres ansvarlige ledelse som bryter lover og forskrifter om tilsyn med eller utøvelse av deres virksomhet, eller treffe tiltak overfor dem med det formål å bringe til opphør slike lovbrudd eller årsakene til dem.

Artikkel 33

Klageadgang

Medlemsstatene skal fastsette at vedtak som gjelder en kredittinstitusjon og som er gjort i henhold til lover og forskrifter vedtatt i samsvar med dette direktiv, kan innklages

for domstolen. Det samme skal gjelde når det ikke er gjort vedtak innen seks måneder etter at det er innsendt søknad om tillatelse som inneholder alle opplysninger som kreves etter gjeldende bestemmelser.

KAPITTEL 2

TEKNISKE MIDLER FOR Å FØRE TILSYN

A v s n i t t 1

Ansvarlig kapital

Artikkel 34

Alminnelige prinsipper

1. Når en medlemsstat med henblikk på å gjennomføre Fællesskapets regelverk om tilsyn i en kredittinstitusjon i virksomhet, i lover eller forskrifter anvender uttrykket ansvarlig kapital eller viser til dette begrepet, skal den påse at dette uttrykket eller begrepet er i samsvar med definisjonen gitt i nr. 2, 3 og 4 og i artikkel 35-38.

2. Med forbehold for begrensningene fastsatt i artikkel 38 skal kredittinstitusjoners ikke-konsoliderte ansvarlige kapital omfatte følgende poster:

- 1) kapital i henhold til artikkel 22 i direktiv 86/635/EØF i den utstrekning den er innbetalt, samt overkurs ved emisjon, men med unntak av kumulative preferanseaksjer,
- 2) reserver i henhold til artikkel 23 i direktiv 86/635/EØF og framførte resultater som en følge av anvendelsen av sluttresultatet. Medlemsstatene kan tillate at delårsoverskudd inngår før et formelt vedtak er gjort bare når disse overskuddene er kontrollert av personer som har ansvaret for revisjonen av regnskapet og vedkommende myndigheter finner det godtgjort at beløpet er vurdert i samsvar med prinsippene nevnt i direktiv 86/635/EØF og er fratrukket enhver forutsigbar utgift eller dividende,
- 3) avsetning for dekning av generell bankrisiko i henhold til artikkel 38 i direktiv 86/635/EØF,
- 4) oppskrivningsfond i henhold til artikkel 33 i direktiv 78/660/EØF,

⁽¹⁾ Rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (investeringsforetak) (EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3). Direktivet sist endret ved direktiv 95/26/EF (EFT L 168 av 18.7.1995, s. 7).

- 5) verdjusteringer i henhold til artikkel 37 nr. 2 i direktiv 86/635/EØF,
 - 6) andre poster i henhold til artikkel 35,
 - 7) forpliktelser for medlemmer av kredittinstitusjoner organisert som samvirker og solidarforpliktelser for låntakerne i bestemte institusjoner organisert som fond, som nevnt i artikkel 36 nr. 1,
 - 8) kumulative preferanseaksjer med fast løpetid og ansvarlig lånekapital nevnt i artikkel 36 nr. 3.
- Følgende poster skal trekkes fra i samsvar med artikkel 38:
- 9) kredittinstitusjonens egne aksjer med bokført verdi,
 - 10) immaterielle aktiva i henhold til artikkel 4 nr. 9 («Aktiva») i direktiv 86/635/EØF,
 - 11) materielt tap av en viss størrelse i inneværende regnskapsår,
 - 12) eierandeler i andre kreditt- og finansinstitusjoner på mer enn 10 % av deres kapital samt etterstilte fordringer og instrumentene nevnt i artikkel 35 som en kredittinstitusjon eier i kreditt- og finansinstitusjoner der den har eierandeler som utgjør mer enn 10 % av kapitalen.

Når aksjer i en annen kreditt- eller finansinstitusjon eies midlertidig som ledd i en finansiell bistandstransaksjon med sikte på å reorganisere og redde denne institusjonen, kan vedkommende myndighet tillate unntak fra denne bestemmelsen,

- 13) eierandeler i andre kreditt- og finansinstitusjoner med inntil 10 % av deres kapital, samt etterstilte fordringer og instrumentene nevnt i artikkel 35 som en kredittinstitusjon eier i andre kreditt- og finansinstitusjoner enn dem som er nevnt i punkt 12, for den del av de samlede eierinteresser, etterstilte fordringer og instrumenter som utgjør mer enn 10 % av denne kredittinstitusjons ansvarlige kapital beregnet før fradrag av postene nevnt i punkt 12 og i dette punkt.

Medlemsstatene kan fastsette at hovedforetak som er gjenstand for tilsyn på konsolidert grunnlag ved en eventuell beregning av ikke-konsolidert ansvarlig kapital kan unnlate å trekke fra sine eierandeler i andre kreditt- eller finansinstitusjoner som omfattes av konsolideringen. Denne bestemmelsen får

anvendelse på alle tilsynsregler som er harmonisert ved fællesskapsrettsakter.

3. Betegnelsen ansvarlig kapital slik den er definert i nr. 2 punkt 1-8 omfatter et høyeste antall poster og beløp. Anvendelsen av disse postene eller fastsettelsen av lavere tak samt fradrag av andre poster enn dem som er nevnt i nr. 2 punkt 9-13, skal overlates til medlemsstatenes eget skjønn. Medlemsstatene skal likevel være forpliktet til å vurdere økt tilnærming med sikte på en felles definisjon av ansvarlig kapital.

For dette formål skal Kommisjonen senest 1. januar 1996 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen av denne artikkel samt artikkel 35-39, eventuelt vedlagt forslag til endringer som den måtte anse som nødvendige. Senest 1. januar 1998 skal Europaparlamentet og Rådet etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251 og etter samråd med Den økonomiske og sosiale komité, behandle definisjonen av ansvarlig kapital med sikte på en ensartet anvendelse av den felles definisjon.

4. Postene nevnt i nr. 2 punkt 1-5 skal kunne anvendes umiddelbart og uten begrensning av kredittinstitusjonen for å dekke risikoer eller tap så snart de oppstår. Beløpet skal være fratrukket enhver skatt som er forutsigbar på beregnings-tidspunktet eller være tilbørlig tilpasset i den utstrekning slike skatter reduserer det beløp som disse postene kan benyttes til å dekke risikoer eller tap med.

Artikkel 35

Andre poster

1. Begrepet ansvarlig kapital slik det brukes av en medlemsstat kan omfatte andre poster, forutsatt at de, uansett juridisk eller regnskapsmessig betegnelse, har følgende kjennetegn:

- a) de kan fritt anvendes av kredittinstitusjonen til å dekke risikoer som normalt er knyttet til utøvelse av bankvirksomhet når tap eller nedskrivning ennå ikke er identifisert,
- b) de framgår av interne regnskapsdokumenter,
- c) deres størrelse er fastsatt av kredittinstitusjonens ledelse, kontrollert av uavhengige revisorer, meddelt vedkommende myndigheter og underkastet deres tilsyn.

2. Verdipapirer av ubestemt varighet og andre instrumenter som oppfyller følgende vilkår, kan også godkjennes som andre poster:

- a) de kan ikke betales tilbake på ihendehaverens initiativ eller uten forhåndsgodkjenning av vedkommende myndighet,
- b) avtalen i forbindelse med gjeldsstiftelsen skal gi kredittinstitusjonen mulighet til å utsette betaling av gjeldsrenter,
- c) långiverens fordringer i kredittinstitusjonen skal i sin helhet etterstilles all annen ikke-etterstilt gjeld,
- d) dokumentene som gjelder utstedelsen av verdipapirene, skal inneholde bestemmelser om at gjeld og ubetalte renter skal anvendes til å dekke tap, samtidig som kredittinstitusjonen gis mulighet til å fortsette sin virksomhet,
- e) det skal bare tas hensyn til faktisk innbetalte beløp.

I tillegg kommer andre kumulative preferanseaksjer enn dem som er nevnt i artikkel 34 nr. 2 punkt 8.

Artikkel 36

Andre bestemmelser om ansvarlig kapital

1. Forpliktelsene for medlemmene av kredittinstitusjoner organisert som samvirker som nevnt i artikkel 34 nr. 2 punkt 7, skal omfatte disse foretakenes ikke innkalte kapital og, dersom kredittinstitusjonen skulle pådra seg et tap, en rettslig forpliktelse for samvirkets medlemmer til å foreta tilleggsinnbetalinger som ikke vil bli tilbakebetalt. I et slikt tilfelle skal disse beløpene kunne kreves innbetalt omgående.

Solidaransvar for låntakere i kredittinstitusjoner med fondsstatus skal behandles på like linje med de foregående poster.

Alle disse postene kan inngå i ansvarlig kapital i den utstrekning de i henhold til nasjonal lovgivning tas med i denne kategori institusjoners ansvarlige kapital.

2. Medlemsstatene skal ikke la de garantier som de selv eller deres myndigheter gir slike institusjoner, inngå i offentlige kredittinstitusjoners ansvarlige kapital.

3. Medlemsstatene eller vedkommende myndigheter kan la kumulative preferanseaksjer med fast løpetid nevnt i artikkel 34 nr. 2 punkt 8 og ansvarlig lånekapital nevnt i samme bestemmelse inngå i den ansvarlige kapital dersom det eksisterer bindende avtaler om at disse lånene i tilfelle kredittinstitusjonen går konkurs eller avvikles, skal etterstilles alle andre kreditorers fordringer og først skal tilbakebetales når all annen utestående gjeld er betalt.

Ansvarlig lånekapital skal også oppfylle følgende kriterier:

- a) det skal bare tas hensyn til faktisk innbetalte midler,
- b) lånene skal ha en opprinnelig løpetid på minst fem år; etter dette tidsrommet kan de kreves innfridd; dersom gjeldens løpetid ikke er fastsatt, skal lånene tilbakebetales først etter fem års oppsigelsesvarsel, med mindre de ikke lenger anses som ansvarlig kapital eller det formelt kreves forhåndsgodkjenning av vedkommende myndigheter for tilbakebetaling før tiden. Vedkommende myndigheter kan gi tillatelse til tilbakebetaling før tiden av slike midler forutsatt at anmodningen er gjort på utstederens initiativ og kredittinstitusjonens solvens ikke påvirkes,
- c) det beløp som kan regnes med i ansvarlig kapital, skal reduseres gradvis minst de siste fem år før forfallsdato,
- d) låneavtalen skal ikke omfatte noen klausul om at gjelden under nærmere angitte omstendigheter, bortsett fra avvikling av kredittinstitusjonen, skal betales tilbake før den avtalte forfallsdato.

Artikkel 37

Beregning av ansvarlig kapital på konsolidert grunnlag

1. Når beregningen skal foretas på konsolidert grunnlag, skal postene nevnt i artikkel 34 nr. 2 inngå med de konsoliderte beløp i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 52-56. Ved beregningen av ansvarlig kapital kan dessuten følgende poster sidestilles med konsoliderte reserver dersom de er uttrykk for et kreditorforhold («negative»):

- minoritetsinteresser i henhold til artikkel 21 i direktiv 83/349/EØF dersom metoden med full konsolidering anvendes,
- forskjeller ved første konsolidering i henhold til artikkel 19, 30 og 31 i direktiv 83/349/EØF,
- kursdifferanser som inngår i konsoliderte reserver i samsvar med artikkel 39 nr. 6 i direktiv 86/635/EØF,
- forskjeller som skyldes oppføringen av visse eierandeler, i samsvar med metoden beskrevet i artikkel 33 i direktiv 83/349/EØF.

2. Når ovennevnte poster er uttrykk for et debitorforhold («positive»), skal de trekkes fra ved beregningen av konsolidert ansvarlig kapital.

*Artikkel 38***Frdrag og begrensninger**

1. Postene nevnt i artikkel 34 nr. 2 punkt 4-8 skal være underlagt følgende begrensninger:

- a) summen av postene i punkt 4-8 kan ikke overstige et høyeste beløp tilsvarende 100 % av postene i punkt 1, 2 og 3 med frdrag av postene i punkt 9, 10 og 11,
- b) summen av postene i punkt 7 og 8 kan ikke overstige et høyeste beløp tilsvarende 50 % av postene i punkt 1, 2 og 3 med frdrag av postene i punkt 9, 10 og 11,
- c) summen av postene i punkt 12 og 13 skal trekkes fra summen av samtlige poster.

2. Vedkommende myndigheter kan gi kredittinstitusjoner tillatelse til under særlige midlertidige omstendigheter å overskride grensene fastsatt i nr. 1.

*Artikkel 39***Dokumentasjon overfor vedkommende myndigheter**

Det skal godtgjøres overfor vedkommende myndigheter at vilkårene i artikkel 34 nr. 2, 3 og 4 og artikkel 35-38 er oppfylt.

*A v s n i t t 2***Kapitaldekning***Artikkel 40***Alminnelige prinsipper**

1. Kapitaldekningen er et uttrykk for den ansvarlige kapital som definert i artikkel 41, som en andel av de samlede risikojusterte aktiva og poster utenfor balansen i samsvar med artikkel 42.

2. Kapitaldekningen i kredittinstitusjoner som verken er hovedforetak som definert i artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF eller datterforetak av slike foretak, skal beregnes på individuelt grunnlag.

3. Kapitaldekningen i kredittinstitusjoner som er hovedforetak, skal beregnes på konsolidert grunnlag i samsvar med de metoder som er fastlagt i dette direktiv og i direktiv 86/635/EØF.

4. Vedkommende myndigheter som er ansvarlige for å gi tillatelse til og føre tilsyn med et hovedforetak som er en kredittinstitusjon, kan også kreve at det beregnes en delkonsolidert eller ikke-konsolidert kapitaldekning for hovedforetaket og for hvert av dets datterforetak som er underlagt vedkommende myndigheters godkjenning og tilsyn. Dersom det ikke føres slik kontroll med at kapitalen er fordelt på en tilfredsstillende måte innenfor en bankgruppe, skal det treffes andre tiltak med samme formål.

5. Uten at det berører kredittinstitusjoners overholdelse av kravene i nr. 2, 3 og 4 og i artikkel 52 nr. 8 og 9, skal vedkommende myndigheter påse at kapitaldekningen beregnes minst to ganger per år, enten av kredittinstitusjonene selv, som skal meddele resultatene og alle tilhørende data til vedkommende myndigheter, eller av vedkommende myndigheter på grunnlag av data lagt fram av kredittinstitusjonene.

6. Aktiva og poster utenfor balansen skal vurderes i samsvar med direktiv 86/635/EØF.

*Artikkel 41***Teller: ansvarlig kapital**

Ansvarlig kapital som definert i dette direktiv utgjør telleren i kapitaldekningen.

*Artikkel 42***Nevner: risikojusterte aktiva og poster utenfor balansen**

1. De forskjellige aktivaene skal tildeles grader av kredittrisiko, uttrykt som prosentvise vekter, i samsvar med artikkel 43 og 44, og unntaksvis med artikkel 45, 62 og 63. Balanseverdien av hvert aktivum skal multipliseres med den aktuelle vekt for å beregne den risikojusterte verdi.

2. For de postene utenfor balansen som er oppført i vedlegg II, skal det foretas en beregning i to faser som fastsatt i artikkel 43 nr. 2.

3. For de postene utenfor balansen som er nevnt i artikkel 43 nr. 3, skal de mulige kostnader ved å erstatte en kontrakt etter motpartens mislighold beregnes i samsvar med en av de to metodene beskrevet i vedlegg III. Kostnadene skal

multipliseres med de aktuelle vekter for motparten i samsvar med artikkel 43 nr. 1, med det unntak at den vektning på 100 % som er fastsatt der, skal erstattes av 50 % vektning for å oppnå risikojusterte verdier.

4. Summen av de risikojusterte verdier for aktiva og poster utenfor balansen som er nevnt i nr. 2 og 3, skal utgjøre nevneren i kapitaldekningen.

Artikkel 43

Risikovektning

1. Følgende vekter skal anvendes på de ulike kategorier av aktiva, men vedkommende myndigheter kan fastsette høyere vekter dersom de finner det hensiktsmessig:

a) *Nullvektning*

- 1) kassabeholdning og tilsvarende poster,
- 2) aktiva i form av fordringer på sentralmyndigheter og sentralbanker i sone A,
- 3) aktiva i form av fordringer på De europeiske fællesskap,
- 4) aktiva i form av fordringer med uttrykkelig garanti fra sentralmyndigheter eller sentralbanker i sone A,
- 5) aktiva i form av fordringer på sentralmyndigheter eller sentralbanker i sone B som er denominert og finansiert i låntakerens nasjonale valuta,
- 6) aktiva i form av fordringer med uttrykkelig garanti fra sentralmyndigheter eller sentralbanker i sone B som er denominert og finansiert i den nasjonale valuta som er felles for garantisten og låntakeren,
- 7) aktiva som det, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er stilt sikkerhet for i form av verdipapirer utstedt av sentrale myndigheter eller sentralbanker i sone A eller verdipapirer utstedt av De europeiske fællesskap, eller i form av kontant-innskudd hos låneinstitusjonen eller innskuddsbeviser eller tilsvarende instrumenter som er utstedt av og oppbevares hos låneinstitusjonen.

b) *20 % vektning*

- 1) aktiva i form av fordringer på EIB,
- 2) aktiva i form av fordringer på multilaterale utviklingsbanker,

- 3) aktiva i form av fordringer med uttrykkelig garanti fra EIB,
- 4) aktiva i form av fordringer med uttrykkelig garanti fra multilaterale utviklingsbanker,
- 5) aktiva i form av fordringer på regionale eller lokale myndigheter i sone A, med forbehold for bestemmelsene i artikkel 44,
- 6) aktiva i form av fordringer med uttrykkelig garanti fra regionale eller lokale myndigheter i sone A, med forbehold for bestemmelsene i artikkel 44,
- 7) aktiva i form av fordringer på kredittinstitusjoner i sone A som ikke utgjør disse institusjoners ansvarlige kapital,
- 8) aktiva i form av fordringer med løpetid på høyst ett år på kredittinstitusjoner i sone B, unntatt verdipapirer utstedt av slike institusjoner som er anerkjent som andeler av deres ansvarlige kapital,
- 9) aktiva med uttrykkelig garanti fra kredittinstitusjoner i sone A,
- 10) aktiva i form av fordringer med løpetid på høyst ett år og med uttrykkelig garanti fra kredittinstitusjoner i sone B,
- 11) aktiva som det, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er stilt sikkerhet for i form av verdipapirer utstedt av EIB eller multilaterale utviklingsbanker,
- 12) kontantposter under inndrivning.

c) *50 % vektning*

- 1) lån som, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er helt og fullt sikret med pant i boligeiendom som er eller vil bli bebodd eller leid ut av låntakeren, og lån som på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav er helt og fullt sikret ved eierandeler i finske boligselskaper som utøver virksomhet i henhold til den finske loven av 1991 om boligselskaper eller senere tilsvarende lovgivning, med hensyn til boligeiendom som er eller vil bli bebodd eller leid ut av låntakeren,

«verdipapirer med sikkerhet i pantelånsportefølje» som kan likestilles med de lån som er nevnt i første ledd eller i artikkel 62 nr. 1, dersom vedkommende myndigheter, samtidig som de tar hensyn til den gjeldende rettslige ramme i hver medlemsstat, anser at de representerer en tilsvarende kredittrisiko. Med forbehold for de typer verdipapirer som kan omfattes av og oppfylle vilkårene

i dette punkt, kan «verdipapirer med sikkerhet i pantelånsportefølje» omfatte instrumenter i henhold til del B nr. 1 bokstav a) og b) i vedlegget til rådsdirektiv 93/22/EØF⁽¹⁾. Vedkommende myndigheter skal særlig forsikre seg om

i) at slike verdipapirer er fullstendig og direkte sikret ved en pantelånsportefølje som er av tilsvarende art som den nevnt i første ledd eller i artikkel 62 nr. 1, og som ikke er misligholdt når verdipapirene med sikkerhet i pantelånsportefølje utstedes,

ii) at enten selve investorene i verdipapirer med sikkerhet i en pantelånsportefølje eller en depositar eller fullmektig som opptrer på deres vegne, har en akseptabelt høy fortrinnsrett i de underliggende pantelån i forhold til verdipapirene de innehar.

2) forskuddsbetalinger og påløpte inntekter: disse aktivaene skal vektes på tilsvarende måte som hos motparten dersom en kredittinstitusjon kan bestemme denne i samsvar med direktiv 86/635/EØF; når motparten ikke kan bestemmes, skal kredittinstitusjonen benytte enhetlig 50 % vekting.

d) 100 % vekting

1) aktiva i form av fordringer på sentralmyndigheter eller sentralbanker i sone B, med mindre fordringene er denominert og finansiert i låntakerens nasjonale valuta,

2) aktiva i form av fordringer på regionale eller lokale myndigheter i sone B,

3) aktiva i form av fordringer med løpetid på over ett år på kredittinstitusjoner i sone B,

4) aktiva i form av fordringer på låntakere utenom banker i sone A eller B,

5) materielle aktiva i henhold til artikkel 4 «Aktiva» nr. 10 i direktiv 86/635/EØF,

6) aksjeposter, eierandeler og andre poster som inngår i andre kredittinstitusjoners ansvarlige kapital og som ikke er trukket fra låneinstitusjonens ansvarlige kapital,

7) alle andre aktiva, med mindre de er trukket fra den ansvarlige kapital.

2. Poster utenfor balansen som ikke omfattes av nr. 3, skal behandles som beskrevet i det følgende. De skal først grupperes i samsvar med risikogruppene oppført i vedlegg II. Det skal tas hensyn til den fulle verdi av høyrisikoposter, 50 % av verdien av mellomrisikoposter og 20 % av verdien av mellom-/lavrisikoposter, mens verdien av lavrisikoposter settes til null. I annen fase skal verdien av poster utenfor balansen, justert som beskrevet ovenfor, multipliseres med den vekt som er gitt de berørte motparter i samsvar med den behandling av aktiva som er fastsatt i nr. 1 og i artikkel 44. Ved avtaler om salg og gjenkjøp av aktiva samt avtaler om terminkjøp skal vekten være den som gjelder for de aktuelle aktivaene og ikke den som gjelder for transaksjonens motpart. Tegnet, men ikke innbetalt kapital i Det europeiske investeringsfond kan gis en vekt på 20 %.

3. Metodene beskrevet i vedlegg III skal anvendes på postene utenfor balansen oppført i vedlegg IV, med unntak av:

- kontrakter som omsettes på anerkjente børser,
- valutakontrakter (med unntak av kontrakter som gjelder gull) med en opprinnelig løpetid på fjorten kalenderdager eller kortere.

Inntil 31. desember 2006 kan vedkommende myndigheter i medlemsstatene unnta ikke-børsomsatte kontrakter avregnet av en oppgjørssentral fra anvendelsen av metodene fastsatt i vedlegg III, når oppgjørssentralen opptrer som juridisk motpart og samtlige deltakere daglig stiller full sikkerhet for den risiko de representerer for oppgjørssentralen, og derved gir en beskyttelse som omfatter både nåværende og mulig framtidig risiko. Vedkommende myndigheter må være overbevist om at den stilte sikkerhet gir samme grad av beskyttelse som en sikkerhet som oppfyller vilkårene i nr. 1 bokstav a) punkt 7, og at faren for at oppgjørssentralens risiko overstiger markedsverdien av den stilte sikkerhet, unngås. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om hvilken bruk de gjør av denne mulighet.

4. Når poster utenfor balansen har uttrykkelig garanti, skal de vektes som om de var opprettet på vegne av garantisten, ikke på vegne av motparten. Når mulig risiko i forbindelse med transaksjoner utenfor balansen fullt og helt er garantert, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, av en av de aktivaene som er godkjent som sikkerhet i nr. 1 bokstav a) punkt 7 eller bokstav b) punkt 11, skal det anvendes vekter på 0 % eller 20 %, avhengig av den aktuelle sikkerhet.

⁽¹⁾ Rådsdirektiv 93/22/EØF av 10. mai 1993 om investeringstjenester i forbindelse med verdipapirer (EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27). Direktivet sist endret ved direktiv 97/9/EF (EFT L 84 av 26.3.1997, s. 22).

Medlemsstatene kan anvende 50 % vektning på poster utenfor balansen som representerer kausjoner eller garantier som har karakter av å være en kredittstatning og som etter vedkommende myndigheters oppfatning er fullt ut sikret ved pantelån som oppfyller vilkårene i nr. 1 bokstav c) punkt 1, forutsatt at garantisten har et direkte krav til en slik sikkerhet.

5. Når det anvendes en lavere vekt for aktiva og poster utenfor balansen på grunn av uttrykkelige garantier eller en sikkerhet som vedkommende myndigheter kan godta, får den lavere vekten anvendelse bare på den andel som det er stilt garanti for eller som sikkerheten gir full dekning for.

Artikkel 44

Vekting av fordringer på regionale og lokale myndigheter i medlemsstatene

1. Uten hensyn til kravene i artikkel 43 nr. 1 bokstav b) kan medlemsstatene fastsette 0 % vektning for egne regionale og lokale myndigheter dersom det ikke er forskjell i risiko mellom fordringer på nevnte myndigheter og fordringer på deres sentralmyndigheter på grunn av regionale og lokale myndigheters myndighet til å inndrive midler og på grunn av særskilte institusjonelle bestemmelser som reduserer risikoen for at sistnevnte misligholder sine forpliktelser. En nullvektning fastsatt i samsvar med disse kriterier skal gjelde for fordringer på de aktuelle regionale og lokale myndigheter og for poster utenfor balansen opprettet på vegne av disse myndighetene og for fordringer på tredjemann og poster utenfor balansen opprettet på vegne av tredjemann når de er garantert av slike regionale og lokale myndigheter eller når de etter vedkommende berørte myndigheters oppfatning er tilstrekkelig sikret ved pant i verdipapirer utstedt av disse regionale eller lokale myndigheter.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen dersom de mener nullvektning er berettiget i henhold til kriteriene fastsatt i nr. 1. Kommissjonen skal bringe disse opplysningene videre. Andre medlemsstater kan gi kredittinstitusjoner under tilsyn av deres vedkommende myndigheter mulighet til å anvende nullvektning når de gjør forretninger med de aktuelle regionale og lokale myndigheter eller innehar fordringer garantert av disse, herunder sikkerhet i form av verdipapirer.

Artikkel 45

Annen vektning

1. Medlemsstatene kan, med forbehold for artikkel 44 nr. 1, anvende 20 % vektning på aktiva som det, på en måte som oppfyller de berørte vedkommende myndigheters krav, er stilt sikkerhet for i form av verdipapirer utstedt av regionale eller

lokale myndigheter i sone A, i form av innskudd i andre kredittinstitusjoner i sone A enn låneinstitusjonen, eller i form av innskuddsbeviser eller tilsvarende instrumenter utstedt av slike kredittinstitusjoner.

2. Medlemsstatene kan anvende 10 % vektning på fordringer på institusjoner som er spesialisert på interbankmarkeder og statsgjeldmarkeder i hjemstaten, og som er underlagt strengt tilsyn fra vedkommende myndigheter, dersom nevnte aktiva, på en måte som oppfyller kravene stilt av vedkommende myndigheter i hjemstaten, helt og fullt er sikret ved en kombinasjon av aktivaene nevnt i artikkel 43 nr. 1 bokstav a) og b) og som vedkommende myndigheter har godkjent som tilstrekkelig sikkerhet.

3. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om de bestemmelser som blir vedtatt i henhold til nr. 1 og 2 og om begrunnelsen for slike bestemmelser. Kommissjonen skal oversende disse opplysningene til medlemsstatene. Kommissjonen skal regelmessig undersøke virkningen av bestemmelsene for å sikre at de ikke fører til konkurransevridning.

Artikkel 46

Ideelle forvaltningsorganer og foretak

Ved anvendelse av artikkel 43 nr. 1 bokstav b) kan vedkommende myndigheter under begrepet «regionale og lokale myndigheter» innbefatte ideelle forvaltningsorganer som er ansvarlige overfor regionale eller lokale myndigheter, og ideelle foretak som eies av sentralmyndigheter eller regionale eller lokale myndigheter, eller av myndigheter som etter vedkommende myndigheters oppfatning har samme ansvar som regionale og lokale myndigheter.

Vedkommende myndigheter kan dessuten la betegnelsen regionale og lokale myndigheter omfatte kirker og trossamfunn som er stiftet som offentligrettslige juridiske personer, i den grad de innkrever skatt i henhold til lovgivning som gir dem rett til det. I dette tilfellet får imidlertid muligheten fastsatt i artikkel 44 ikke anvendelse.

Artikkel 47

Kapitaldekningens nivå

1. Kredittinstitusjoner skal til enhver tid være pålagt å opprettholde en kapitaldekning som definert i artikkel 40 på minst 8 %.

2. Uten hensyn til nr. 1 kan vedkommende myndigheter fastsette en høyere minstedekning dersom de finner det hensiktsmessig.

3. Dersom kapitaldekningen faller under 8 %, skal vedkommende myndigheter påse at den berørte kredittinstitusjon treffer egnede tiltak for å gjenopprette den avtalte minstedekning så raskt som mulig.

A v s n i t t 3

Store engasjementer

Artikkel 48

Underretning om store engasjementer

1. Det engasjement en kredittinstitusjon har påtatt seg overfor en kunde eller en gruppe av kunder med innbyrdes tilknytning, skal betraktes som et stort engasjement når verdien utgjør 10 % eller mer av kredittinstitusjonens ansvarlige kapital.

2. Kredittinstitusjonen skal underrette vedkommende myndigheter om ethvert stort engasjement som definert i nr. 1. Medlemsstatene skal etter eget valg fastsette at underretningen skjer etter en av følgende to framgangsmåter:

- underretning om alle store engasjementer minst én gang i året, kombinert med fortløpende underretning om alle nye store engasjementer og enhver økning med minst 20 % i eksisterende store engasjementer i forhold til foregående underretning,
- underretning om alle store engasjementer minst fire ganger i året.

3. Engasjementer som er unntatt i henhold til artikkel 49 nr. 7 bokstav a), b), c), d), f), g) og h), kan imidlertid unntas fra kravet om underretning fastsatt i nr. 2. Antallet underretninger fastsatt i nr. 2 annet strekpunkt kan reduseres til to per år for engasjementer omhandlet i artikkel 49 nr. 7 bokstav e) og i)-s), samt nr. 8, 9 og 10.

4. Vedkommende myndigheter skal kreve at enhver kredittinstitusjon har en forsvarlig forvaltnings- og regnskapspraksis og hensiktsmessig internkontroll for identifikasjon og registrering av alle store engasjementer og av senere endringer av dem, i samsvar med definisjonene og kravene i dette direktiv, samt for kontroll med disse engasjementene i forhold til kredittinstitusjonens egne retningslinjer for risikoeksponering.

En kredittinstitusjon som gjør bruk av bestemmelsene i nr. 3, skal ta vare på de framsatte begrunnelser i ett år etter den hendelsen som lå til grunn for unntaket, slik at vedkommende myndigheter kan ha mulighet til å vurdere om det er berettiget.

Artikkel 49

Øvre grenser for store engasjementer

1. En kredittinstitusjon kan ikke overfor en kunde eller overfor en og samme gruppe av kunder med innbyrdes tilknytning påta seg engasjementer for en samlet sum som overstiger 25 % av kredittinstitusjonens ansvarlige kapital.

2. Dersom denne kunden eller gruppen av kunder med innbyrdes tilknytning er kredittinstitusjonens hovedforetak eller datterforetak og/eller ett eller flere av nevnte hovedforetaks datterforetak, skal prosentandelen angitt i nr. 1 reduseres til 20. Medlemsstatene kan likevel unnlate å anvende denne 20 %-begrensningen på engasjementer som inngås med disse kundene, dersom de fastsetter bestemmelser om særskilt kontroll med de engasjementer det gjelder ved hjelp av andre tiltak eller framgangsmåter. De skal underrette Kommisjonen og Den rådgivende komité for bankspørsmål om innholdet i disse tiltak og framgangsmåter.

3. En kredittinstitusjon kan påta seg store engasjementer for et samlet beløp på høyst 800 % av sin ansvarlige kapital.

4. Medlemsstatene kan innføre strengere begrensninger enn dem som er fastsatt i nr. 1, 2 og 3.

5. Når det gjelder engasjementer skal en kredittinstitusjon til enhver tid overholde de øvre grensene fastsatt i nr. 1, 2 og 3. Dersom engasjementene i et unntakstilfelle likevel overstiger disse øvre grenser, skal en rapport umiddelbart oversendes vedkommende myndigheter, som dersom omstendighetene gjør det forsvarlig, kan innvilge kredittinstitusjonen en begrenset frist til å tilpasse seg de øvre grensene.

6. Medlemsstatene kan innvilge helt eller delvis fritak for å anvende nr. 1, 2 og 3 på engasjementer en kredittinstitusjon påtar seg for sitt hovedforetak, for hovedforetakets øvrige datterforetak og for sine egne datterforetak, under forutsetning av at disse foretakene er omfattet av det tilsyn på konsolidert grunnlag kredittinstitusjonen selv er underlagt, i samsvar med dette direktiv eller med likeverdige standarder som gjelder i en tredjestat.

7. Medlemsstatene kan helt eller delvis innvilge fritak for å anvende nr. 1, 2 og 3 på følgende engasjementer:

- a) aktiva i form av fordringer på sentralmyndigheter og sentralbanker i sone A,
- b) aktiva i form av fordringer på De europeiske fællesskap,
- c) aktiva i form av fordringer med uttrykkelig garanti fra sentralmyndigheter eller sentralbanker i sone A, samt fra De europeiske fællesskap,
- d) andre engasjementer inngått med, eller garantert av, sentralmyndigheter eller sentralbanker i sone A, eller De europeiske fællesskap,
- e) aktiva i form av fordringer på og andre engasjementer med sentralmyndigheter eller sentralbanker i sone B, som denominert og eventuelt finansiert i låntakerens nasjonale valuta,
- f) aktiva og andre engasjementer som det, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er stilt sikkerhet for i form av verdipapirer utstedt av sentrale myndigheter eller sentralbanker i sone A, av De europeiske fællesskap eller av regionale eller lokale myndigheter i medlemsstatene, og som i henhold til artikkel 44 skal gis en risikovekt på 0 % ved vurderingen av solvens,
- g) aktiva og andre engasjementer som det, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er stilt sikkerhet for i form av kontantinskudd hos låneinstitusjonen, eller hos en kredittinstitusjon som er låneinstitusjonens hovedforetak eller datterforetak,
- h) aktiva og andre engasjementer som det, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er stilt sikkerhet for i form av innskuddsbevis utstedt av låneinstitusjonen, eller av en kredittinstitusjon som er låneinstitusjonens hovedforetak eller datterforetak, og oppbevart hos hvilken som helst av disse,
- i) aktiva i form av fordringer på og andre engasjementer med kredittinstitusjoner med løpetid på ett år eller mindre som ikke inngår i disse institusjonenes ansvarlige kapital,
- j) aktiva i form av fordringer og andre engasjementer med en løpetid på ett år eller mindre, sikret i samsvar med artikkel 45 nr. 2, på institusjoner som, uten å være kredittinstitusjoner, oppfyller vilkårene omhandlet i nevnte nummer.
- k) vekslers og andre tilsvarende verdipapirer, med en løpetid på ett år eller mindre, undertegnet av andre kredittinstitusjoner,
- l) obligasjoner som definert i artikkel 22 nr. 4 i direktiv 85/611/EØF,
- m) i påvente av en framtidig samordning, eierandeler i forsikringsselskaper som nevnt i artikkel 51 nr. 3 for inntil 40 % av den ansvarlige kapital i den kredittinstitusjon som erverver slike eierandeler,
- n) aktiva i form av fordringer på regionale eller sentrale kredittinstitusjoner som den långivende kredittinstitusjon er knyttet til gjennom et nettverk i henhold til juridiske eller vedtektsmessige bestemmelser, og som ifølge disse bestemmelser er pålagt å være oppgjørssentral for hele nettverket,
- o) engasjementer som det, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er stilt sikkerhet for i form av verdipapirer av andre typer enn dem som er omhandlet under bokstav f), forutsatt at disse verdipapirene ikke er utstedt verken av kredittinstitusjonen selv eller av dens hovedforetak eller av et av deres datterforetak, eller av vedkommende kunde eller gruppe av kunder med innbyrdes tilknytning. Verdipapirer som stilles som sikkerhet, må verdsettes til markedspris og ha en overskytende verdi i forhold til de sikrede engasjementer, og enten være børsnotert eller reelt omsettelige og regelmessig notert på et marked der profesjonelle, anerkjente aktører driver virksomhet og der det, på en måte som oppfyller de krav som stilles av vedkommende myndigheter i kredittinstitusjonens hjemstat, kan fastsettes en objektiv pris som til enhver tid gjør det mulig å kontrollere om verdipapirenes overskytende verdi er riktig. Den overskytende verdi som kreves, skal være på 100 %; imidlertid skal den for aksjers vedkommende være på 150 % og for obligasjoners vedkommende på 50 % når disse er utstedt av kredittinstitusjoner, av regionale eller lokale myndigheter i medlemsstatene som ikke omfattes av artikkel 44, av EIB og av de multilaterale utviklingsbankene. Verdipapirer som stilles som sikkerhet, kan ikke inngå i kredittinstitusjoners ansvarlige kapital,
- p) lån som, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er sikret med pant i boligeiendom eller med eierandeler i finske boligselskaper som utøver virksomhet i henhold til den finske loven av 1991 om boligselskaper eller senere tilsvarende lovgivning, og leasingtransaksjoner som innebærer at utleieren beholder full eiendomsrett over den utleide boligeiendommen så lenge leieren ikke har utøvd sin kjøpsopsjon, i begge tilfeller innenfor 50 % av vedkommende boligeiendomsverdi. Eiendomsverdien skal, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, beregnes på grunnlag av strenge vurderingskriterier fastsatt i lov eller forskrift. Vurderingen skal foretas minst én gang i året. I denne bokstav menes med «boligeiendom» en eiendom som enten er eller vil bli bebodd eller utleid av låntakeren,
- q) 50% av de mellom-/lavrisikoposter utenfor balansen som er omhandlet i vedlegg II,
- r) under forutsetning av samtykke fra vedkommende myndigheter, garantier andre enn lånegarantier som har grunnlag i lov eller forskrift og som gjensidige garantiselskaper med status som kredittinstitusjoner tilstår sine medlemmer, forutsatt at de vektet med 20 % av beløpet.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om den bruk de gjør av denne muligheten, for å sikre at den ikke fører til konkurransevridning,

- s) lavrisikoposter utenfor balansen omhandlet i vedlegg II, i den grad det med vedkommende kunde eller gruppe av kunder med innbyrdes tilknytning er blitt inngått en avtale som innebærer at engasjementet bare kan inngås dersom det er blitt godtgjort at det ikke vil medføre en overskridelse av de begrensninger som skal anvendes i henhold til nr. 1, 2 og 3.

8. Ved anvendelsen av nr. 1, 2 og 3 kan medlemsstatene anvende en risikovekt på 20 % på aktiva i form av fordringer på medlemsstatenes regionale eller lokale myndigheter, samt på andre engasjementer som inngås med disse myndighetene eller som de stiller garanti for; på vilkår fastsatt i artikkel 44 kan imidlertid medlemsstatene redusere denne risikovekten til 0 %.

9. Ved anvendelsen av nr. 1, 2 og 3 kan medlemsstatene anvende en risikovekt på 20 % på aktiva i form av fordringer på kredittinstitusjoner, samt på andre engasjementer som inngås med kredittinstitusjoner, med en løpetid på over ett, men høyst tre år, og en risikovekt på 50 % på aktiva i form av fordringer på kredittinstitusjoner med en løpetid på over tre år, forutsatt at disse fordringene utgjøres av gjeldsinstrumenter utstedt av en kredittinstitusjon, og at disse instrumentene etter vedkommende myndigheters oppfatning er reelt omsettelige på et marked der profesjonelle aktører driver virksomhet og daglig er notert på dette markedet, eller emisjonen av gjeldsinstrumentene er godkjent av vedkommende myndigheter i den utstedende kredittinstitusjons hjemstat. Ikke under noen omstendighet kan slike poster inngå i den ansvarlige kapital.

10. Som unntak fra nr. 7 bokstav i) og nr. 9 kan medlemsstatene anvende en risikovekt på 20 % på aktiva i form av fordringer på kredittinstitusjoner og på andre engasjementer inngått med kredittinstitusjoner, uten hensyn til deres løpetid.

11. Dersom det for et engasjement inngått med en kunde er stilt garanti av tredjemann, eller sikkerhet i form av verdipapirer utstedt av tredjemann på de vilkår som er fastsatt i nr. 7 bokstav o), kan medlemsstatene

- betrakte engasjementet som inngått med tredjemann og ikke med kunden, dersom det på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, fra denne tredjemanns side direkte og betingelsesløst er stilt garanti for engasjementet,
- betrakte engasjementet som inngått med tredjemann og ikke med kunden, dersom det for engasjementet definert i nr. 7 bokstav o) er stilt sikkerhet på de vilkår som der er fastsatt.

12. Senest 1. januar 1999 skal Rådet, på grunnlag av en rapport fra Kommisjonen, granske behandlingen av engasjementer banker påtar seg overfor hverandre, som det er fastsatt bestemmelser om i nr. 7 bokstav i) og i nr. 9 og 10. Etter forslag fra Kommisjonen skal Rådet treffe beslutning om eventuelle endringer som skal foretas.

Artikkel 50

Tilsyn med store engasjementer på konsolidert og ikke-konsolidert grunnlag

1. Når kredittinstitusjonen er verken et hovedforetak eller et datterforetak, skal det føres tilsyn på ikke-konsolidert grunnlag med at forpliktelsene fastsatt i artikkel 48 og 49 eller i enhver annen fællesskapsbestemmelse som får anvendelse på dette området, blir overholdt.

2. I andre tilfeller skal det føres tilsyn på konsolidert grunnlag i samsvar med artikkel 52-56 med at forpliktelsene fastsatt i artikkel 48 og 49 eller i enhver annen fællesskapsbestemmelse som får anvendelse på dette området, blir overholdt.

3. Medlemsstatene kan unnlate å føre tilsyn på individuelt eller delkonsolidert grunnlag med at bestemmelsene fastsatt i artikkel 48 og 49 eller i enhver annen fællesskapsbestemmelse som får anvendelse på dette området, blir overholdt av kredittinstitusjoner som i egenskap av hovedforetak er gjenstand for tilsyn på konsolidert grunnlag, samt ethvert datterforetak av slike kredittinstitusjoner som er avhengig av medlemsstatenes tillatelse og tilsyn og er omfattet av tilsynet på konsolidert grunnlag.

Medlemsstatene kan også unnlate å føre slikt tilsyn dersom hovedforetaket er et finansielt holdingselskap etablert i samme medlemsstat som kredittinstitusjonen, forutsatt at dette selskapet er gjenstand for samme tilsyn som kredittinstitusjoner.

I tilfellene omhandlet i første og annet ledd må det treffes tiltak for å sikre en tilfredsstillende fordeling av engasjementene innenfor gruppen.

A v s n i t t 4

Kvalifiserte eierandeler utenom finanssektoren

Artikkel 51

Begrensninger for ikke-finansielle kvalifiserte eierandeler

1. En kredittinstitusjon kan ikke ha en kvalifisert eierandel som overstiger 15 % av dens ansvarlige kapital i et foretak som

verken er en kredittinstitusjon, en finansinstitusjon eller et foretak som utøver virksomhet som nevnt i artikkel 43 nr. 2 bokstav f) i direktiv 86/635/EØF.

2. En kredittinstitusjons samlede kvalifiserte eierandeler i andre foretak enn kredittinstitusjoner, finansinstitusjoner eller foretak som utøver virksomhet som nevnt i artikkel 43 nr. 2 bokstav f) annet ledd i direktiv 86/635/EØF, kan ikke overstige 60% av kredittinstitusjonens ansvarlige kapital.

3. Medlemsstatene kan unnlate å anvende begrensningene fastsatt i nr. 1 og 2 på eierandeler i forsikringsselskaper i henhold til direktiv 73/239/EØF⁽¹⁾ og direktiv 79/267/EØF⁽²⁾.

4. Aksjer eller andeler som erverves midlertidig som ledd i en økonomisk sanerings- eller redningsoperasjon i et foretak, eller som ledd i en ordinær fulltegningsgaranti eller i en institusjons eget navn for andres regning, skal ikke tas med som kvalifiserte eierandeler ved beregningen av grensene fastsatt i nr. 1 og 2. Aksjer eller andeler som ikke har karakter av finansielle aktiva i henhold til artikkel 35 nr. 2 i direktiv 86/635/EØF, skal ikke medregnes.

5. Grensene fastsatt i nr. 1 og 2 kan overskrides bare under særlige omstendigheter. I slike tilfeller skal vedkommende myndigheter likevel kreve at kredittinstitusjonen enten øker sin ansvarlige kapital eller treffer andre tilsvarende tiltak.

6. Medlemsstatene kan fastsette at vedkommende myndigheter ikke skal anvende begrensningene fastsatt i nr. 1 og 2 dersom de bestemmer at 100 % av de beløp som en kredittinstitusjons kvalifiserte eierandel overskrider grensene med, skal dekkes av den ansvarlige kapital, og at denne ikke skal inngå i beregningen av kapitaldekningen. Dersom begge grensene fastsatt i nr. 1 og 2 blir overskredet, skal det største av de overskytende beløpene dekkes av den ansvarlige kapital.

⁽¹⁾ Første rådsdirektiv 73/239/EØF av 24. juli 1973 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring (EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3). Direktivet sist endret ved direktiv 95/26/EF.

⁽²⁾ Første rådsdirektiv 79/267/EØF av 5. mars 1979 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte livsforsikring (EFT L 63 av 13. 3. 1979, s. 1). Direktivet sist endret ved direktiv 95/26/EF.

KAPITTEL 3

TILSYN PÅ KONSOLIDERT GRUNNLAG

Artikkel 52

Tilsyn med kredittinstitusjoner på konsolidert grunnlag

1. Enhver kredittinstitusjon som har en kredittinstitusjon eller finansinstitusjon som datterforetak eller som har kapitalinteresser i slike institusjoner, skal være gjenstand for tilsyn på grunnlag av sin konsoliderte finansielle situasjon, i det omfang og etter de regler som følger av artikkel 54. Tilsynet skal gjennomføres på minst de områder som er nevnt i nr. 5 og 6.

2. Enhver kredittinstitusjon hvis hovedforetak er et finansielt holdingselskap, skal være gjenstand for tilsyn på grunnlag av hovedforetakets konsoliderte finansielle situasjon, i den utstrekning og etter de regler som følger av artikkel 54. Tilsynet skal gjennomføres på minst de områder som er nevnt i nr. 5 og 6. Konsolideringen av det finansielle holdingselskaps finansielle situasjon innebærer på ingen måte at vedkommende myndigheter har plikt til å utøve en tilsynsfunksjon med hensyn til det finansielle holdingselskap på individuelt grunnlag.

3. Medlemsstatene eller vedkommende myndigheter som er pålagt å føre tilsyn på konsolidert grunnlag i henhold til artikkel 53 kan, i de særlige tilfellene nevnt nedenfor, unnlate å ta med i konsolideringen en kredittinstitusjon, en finansinstitusjon eller et foretak som yter banktilknyttede tjenester, når disse er datterforetak eller når kapitalinteresser er involvert:

- dersom foretaket som skulle ha vært med i konsolideringen, ligger i en tredjestat der det er juridiske hindringer for overføringen av nødvendige opplysninger,
- dersom foretaket som skulle ha vært med i konsolideringen, etter vedkommende myndigheters oppfatning er av bare ubetydelig interesse for formålet med tilsynet med kredittinstitusjonene, og i alle tilfeller dersom foretakets balansesum er mindre enn den minste av de to følgende summer: 10 millioner euro eller 1 % av balansesummen til hovedforetaket eller til det foretak som har kapitalinteresser. Dersom flere foretak oppfyller de kriterier som er nevnt ovenfor, skal de likevel tas med i konsolideringen i den utstrekning de samlet er av en ikke ubetydelig interesse for formålet nevnt ovenfor, eller
- dersom konsolideringen av foretakets finansielle situasjon, ifølge oppfatningen til vedkommende myndigheter som

har ansvaret for å føre tilsyn på konsolidert grunnlag, ville være u hensiktsmessig eller villedende i forhold til formålet med tilsynet for kredittinstitusjoner.

4. Når vedkommende myndigheter i en medlemsstat unntar en kredittinstitusjon som er et datterforetak fra tilsyn på konsolidert grunnlag under henvisning til et av tilfellene nevnt i nr. 3 annet og tredje strekpunkt, kan vedkommende myndigheter i medlemsstaten der denne datterkredittinstitusjonen ligger, be hovedforetaket om opplysninger som kan gjøre det lettere å føre tilsyn med denne kredittinstitusjonen.

5. Tilsynet med solvens, kapitaldekningsgrad i forhold til markedsrisiko og kontrollen med store engasjementer skal føres på konsolidert grunnlag i samsvar med denne artikkel og artikkel 53-56. Medlemsstatene skal treffe de tiltak som måtte være nødvendige for å sikre at finansielle holdingselskaper omfattes av tilsynet på konsolidert grunnlag i samsvar med nr. 2.

På grunnlag av kredittinstitusjonens konsoliderte eller delkonsoliderte finansielle situasjon skal det føres tilsyn og kontroll med at begrensningene fastsatt i artikkel 51 nr. 1 og 2 blir overholdt.

6. Vedkommende myndigheter skal påse at det i alle foretak omfattes av bestemmelsene om tilsyn på konsolidert grunnlag som kredittinstitusjoner er underlagt i henhold til nr. 1 og 2, finnes tilstrekkelige internkontrollordninger til å framskaffe den informasjon og de opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av tilsyn på konsolidert grunnlag.

7. Med forbehold for særlige bestemmelser i andre direktiver kan medlemsstatene unnlate å anvende reglene fastsatt i nr. 5, på individuelt eller delkonsolidert grunnlag, på en kredittinstitusjon som i egenskap av hovedforetak er underlagt tilsyn på konsolidert grunnlag, samt på ethvert datterforetak til denne kredittinstitusjon som er avhengig av deres tillatelse og tilsyn og omfattes av tilsynet på konsolidert grunnlag med kredittinstitusjonen som er hovedforetak. Samme mulighet for unntak skal tillates når hovedforetaket er et finansielt holdingselskap som har sitt hovedkontor i samme medlemsstat som kredittinstitusjonen, forutsatt at det er underlagt samme tilsyn som kredittinstitusjoner, særlig reglene fastsatt i nr. 5.

I de to tilfellene nevnt i første ledd skal det treffes tiltak for å sikre en hensiktsmessig kapitalfordeling innenfor gruppen av finansforetak.

Dersom vedkommende myndigheter anvender disse reglene på slike kredittinstitusjoner på individuelt grunnlag, kan de ved beregningen av den ansvarlige kapital gjøre bruk av bestemmelsen i artikkel 34 nr. 2 siste ledd.

8. Dersom en kredittinstitusjon som er et datterforetak til et hovedforetak som er en kredittinstitusjon, har fått den nødvendige tillatelse og ligger i en annen medlemsstat, skal vedkommende myndigheter som har gitt tillatelsen, anvende reglene i nr. 5 på denne institusjonen på individuelt eller eventuelt delkonsolidert grunnlag.

9. Uten hensyn til kravene i nr. 8 kan vedkommende myndigheter som er ansvarlige for tillatelsen gitt til datterforetaket til et hovedforetak som er en kredittinstitusjon, ved en tosidig avtale overdra sitt tilsynsansvar til vedkommende myndigheter som har gitt tillatelse til og fører tilsyn med hovedforetaket, for at de skal påta seg å føre tilsyn med datterforetaket i samsvar med bestemmelsene i dette direktiv. Kommisjonen skal holdes underrettet om at slike avtaler finnes og om innholdet i dem. Den skal videresende opplysningene til vedkommende myndigheter i de andre medlemsstatene og til Den rådgivende komité for bankspørsmål.

10. Medlemsstatene skal vedta bestemmelser om at vedkommende myndigheter som er pålagt å føre tilsyn på konsolidert grunnlag, kan be datterforetakene til en kredittinstitusjon eller et finansielt holdingselskap som ikke omfattes av tilsynet på konsolidert grunnlag, om opplysningene nevnt i artikkel 55. I slike tilfeller får framgangsmåtene for oversendelse og kontroll av opplysningene fastsatt i nevnte artikkel anvendelse.

Artikkel 53

Vedkommende myndigheter som er pålagt å føre tilsyn på konsolidert grunnlag

1. Når hovedforetaket er en kredittinstitusjon, skal tilsynet på konsolidert grunnlag føres av vedkommende myndigheter som har gitt denne kredittinstitusjonen tillatelsen nevnt i artikkel 4.

2. Når en kredittinstitusjons hovedforetak er et finansielt holdingselskap, skal tilsynet på konsolidert grunnlag føres av vedkommende myndigheter som gav denne kredittinstitusjonen tillatelsen nevnt i artikkel 4.

Når kredittinstitusjoner med tillatelse i flere enn én medlemsstat har samme hovedforetak og dette er et finansielt holdingselskap, skal imidlertid tilsynet på konsolidert grunnlag føres av vedkommende myndigheter som er ansvarlige for tilsynet med den kredittinstitusjon som har tillatelse i den medlemsstat der det finansielle holdingselskapet ble opprettet.

Dersom det i den staten der det finansielle holdingselskapet ble opprettet, ikke finnes noen datterkredittinstitusjon med tillatelse, skal vedkommende myndigheter i de berørte

medlemsstater (herunder i medlemsstaten der det finansielle holdingselskapet ble opprettet) ved felles overenskomst søke å bli enige om hvilke myndigheter som skal føre tilsynet på konsolidert grunnlag. Dersom slik enighet ikke oppnås, skal tilsynet på konsolidert grunnlag føres av vedkommende myndigheter som har gitt tillatelse til den kredittinstitusjon som har den høyeste balansesum; ved lik balansesum skal tilsynet på konsolidert grunnlag føres av vedkommende myndigheter som først gav tillatelsen nevnt i artikkel 4.

3. Vedkommende berørte myndigheter kan ved felles overenskomst fravike reglene i nr. 2 første og annet ledd.

4. Overenskomstene nevnt i nr. 2 tredje ledd og i nr. 3 skal inneholde bestemmelser om framgangsmåter for samarbeid og videresending av opplysninger som gjør det mulig å nå målene for tilsynet på konsolidert grunnlag.

5. Når det i medlemsstatene finnes flere enn én myndighet som har ansvar for tilsynet med kreditt- og finansinstitusjoner, skal medlemsstatene treffe de nødvendige tiltak for å samordne dem.

Artikkel 54

Konsolideringens form og omfang

1. Vedkommende myndigheter som er pålagt å føre tilsyn på konsolidert grunnlag, skal for tilsynsformål kreve full konsolidering av de kreditt- og finansinstitusjoner som er datterforetak til hovedforetaket.

Imidlertid kan forholdsmessig konsolidering påbys i tilfeller der vedkommende myndigheter finner at et hovedforetak som eier en kapitalandel, har et ansvar som begrenser seg til denne kapitalandel på grunn av det ansvar som påhviler de andre aksjonærer og deltakere med tilstrekkelig solvens. De andre aksjonærers og deltakeres ansvar må være klart fastslått, om nødvendig ved hjelp av formelt undertegnede og forpliktende dokumenter.

2. Vedkommende myndigheter som er pålagt å føre tilsyn på konsolidert grunnlag, skal for tilsynsformål kreve forholdsmessig konsolidering av kapitalinteresser i kreditt- eller finansinstitusjoner som styres i fellesskap av et foretak som inngår i konsolideringen og ett eller flere foretak som ikke inngår i konsolideringen, når dette medfører at foretakenes ansvar begrenser seg til den del av kapitalen de eier.

3. Når det gjelder kapitalinteresser eller andre former for kapitalbindinger enn dem som er nevnt i nr. 1 og 2, skal vedkommende myndigheter bestemme om konsolidering skal

finne sted og i hvilken form. Særlig kan de tillate eller påby bruk av egenkapitalmetoden. Denne metoden skal imidlertid ikke innebære at disse foretakene gjøres til gjenstand for tilsyn på konsolidert grunnlag.

4. Med forbehold for nr. 1, 2, og 3 skal vedkommende myndigheter bestemme om og i hvilken form konsolideringen skal finne sted i følgende tilfeller:

- når en kredittinstitusjon etter vedkommende myndigheters oppfatning har en betydelig innflytelse på én eller flere kreditt- eller finansinstitusjoner, men uten å ha kapitalinteresser i eller andre kapitalbindinger til disse institusjonene,
- når to eller flere kreditt- eller finansinstitusjoner er lagt under én felles ledelse uten at denne må være opprettet på grunnlag av en avtale eller vedtektsbestemmelser,
- når to eller flere kreditt- eller finansinstitusjoner har administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganer der flertallet består av de samme personer.

Vedkommende myndigheter kan særlig tillate eller påby bruk av den metode som er fastsatt i artikkel 12 i direktiv 83/349/EØF. Denne metode skal imidlertid ikke innebære at de berørte foretakene gjøres til gjenstand for tilsyn på konsolidert grunnlag.

5. Når tilsyn på konsolidert grunnlag påbys i henhold til artikkel 52 nr. 1 og 2, skal foretak som yter banktilknyttede tjenester tas med i konsolideringen i de samme tilfeller og etter samme metoder som fastsatt i nr. 1-4 i denne artikkel.

Artikkel 55

Opplysninger som skal gis av blandede selskaper og deres datterforetak

1. I påvente av en framtidig samordning av konsolideringsmetodene skal medlemsstatene fastsette at når én eller flere kredittinstitusjoners hovedforetak er et blandet selskap, skal vedkommende myndigheter som er ansvarlige for tillatelsen til og tilsynet med disse kredittinstitusjonene, kreve av det blandede selskapet og dets datterforetak, enten ved direkte henvendelse eller gjennom datterkredittinstitusjonene, at de gir alle opplysninger som er nødvendige for å føre tilsyn med datterkredittinstitusjonene.

2. Medlemsstatene skal fastsette at vedkommende myndigheter selv kan foreta, eller la eksterne revisorer foreta, kontroll på stedet av opplysninger mottatt fra blandede selskaper og deres datterforetak. Dersom det blandede selskapet eller et av dets datterforetak er et forsikringsselskap,

kan også framgangsmåten fastsatt i artikkel 56 nr. 4 benyttes. Dersom det blandede selskapet eller et av dets datterforetak ligger i en annen medlemsstat enn den der datterkreditinstitusjonen ligger, skal kontroll på stedet av opplysninger foretas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 56 nr. 7.

Artikkel 56

Tiltak som skal lette tilsyn på konsolidert grunnlag

1. Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at ingen juridiske hindringer står i veien for at foretak som omfattes av tilsynet på konsolidert grunnlag, blandede selskaper og deres datterforetak, eller datterforetakene nevnt i artikkel 52 nr. 10, utveksler opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av tilsyn i samsvar med artikkel 52-55 samt denne artikkel.

2. Når et hovedforetak og én eller flere av dets datterkreditinstitusjoner ligger i forskjellige medlemsstater, skal vedkommende myndigheter i de forskjellige medlemsstater utveksle alle opplysninger som er nødvendige for å sikre eller lette gjennomføringen av tilsynet på konsolidert grunnlag.

Når vedkommende myndigheter i den medlemsstat der hovedforetaket ligger, ikke selv gjennomfører tilsynet på konsolidert grunnlag i henhold til bestemmelsene i artikkel 53, kan vedkommende myndigheter som er pålagt å føre slikt tilsyn, be dem om å anmode hovedforetaket om å gi de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre tilsynet på konsolidert grunnlag, og om å oversende dem til disse myndighetene.

3. Medlemsstatene skal tillate utveksling mellom vedkommende myndigheter i medlemsstatene av opplysningene nevnt i nr. 2, under den forutsetning at innhenting av eller rådighet over opplysninger fra finansielle holdingselskaper, finansinstitusjoner eller foretak som yter banktilknyttede tjenester, på ingen måte innebærer at vedkommende myndigheter er forpliktet til å påta seg noen tilsynsfunksjon overfor noen av disse institusjonene eller foretakene på individuelt grunnlag.

Medlemsstatene skal også tillate utveksling mellom vedkommende myndigheter i medlemsstatene av opplysningene nevnt i artikkel 55, forutsatt at innhenting av eller rådighet over opplysningene på ingen måte innebærer at vedkommende myndigheter er forpliktet til å påta seg noen tilsynsfunksjon overfor blandede selskaper og deres datterforetak som ikke er kredittinstitusjoner, eller overfor datterforetakene nevnt i artikkel 52 nr. 10.

4. Når en kredittinstitusjon, et finansielt holdingselskap eller et blandet selskap kontrollerer ett eller flere datterforetak som er forsikringsselskaper eller andre foretak som tilbyr investeringstjenester underlagt en ordning med tillatelse, skal det opprettes et nært samarbeid mellom vedkommende myndigheter og de myndigheter som har ansvaret for det offentlige tilsyn med forsikringsselskaper og med de andre nevnte foretak som tilbyr investeringstjenester. Med forbehold for deres respektive myndighetsområder skal disse myndigheter utveksle alle opplysninger som kan lette gjennomføringen av deres oppgave og gjøre det mulig å kontrollere virksomheten og den samlede finansielle situasjon til de foretak som er underlagt deres tilsyn.

5. Opplysninger som er mottatt innenfor rammen av tilsyn på konsolidert grunnlag, og særlig den utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter som er fastsatt i dette direktiv, er underlagt taushetsplikt som fastsatt i artikkel 30.

6. Vedkommende myndigheter som er pålagt å føre tilsyn på konsolidert grunnlag, skal sette opp en liste over de finansielle holdingselskapene nevnt i artikkel 52 nr. 2. Listen skal oversendes vedkommende myndigheter i de andre medlemsstatene og Kommisjonen.

7. Når vedkommende myndigheter i en medlemsstat i henhold til dette direktiv i bestemte tilfeller ønsker å kontrollere opplysninger om en kredittinstitusjon, et finansielt holdingselskap, en finansinstitusjon, et foretak som yter banktilknyttede tjenester, et blandet selskap eller et datterforetak av den type som er nevnt i artikkel 55 eller et datterforetak av den type som er nevnt i artikkel 52 nr. 10, som ligger i en annen medlemsstat, skal de anmode vedkommende myndigheter i den andre medlemsstat om å foreta kontrollen. De myndigheter som har mottatt anmodningen, skal etterkomme den innenfor rammen av sin myndighet, enten ved at de selv foretar kontrollen, ved at de tillater at de myndigheter som har bedt om kontrollen, foretar den, eller ved at en revisor eller en sakkyndig gjør det.

8. Med forbehold for deres strafferettsbestemmelser skal medlemsstatene sørge for at det kan iverksettes sanksjoner eller tiltak mot finansielle holdingselskaper eller blandede selskaper eller mot deres ansvarlige ledere for overtredelse av lover og forskrifter vedtatt i henhold til artikkel 52-55 samt denne artikkel, for å bringe til opphør allerede fastslåtte overtredelser eller årsakene til dem. I visse tilfeller kan disse tiltakene innebære at rettsmyndighetene trekkes inn. Vedkommende myndigheter skal inngå et nært samarbeid for å sikre at de nevnte sanksjoner eller tiltak får de ønskede virkninger, særlig når hovedkontoret til et finansielt holdingselskap eller et blandet selskap ikke ligger på samme sted som selskapets hovedadministrasjon eller hovedforetak.

AVDELING VI

DEN RÅDGIVENDE KOMITÉ FOR BANKSPØRSMÅL

*Artikkel 57***Den rådgivende komité for bankspørsmåls sammensetning og oppgaver**

1. Ved Kommisjonen skal det opprettes en rådgivende komité for bankspørsmål for vedkommende myndigheter i medlemsstatene.
2. Den rådgivende komité for bankspørsmål skal ha til oppgave å bistå Kommisjonen i dens arbeid med å sikre en tilfredsstillende anvendelse av dette direktiv. I tillegg skal den utføre de øvrige oppgavene fastsatt i direktivet, og bistå Kommisjonen med å forberede nye forslag til Rådet når det gjelder den videre samordning på området kredittinstitusjoner.
3. Den rådgivende komité for bankspørsmål skal ikke behandle konkrete problemer som gjelder de enkelte kredittinstitusjonene.
4. Den rådgivende komité for bankspørsmål skal bestå av høyst tre representanter fra hver medlemsstat og fra Kommisjonen. Forutsatt at komiteen på forhånd har gitt sitt samtykke, kan representantene iblant ledsages av rådgivere. Komiteen kan også invitere sakkyndige og eksperter til å delta på møtene. Sekretariatoppgavene skal ivaretas av Kommisjonen.
5. Den rådgivende komité for bankspørsmål skal fastsette sin forretningsorden og velge en leder blant representantene for medlemsstatene. Den skal møtes med jevne mellomrom og hver gang situasjonen krever det. Kommisjonen kan be komiteen komme sammen til ekstraordinært møte dersom den anser at situasjonen krever det.
6. Den rådgivende komité for bankspørsmåls diskusjoner og konklusjoner skal være fortrolige, med mindre komiteen bestemmer noe annet.

*Artikkel 58***Undersøkelse av vilkårene for tillatelse**

Den rådgivende komité for bankspørsmål skal ha til oppgave å undersøke det innhold som medlemsstatene har gitt vilkårene nevnt i artikkel 5 nr. 1 og artikkel 6 nr. 1, andre vilkår som de eventuelt måtte anvende og dessuten de opplysninger som skal være angitt i virksomhetsplanen, og skal eventuelt framlegge forslag for Kommisjonen med sikte på en mer detaljert samordning.

*Artikkel 59***Forholdstall for observasjon**

1. I påvente av en senere samordning skal vedkommende myndigheter med henblikk på observasjon og eventuelt i tillegg til andre forholdstall de måtte anvende, fastsette forholdstall mellom kredittinstitusjonenes forskjellige aktiva- og/eller passivaposter med henblikk på å overvåke deres solvens og likviditet og andre forhold som er egnet til å beskytte oppsparte midler.

For dette formål skal Den rådgivende komité for bankspørsmål fastsette innholdet i de forskjellige faktorene som inngår i forholdstallene nevnt i første ledd og fastlegge den metode som skal anvendes ved beregningen av dem.

Den rådgivende komité for bankspørsmål kan eventuelt bygge på de tekniske konsultasjonene mellom tilsynsmyndighetene for de berørte kategorier institusjoner.

2. Forholdstallene for observasjon som er fastsatt i henhold til nr. 1, skal beregnes minst hver sjettede måned.
3. Den rådgivende komité for bankspørsmål skal undersøke resultatene av analysene utført av tilsynsmyndighetene nevnt i nr. 1 tredje ledd på grunnlag av beregningene nevnt i nr. 2.
4. Den rådgivende komité for bankspørsmål kan framlegge forslag for Kommisjonen med sikte på å samordne de forholdstall som anvendes i medlemsstatene.

AVDELING VII

GJENNOMFØRINGSMYNDIGHET

*Artikkel 60***Tekniske tilpasninger**

1. Med forbehold, når det gjelder den ansvarlige kapital, for rapporten nevnt i artikkel 34 nr. 3 annet ledd, skal tekniske tilpasninger vedtas etter framgangsmåten fastsatt i nr. 2 dersom de gjelder følgende punkter:

- en klargjøring av definisjonene for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene ved anvendelsen av dette direktiv,
- en klargjøring av definisjonene for å sikre en ensartet anvendelse av dette direktiv i Fellesskapet,
- tiltak for å bringe terminologien og formuleringen av definisjonene på linje med senere rettsakter om kredittinstitusjoner og tilknyttede områder,
- definisjonen av sone A i artikkel 1 nr. 14,
- definisjonen av multilaterale utviklingsbanker i artikkel 1 nr. 19,
- endring av startkapitalen som fastsatt i artikkel 5 for å ta hensyn til den økonomiske og valutamessige utvikling,
- utvidelse av innholdet i listen nevnt i artikkel 18 og 19 og oppført i vedlegg I, eller tilpasning av listens terminologi for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene,

- områdene der vedkommende myndigheter skal utveksle opplysninger, oppført i artikkel 28,
- endring av definisjonen av de aktiva som er oppført i artikkel 43, for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene,
- listen og klassifiseringen av de postene utenfor balansen som er oppført i vedlegg II og IV, og behandlingen av dem ved beregningen av kapitaldekningen som beskrevet i artikkel 42, 43 og 44 og i vedlegg III,
- en midlertidig reduksjon av minstekravet til kapitaldekning fastsatt i artikkel 47 eller vektene fastsatt i artikkel 43, for å ta hensyn til særlige omstendigheter,
- en klargjøring av fritakene fastsatt i artikkel 49 nr. 5-10.

2. Kommisjonen skal bistås av en komité.

Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse i samsvar med bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal settes til tre måneder.

Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

AVDELING VIII

OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER

KAPITTEL I

OVERGANGSBESTEMMELSER*Artikkel 61***Overgangsbestemmelser for artikkel 36**

Danmark kan tillate kredittforeninger organisert som samvirke eller fond før 1. januar 1990 som omdannes til åpne aksjeselskaper, å fortsette å regne solidarforpliktelser for

medlemmer eller låntakere som omhandlet i artikkel 36 nr. 1 dersom fordringer mot disse sidestilles med solidarforpliktelser, som en del av sin ansvarlige kapital, med følgende begrensninger:

- a) beregningsgrunnlaget for låntakernes del av solidarforpliktelsene skal være summen av postene omhandlet i artikkel 34 nr. 2 punkt 1 og 2 minus postene omhandlet i artikkel 34 nr. 2 punkt 9, 10 og 11,
- b) beregningsgrunnlaget per 1. januar 1991 eller, dersom omdannelsen skjer på et senere tidspunkt, på tidspunktet

for omdannelsen, skal være det høyeste beregningsgrunnlaget. Beregningsgrunnlaget kan aldri overstige det høyeste beregningsgrunnlaget,

c) fra 1. januar 1997 skal det høyeste beregningsgrunnlaget reduseres med halvparten av provenyet av eventuelle emisjoner av ny kapital i henhold til artikkel 34 nr. 2 punkt 1, foretatt etter denne dato, og

d) andelen av låntakernes solidarforpliktelser i den ansvarlige kapital må ikke være høyere enn følgende prosentsatser av beregningsgrunnlaget:

50 % i 1991 og 1992,

45 % i 1993 og 1994,

40 % i 1995 og 1996,

35 % i 1997,

30 % i 1998,

20 % i 1999,

10 % i 2000 og

0 % etter 1. januar 2001.

Artikkel 62

Overgangsbestemmelser for artikkel 43

1. Inntil 31. desember 2006 kan vedkommende myndigheter i medlemsstatene tillate sine kredittinstitusjoner å anvende 50 % risikovekting på lån som etter deres oppfatning er fullt og helt sikret ved pant i kontorbygg eller nærings-eiendommer til flere formål beliggende på territoriet til de medlemsstater som tillater en risikovekt på 50 %, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

i) risikovekten på 50 % får anvendelse på den andel av lånet som ikke overstiger en grense beregnet i henhold til bokstav a) eller b):

a) 50 % av den aktuelle eiendoms markedsverdi.

Eiendommens markedsverdi skal beregnes av to uavhengige sakkyndige som foretar uavhengige vurderinger på lånetidspunktet. Lånet skal være basert på den laveste av de to vurderingene.

Eiendommen skal vurderes på nytt minst én gang i året av en sakkyndig. For lån som ikke overstiger 1 million euro og 5 % av kredittinstitusjonens ansvarlige kapital, skal eiendommen vurderes på nytt av en sakkyndig minst hvert tredje år,

b) 50 % av eiendommens markedsverdi eller 60 % av pantelånsverdien, der den laveste verdi benyttes, i de medlemsstater som ved lov eller forskrift har fastsatt strenge vurderingskriterier for pantelånsverdien.

Pantelånsverdien skal tilsvare eiendommens verdi beregnet av en sakkyndig, som skal foreta en forsiktig vurdering av eiendommens framtidige salgbarhet der det tas hensyn til eiendommens bestandighet på lang sikt, normale og lokale markedsforhold, nåværende bruk og alternativ egnet bruk av eiendommen. Spekulative elementer skal ikke tas i betraktning ved vurderingen av pantelånsverdien. Pantelånsverdien skal dokumenteres på en oversiktlig og klar måte.

Pantelånsverdien, særlig de forutsetninger som er lagt til grunn med hensyn til utviklingen av det aktuelle marked, skal vurderes på nytt minst hvert tredje år eller når markedet viser en nedgang på mer enn 10 %.

Med «markedsverdi» i bokstav a) og b) menes den pris eiendommen ville kunne selges for ved privat avtale mellom en villig selger og en uavhengig kjøper på vurderingstidspunktet, idet det forutsettes at eiendommen er lagt ut for salg offentlig, at markedsforholdene tillater et ordinært salg, og at det i betraktning av eiendommens art er avsatt et normalt tidsrom for salgsforhandlinger,

ii) risikovekten på 100 % får anvendelse på den del av lånet som overstiger grensene fastsatt i bokstav i),

iii) eiendommen skal benyttes eller være utleid av eieren.

Første ledd skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter i en medlemsstat som anvender en høyere risikovekting på sitt territorium, på vilkårene fastsatt ovenfor kan tillate at 50 % risikovekting anvendes på denne type lån på territoriet til de medlemsstater som tillater 50 % risikovekting.

Vedkommende myndigheter i medlemsstatene kan tillate sine kredittinstitusjoner å anvende 50 % risikovekting på lån som er utestående 21. juli 2000, forutsatt at vilkårene oppført i dette

nummer overholdes. I så fall skal eiendommen innen 21. juli 2003 vurderes i samsvar med vurderingskriteriene fastsatt ovenfor.

For lån gitt før 31. desember 2006 kan 50 % risikovekting fortsatt anvendes fram til forfall dersom kredittinstitusjonen er forpliktet til å overholde kontraktsvilkårene.

Inntil 31. desember 2006 kan vedkommende myndigheter i medlemsstatene dessuten tillate sine kredittinstitusjoner å anvende 50 % risikovekting på den del av lånene som etter deres oppfatning er fullt og helt sikret ved andeler i finske boligselskaper som utøver virksomhet i henhold til den finske loven av 1991 om boligselskaper eller senere tilsvarende lovgivning, forutsatt at vilkårene i dette nummer overholdes.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om sin anvendelse av dette nummer.

2. Medlemsstatene kan anvende 50 % risikovekting på leasingtransaksjoner i forbindelse med fast eiendom foretatt før 31. desember 2006 som gjelder aktiva til kommersiell bruk som ligger i landet der hovedkontoret ligger, og som er underlagt lovbestemmelser som sikrer utleieren full eiendomsrett til det utleide aktivum inntil leieren benytter seg av sin rett til å kjøpe. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om sin anvendelse av dette nummer.

3. Artikkel 43 nr. 3 skal ikke berøre vedkommende myndigheters godkjenning av bilaterale novasjonskontrakter inngått for

- Belgia, før 23. april 1996,
- Danmark, før 1. juni 1996,
- Tyskland, før 30. oktober 1996,
- Hellas, før 27. mars 1997,
- Spania, før 7. januar 1997,
- Frankrike, før 30. mai 1996,
- Irland, før 27. juni 1996,
- Italia, før 30. juli 1996,
- Luxembourg, før 29. mai 1996,
- Nederland, før 1. juli 1996,
- Østerrike, før 30. desember 1996,
- Portugal, før 15. januar 1997,
- Finland, før 21. august 1996,

- Sverige, før 1. juni 1996, og
- Det forente kongedømme, før 30. april 1996.

Artikkel 63

Overgangsbestemmelser for artikkel 47

1. Kredittinstitusjoner med en minstedekning som 1. januar 1991 ikke hadde nådd 8 % som fastsatt i artikkel 47 nr. 1, må gradvis nærme seg dette nivå. Inntil dette mål er nådd, kan de ikke tillate at kapitaldekningen faller under det oppnådde nivå. Dersom en slik svingning likevel skulle oppstå, bør den være midlertidig, og årsaken til den bør meddeles vedkommende myndigheter.

2. I et tidsrom på høyst fem år etter 1. januar 1993 kan medlemsstatene fastsette 10 % vekting for obligasjonene definert i artikkel 22 nr. 4 i direktiv 85/611/EØF, og opprettholde samme vekting for kredittinstitusjoner når og dersom de finner det nødvendig for å unngå alvorlige forstyrrelser på sine markeder. Slike unntak skal meddeles Kommisjonen.

3. Artikkel 47 nr. 1 får ikke anvendelse på Den greske landbruksbank i et tidsrom på høyst sju år etter 1. januar 1993. Banken skal likevel gradvis nærme seg det nivå som er fastsatt i artikkel 47 nr. 1 i samsvar med metoden beskrevet i nr. 1 i denne artikkel.

Artikkel 64

Overgangsbestemmelser for artikkel 49

1. Dersom en kredittinstitusjon 5. februar 1993 allerede hadde påtatt seg ett eller flere engasjementer som medfører overskridelse av den øvre grense for store engasjementer eller den øvre grense for store engasjementer sammenlagt fastsatt i artikkel 49, skal vedkommende myndigheter kreve at kredittinstitusjonen treffer de tiltak som er nødvendige for å redusere engasjementet eller engasjementene til det nivå som er fastsatt i artikkel 49.

2. Nødvendige tiltak med sikte på å redusere engasjementet eller engasjementene til det tillatte nivå, skal fastlegges, vedtas, settes i kraft og gjennomføres innen den fristen vedkommende myndigheter anser for å være i samsvar med prinsippene for forsvarlig forvaltning og rettfærdig konkurranse. Vedkommende myndigheter skal underrette Kommisjonen og Den rådgivende komité for bankspørsmål om tidsplanen som er vedtatt for tiltakene.

3. En kredittinstitusjon kan ikke treffe tiltak som ville føre til en økning i engasjementene omhandlet i nr. 1 i forhold til det nivå de befant seg på 5. februar 1993.

4. Fristen som får anvendelse i henhold til nr. 2, skal utløpe senest 31. desember 2001. Engasjementer med lengre løpetid der låneinstitusjonen er forpliktet til å overholde kontraktsvilkårene, kan opprettholdes inntil forfallsdatoen.

5. Inntil 31. desember 1998 kan medlemsstatene heve den øvre grensen fastsatt i artikkel 49 nr. 1 til 40 %, og den øvre grensen fastsatt i artikkel 49 nr. 2 til 30 %. I så fall, og uten at det berører nr. 1-4, skal fristen for å redusere de engasjementer som fremdeles løper ved slutten av dette tidsrommet til nivået fastsatt i artikkel 49, utløpe 31. desember 2001.

6. Når det gjelder kredittinstitusjoner med en ansvarlig kapital som ikke overstiger sju millioner euro, og utelukkende når det gjelder slike institusjoner, kan medlemsstatene forlenge fristene fastsatt i nr. 5 med fem år. De medlemsstater som benytter seg av muligheten fastsatt i dette nummer, skal sørge for at konkurransevridning unngås, og underrette Kommisjonen samt Den rådgivende komité for bankspørsmål om de tiltak de treffer med henblikk på dette.

7. Når det gjelder tilfellene omhandlet i nr. 5 og 6, kan et engasjement betraktes som et stort engasjement dersom beløpet utgjør 15 % eller mer av den ansvarlige kapital.

8. Inntil 31. desember 2001 kan medlemsstatene fastsette at underretning om store engasjementer skal skje minst to ganger i året, istedenfor det antall ganger som er nevnt i artikkel 48 nr. 2 annet strekpunkt.

9. Medlemsstatene kan innvilge helt eller delvis fritak for å anvende artikkel 49 nr. 1, 2 og 3 på engasjementer inngått av kredittinstitusjoner i form av pantelån som definert i artikkel 62 nr. 1 inngått før 1. januar 2002, samt på leasingtransaksjoner i forbindelse med fast eiendom som definert i artikkel 62 nr. 2 foretatt før 1. januar 2002, i begge tilfeller innenfor 50 % av verdien på vedkommende eiendom.

Det samme gjelder for lån som, på en måte som oppfyller vedkommende myndigheters krav, er sikret ved eierandeler i finske boligselskaper som utøver virksomhet i henhold til den finske loven av 1991 om boligselskaper eller senere tilsvarende lovgivning, og som ligner på pantelånene nevnt i første ledd.

Artikkel 65

Overgangsbestemmelser for artikkel 51

Kredittinstitusjoner som 1. januar 1993 overskred grensene fastsatt i artikkel 51 nr. 1 og 2, skal etterkomme dem innen 1. januar 2003.

KAPITTEL 2

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 66

Underretting av Kommisjonen

Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste lover og forskrifter som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 67

Opphevede direktiver

1. Direktiv 73/183/EØF, 77/780/EØF, 89/299/EØF, 89/646/EØF, 89/647/EØF, 92/30/EØF og 92/121/EØF, som endret ved direktivene oppført i vedlegg V del A, oppheves, med forbehold for medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til innarbeidings- og gjennomføringsfrister for nevnte direktiver oppført i vedlegg V del B.

2. Henvisninger til de opphevede direktivene skal forstås som henvisninger til dette direktiv og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegget.

Artikkel 68

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Artikkel 69

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 20. mars 2000.

For Europaparlamentet

For Rådet

N. FONTAINE

J. GAMA

President

Formann

*VEDLEGG I***LISTE OVER VIRKSOMHET SOM OMFATTES AV GJENSIDIG ANERKJENNELSE**

1. Mottak av innskudd og andre midler som skal tilbakebetales
2. Utlånsvirksomhet⁽¹⁾
3. Finansiell leasing
4. Betalingsformidling
5. Utstedelse og forvaltning av betalingsmidler (kredittkort, reisesjekker, bankremisser)
6. Garantier og sikkerhetsstillelse
7. Transaksjoner for institusjonens egen regning eller for kundenes regning i:
 - a) pengemarkedsinstrumenter (sjekker, vekslar, innskuddsbevis osv.)
 - b) valuta
 - c) finansielle omsettelige terminkontrakter og opsjoner
 - d) valuta- og renteinstrumenter
 - e) omsettelige verdipapirer
8. Deltaking i aksjeemisjoner og tjenesteyting i forbindelse med disse
9. Rådgivning til foretak om kapitalstruktur og foretaksstrategi og tilknyttede spørsmål, rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak
10. Pengemekling
11. Porteføljeforvaltning og -rådgivning
12. Depotvirksomhet
13. Kredittopplysningsvirksomhet
14. Utleie av bankbokser.

⁽¹⁾ Omfatter blant annet:
– forbrukslån,
– pantelån,
– fordringsdiskontering med eller uten ansvar,
– finansiering av forretningstransaksjoner (herunder forfåtering).

*VEDLEGG II***KLASSIFISERING AV POSTER UTENFOR BALANSEN****Høyrisikoposter**

- Garantier som har preg av kredittsubstitutt
- Aksepter
- Endossementer på vekslersom ikke er underskrevet av en annen kredittinstitusjon
- Transaksjoner med regress
- Ugjenkallelige lånetilsagn som har preg av kredittsubstitutt
- Aktiva kjøpt på terminkontrakt
- «Forward forward deposits»
- Ikke innbetalte andeler av delvis innbetalte aksjer og verdipapirer
- Andre høyrisikoposter

Mellomrisikoposter

- Utstedte og bekreftede rembuser (jf. også mellom-/lavrisikoposter)
- Garantier og sikkerheter (herunder anbuds-, fullførings-, toll- og avgiftsgarantier) og garantier som ikke har preg av kredittsubstitutt
- Avtaler om salg og gjenkjøp av aktiva som definert i artikkel 12 nr. 3 og 5 i direktiv 86/635/EØF
- Ugjenkallelige lånetilsagn som ikke har preg av kredittsubstitutt
- Uutnyttet kredittadgang (avtaler om utlån, kjøp av verdipapirer, garantistillelse eller akseptkreditt) med en opprinnelig løpetid på mer enn ett år
- «Note issuance facilities» (NIF) og «revolving underwriting facilities» (RUF)
- Andre mellomrisikoposter.

Mellom-/lavrisikoposter

- Rembuser der den underliggende forsendelsen tjener som ekstra sikkerhet og andre selvoppløsende transaksjoner
- Andre mellom-/lavrisikoposter.

Lavrisikoposter

- Uutnyttet kredittadgang (avtaler om utlån, kjøp av verdipapirer, garantistillelse eller akseptkreditt) som har en opprinnelig løpetid på til og med ett år og kan sies opp uten vilkår når som helst og uten varsel
- Andre lavrisikoposter.

Medlemsstatene forplikter seg til å underrette Kommisjonen så snart de har godkjent at det tilføyes en ny post utenfor balansen under et av de siste strekpunktene i hver risikokategori. Slike poster vil bli endelig klassifisert på fællesskapsplan når framgangsmåten i artikkel 60 er fullført.

VEDLEGG III

BEHANDLING AV POSTER UTENFOR BALANSEN

1. VALG AV METODE

Med forbehold om vedkommende myndigheters godkjenning kan kredittinstitusjonene velge en av de metoder som er oppført nedenfor for å måle kredittrisikoene forbundet med kontraktene angitt i nr. 1 og 2 i vedlegg IV. Kredittinstitusjoner som er forpliktet til å overholde bestemmelsene i artikkel 6 nr. 1 i direktiv 93/6/EØF⁽¹⁾, skal benytte metode 1 angitt nedenfor. For måling av de kredittrisikoer som er forbundet med kontraktene nevnt i nr. 3 i vedlegg IV, skal samtlige kredittinstitusjoner anvende metode 1 angitt nedenfor.

2. METODER

Metode 1: markedsverdimetoden

Fase a): ved å knytte gjeldende markedsverdier til kontrakter framkommer de aktuelle gjenanskaffelseskostnader for alle kontrakter med en positiv verdi.

Fase b): for å komme fram til et tall for potensiell framtidig kredittisiko⁽²⁾, multipliseres de nominelle hovedstoler eller underliggende verdier med følgende prosent:

TABELL 1 ^(a)^(b)

Gjenværende løpetid ^(c)	Rentekontrakter	Valuta- og gullkontrakter	Kontrakter som gjelder aksjer	Kontrakter som gjelder andre edelmetaller enn gull	Kontrakter som gjelder andre råvarer enn edelmetaller
Ett år eller mindre	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Mer enn ett år, men under fem år	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Mer enn fem år	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

^(a) Kontrakter som ikke omfattes av en av de fem kategoriene i denne tabellen, skal behandles som kontrakter om andre råvarer enn edelmetaller.

^(b) For kontrakter med flere utvekslinger av hovedstolen skal prosentene multipliseres med antall resterende innbetalinger i henhold til kontrakten.

^(c) For kontrakter som er sammensatt med henblikk på oppgjør av utestående risiko ved visse fastsatte betalingsdatoer og der vilkårene justeres slik at kontraktens markedsverdi er lik null på nevnte fastsatte datoer, skal den gjenværende løpetid være lik tidsrommet fram til neste justeringsdato. For rentekontrakter som oppfyller disse kriterier med en gjenværende løpetid på mer enn ett år, skal prosentsetningen ikke være lavere enn 0,5 %.

Med henblikk på beregning av den potensielle framtidige risiko i samsvar med fase b) kan vedkommende myndigheter tillate at kredittinstitusjoner fram til 31. desember 2006 anvender følgende prosentsetninger i stedet for dem fastsatt i tabell 1, forutsatt at institusjonene benytter valgmuligheten fastsatt i artikkel 11a i direktiv 93/6/EØF for kontrakter i henhold til nr. 3 bokstav b) og bokstav c) i vedlegg IV:

Tabell 1a

Gjenværende løpetid	Edelmetaller	Uedle metaller (unntatt gull)	Landbruksvarer	Andre, herunder energiprodukter
Ett år eller mindre	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Mer enn ett år, men under fem år	5 %	4 %	5 %	6 %
Mer enn fem år	7,5 %	8 %	9 %	10 %

⁽¹⁾ Rådskonferansen 93/6/EØF av 15. mars 1993 om investeringsforetaks og kredittinstitusjoners kapitaldekningsgrad (EFT L 141 av 11.6.1993, s. 1). Direktivet sist endret ved direktiv 98/33/EF (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).

⁽²⁾ Unntatt når det gjelder «ordinære»/«ordinære» rentebytteavtaler i samme valuta, der bare den aktuelle gjenanskaffelseskostnad beregnes.

Fase c): summen av den aktuelle gjenanskaffelseskostnad og den potensielle framtidige kredittrisiko multipliseres med den risikovekten som er tildelt motparten i artikkel 43.

Metode 2: opprinnelig-risiko-metoden

Fase a): hvert instruments nominelle hovedstol multipliseres med følgende prosenter:

TABELL 2

Opprinnelig løpetid ⁽¹⁾	Rentekontrakter	Valuta- og gullkontrakter
Ett år eller mindre	0,5 %	2 %
Over ett, men under to år	1 %	5 %
Ytterligere tillegg for hvert påfølgende år	1 %	3 %

⁽¹⁾ Når det gjelder rentekontrakter, kan en kredittinstitusjon velge enten opprinnelig eller gjenværende løpetid, med forbehold om vedkommende myndigheters godkjenning.

Fase b): den opprinnelige risiko som framkommer på denne måten, multipliseres med den risikovekten som er tildelt motparten i artikkel 43.

For metode 1 og 2 skal vedkommende myndigheter sikre at det nominelle beløp som skal tas i betraktning, er en egnet målestokk for den risiko som er forbundet med kontrakten. Dersom det f.eks. i kontrakten er fastsatt en multiplikasjon av kontantstrømmene, skal det nominelle beløpet justeres for å ta hensyn til multiplikasjonens virkninger på kontraktens risikostruktur.

3. KONTRAKTSFESTET NETTOREGNING AV FINANSIELLE FORPLIKTELSER (FORNYELESKONTRAKTER OG ANDRE NETTOREGNINGSAVtaler)

a) Nettoregningstyper som kan godkjennes av vedkommende myndigheter

I dette punkt 3 menes med «motpart» enhver person (herunder fysiske personer) som har myndighet til å inngå kontraktsfestede nettoregningsavtaler.

Vedkommende myndigheter kan godkjenne følgende typer kontraktsfestede nettoregning som risikoreducerende:

- i) bilaterale fornyelseskontrakter mellom en kredittinstitusjon og dens motpart, der gjensidige fordringer og forpliktelser automatisk slås slik sammen at kontrakten gir ett enkelt nettobeløp hver gang den får anvendelse og derved skaper én enkelt ny juridisk bindende kontrakt som opphever tidligere kontrakter,
- ii) andre bilaterale nettoregningsavtaler inngått mellom en kredittinstitusjon og dens motpart.

b) Vilkår for godkjenning

Vedkommende myndigheter kan godkjenne kontraktsfestede nettoregning som risikoreducerende bare på følgende vilkår:

- i) kredittinstitusjonen må ha inngått en kontraktsfestede nettoregningsavtale med sin motpart som skaper én enkelt juridisk forpliktelse som omfatter samtlige berørte transaksjoner, slik at kredittinstitusjonen ved motpartens manglende evne til å oppfylle forpliktelsen på grunn av mislighold, konkurs eller avvikling eller enhver lignende omstendighet, vil ha en fordring på eller forpliktelse til å betale bare nettosummen av de enkelte berørte transaksjoners positive og negative markedsverdi,

- ii) kredittinstitusjonen må ha stilt til rådighet for vedkommende myndigheter skriftlige, juridisk velbegrunnede uttalelser som viser at de aktuelle rettsinstanser og forvaltningsmyndigheter ved en tvist vil finne at kredittinstitusjonens fordringer og forpliktelser i tilfeller beskrevet under i) er begrenset til nettosummen nevnt under i) etter
- gjeldende lovgivning på territoriet der motparten har sitt forretningskontor, og dersom et foretaks utenlandske filial er berørt, også lovgivningen på territoriet der filialen ligger,
 - lovgivningen som regulerer de enkelte berørte transaksjoner, og
 - lovgivningen som regulerer enhver kontrakt eller avtale som er nødvendig for å gjennomføre kontraktsfestet nettoregning,
- iii) kredittinstitusjonen må ha fastsatt framgangsmåter som sikrer at nettoregningens juridiske gyldighet stadig vurderes i lys av eventuelle endringer i den aktuelle lovgivning.

Vedkommende myndigheter må, eventuelt etter samråd med andre berørte vedkommende myndigheter, være overbevist om at nettoregningen er juridisk gyldig etter loven i hver av de berørte stater. Dersom noen av de vedkommende myndigheter ikke er overbevist om dette, kan den kontraktsfestede nettoregningsavtalen ikke godkjennes som risikoreduserende for noen av motpartene.

Vedkommende myndigheter kan godta begrunnede juridiske uttalelser utarbeidet for hver nettoregningstype.

Kontrakter som inneholder en bestemmelse som tillater en motpart som ikke misligholder, å foreta bare begrensede utbetalinger, eller ingen utbetaling, til boet til en som misligholder, selv om misligholderen er nettokreditor (en «walkaway»-klausul), kan ikke godkjennes som risikoreduserende.

c) **virksomheter av godkjenning**

ii) *Fornyelseskontrakter*

Vedkommende myndigheter kan anerkjenne som risikoreduserende fornyelseskontrakt kan vektes i stedet for de aktuelle bruttobeløp. Følgelig kan ved anvendelse av metode 1

- de aktuelle gjenanskaffelseskostnader i fase a) og
- de nominelle hovedstoler eller underliggende verdier i fase b)

framkomme ved å ta hensyn til fornyelseskontrakten. Ved anvendelsen av metode 2 kan den nominelle hovedstolen i fase a) beregnes samtidig som det tas hensyn til fornyelseskontrakten; prosentsetningene i tabell 2 får anvendelse.

ii) *Andre nettoregningsavtaler*

Ved anvendelse av metode 1

- kan den aktuelle gjenanskaffelseskostnaden i fase a) for kontrakter som omfattes av nettoregningsavtalen beregnes ved å ta hensyn til den faktiske teoretiske nettogjenanskaffelseskostnaden som følger av avtalen; dersom nettoregningen medfører en nettoforpliktelse for kredittinstitusjonen som beregner nettogjenanskaffelseskostnaden, skal den aktuelle gjenanskaffelseskostnaden settes lik null,

- kan tallet i fase b) for den potensielle framtidige kredittrisiko for alle kontrakter som omfattes av en nettoregningsavtale, reduseres i samsvar med følgende ligning:

$$PCE_{\text{red}} = 0,4 * PCE_{\text{gross}} + 0,6 * NGR * PCE_{\text{gross}}$$

der

- PCE_{red} = det reduserte tallet for potensielle framtidige kredittrisikoeer for alle kontrakter inngått med en gitt motpart og omfattet av en rettsgyldig bilateral nettoregningsavtale,
- PCE_{gross} = summen av tallene for potensielle framtidige kredittrisikoeer for alle kontrakter inngått med en gitt motpart og omfattet av en rettsgyldig bilateral nettoregningsavtale, og som beregnes ved å multiplisere de nominelle hovedstolene med prosentsatsene fastsatt i tabell 1,
- NGR = «netto/brutto-forholdet»: etter vedkommende myndigheters valg, enten
 - i) særskilt beregning: kvotienten for nettogjenanskaffelseskostnaden for alle kontrakter som omfattes av en rettsgyldig bilateral nettoregningsavtale med en gitt motpart (teller), og bruttogjenanskaffelseskostnaden for alle kontrakter som omfattes av en rettsgyldig bilateral nettoregningsavtale med vedkommende motpart (nevner), eller
 - ii) samlet beregning: kvotienten for summen av nettogjenanskaffelseskostnadene beregnet på et bilateralt grunnlag for alle motparter, idet det tas hensyn til kontrakter som omfattes av rettsgyldige nettoregningsavtaler (teller) og bruttogjenanskaffelseskostnaden for alle kontrakter som omfattes av rettsgyldige nettoregningsavtaler (nevner).

Dersom medlemsstatene tillater kredittinstitusjoner å velge metode, skal den valgte metode anvendes konsekvent.

Ved beregning av potensiell framtidig kredittrisiko i samsvar med ovennevnte formel, kan helt motsvarende kontrakter som omfattes av nettoregningsavtalen anses som en enkeltkontrakt med en nominell hovedstol tilsvarende nettoinntektene. Som helt motsvarende kontrakter anses valutaterminforretninger eller lignende kontrakter der den nominelle hovedstol tilsvarende kontantstrømmene når disse forfaller til betaling samme valuteringsdag og er helt eller delvis i samme valuta.

Ved anvendelse av metode 2 i fase a)

- kan helt motsvarende kontrakter som omfattes av nettoregningsavtalen, behandles som en enkeltkontrakt med en nominell hovedstol tilsvarende nettoinntektene; beløpene for de nominelle hovedstolene multipliseres med prosentsatsene angitt i tabell 2.
- kan prosentsatsene som får anvendelse for de øvrige kontrakter som omfattes av en nettoregningsavtale, reduseres som angitt i tabell 3:

TABELL 3

Opprinnelig løpetid ⁽¹⁾	Rentekontrakter	Valutakontrakter
Ett år eller mindre	0,35 %	1,50 %
Over ett, men under to år	0,75 %	3,75 %
Ytterligere tillegg for hvert påfølgende år	0,75 %	2,25 %

(1) Når det gjelder rentekontrakter, kan en kredittinstitusjon velge enten opprinnelig eller gjenværende løpetid, med forbehold om vedkommende myndigheters godkjenning.

*VEDLEGG IV***TYPER AV POSTER UTENFOR BALANSEN****1. Rentekontrakter**

- a) Rentebytteavtaler i samme valuta
- b) Ordinære rentebytteavtaler
- c) Rentesikringsavtaler
- d) Børsomsatte renteterminkontrakter
- e) Kjøpte renteopsjoner
- f) Andre kontrakter av tilsvarende art.

2. Valuta- og gullkontrakter:

- a) Rentebytteavtaler mellom ulike valutaer
- b) Valutasikringsavtaler
- c) Børsomsatte valutaterminkontrakter
- d) Kjøpte valutaopsjoner
- e) Andre kontrakter av tilsvarende art
- f) Gullkontrakter av tilsvarende art som a)-e).

3. Kontrakter av tilsvarende art som dem nevnt i nr. 1 bokstav a)-e) og nr. 2 bokstav a) til d) med andre underliggende instrumenter eller indekser som gjelder:

- a) aksjer
 - b) andre edelmetaller enn gull
 - c) andre råvarer enn edelmetaller
 - d) andre kontrakter av tilsvarende art.
-

VEDLEGG V

DEL A

OPPHEVEDE DIREKTIVER, MED TILHØRENDE ENDRINGER I KRONOLOGISK REKKEFØLGE**(omhandlet i artikkel 67)**

Rådsdirektiv 73/183/EØF

Rådsdirektiv 77/780/EØF

Rådsdirektiv 85/345/EØF

Rådsdirektiv 86/137/EØF

Rådsdirektiv 86/524/EØF

Rådsdirektiv 89/646/EØF

Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/26/EØF

bare artikkel 1 første strekpunkt, artikkel 2 nr. 1 første strekpunkt og nr. 2 første strekpunkt, artikkel 3 nr. 2, artikkel 4 nr. 2, 3, 4 når det gjelder henvisningene til direktiv 77/780/EØF og nr. 6 samt artikkel 5 første strekpunkt

Rådsdirektiv 96/13/EØF

Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/33/EØF (artikkel 1)

Rådsdirektiv 89/299/EØF

Rådsdirektiv 91/633/EØF

Rådsdirektiv 92/16/EØF

Rådsdirektiv 92/30/EØF

Rådsdirektiv 89/646/EØF

Rådsdirektiv 92/30/EØF

Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/26/EØF

bare artikkel 1 første strekpunkt

Rådsdirektiv 89/647/EØF

Kommisjonsdirektiv 91/31/EØF

Rådsdirektiv 92/30/EØF

Kommisjonsdirektiv 94/7/EF

Kommisjonsdirektiv 95/15/EF

Kommisjonsdirektiv 95/67/EF

Europaparlaments- og rådsdirektiv 96/10/EF

Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/32/EF

Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/33/EF (artikkel 2)

Rådsdirektiv 92/30/EØF

Rådsdirektiv 92/121/EØF

DEL B

INNARBEIDINGSFRISTER

(nevnt i artikkel 67)

Direktiv		Innarbeidingsfrist
73/183/EØF (EFT L 194 av 16.7.1973, s. 1)		2.1.1975 ⁽¹⁾
77/780/EØF (EFT L 322 av 17.12.1977, s. 30)		15.12.1979
85/345/EØF (EFT L 183 av 16.7.1985, s. 19)		15.7.1985
86/137/EØF (EFT L 106 av 23.4.1986, s. 35)		—
86/524/EØF (EFT L 309 av 4.11.1986, s. 15)		31.12.1986
89/299/EØF (EFT L 124 av 5.5.1989, s. 16)		1.1.1993
89/646/EØF (EFT L 386 av 30.12.1989, s. 1)	artikkel 6 nr. 2	1.1.1990
	andre bestemmelser	1.1.1993
89/647/EØF (EFT L 386 av 30.12.1989, s. 14)		1.1.1991
91/31/EØF (EFT L 17 av 23.1.1991, s. 20)		31.3.1991
91/633/EØF (EFT L 339 av 11.12.1991, s. 16)		31.12.1992
92/16/EØF (EFT L 75 av 31.3.1992, s.48)		31.12.1992
92/30/EØF (EFT L 110 av 28.4.1992, s. 52)		31.12.1992
92/121/EØF (EFT L 29 av 5.2.1993, s. 1)		31.12.1993
94/7/EF (EFT L 89 av 6.4.1994, s. 17)		25.11.1994
95/15/EF (EFT L 125 av 8.6.1995, s. 23)		30.9.1995
95/26/EF (EFT L 168 av 18.7.1995, s. 7)		18.7.1996
95/67/EF (EFT L 314 av 28.12.1995, s. 72)		1.7.1996
96/10/EF (EFT L 85 av 3.4.1996, s. 17)		30.6.1996
96/13/EF (EFT L 66 av 16.3.1996, s. 15)		15.4.1996
98/32/EF (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 26)		21.7.2000
98/33/EF (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29)		21.7.2000

⁽¹⁾ Når det gjelder opphevelsen av restriksjonen omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav g), var fristen for Nederland 2. juli 1977 (se artikkel 8 annet ledd i direktiv 73/183/EØF).

VEDLEGG VI

SAMMENLIGNINGSTABELL

Dette direktiv	Direktiv 77/780/EØF	Direktiv 89/299/EØF	Direktiv 89/646/EØF	Direktiv 89/647/EØF	Direktiv 92/30/EØF	Direktiv 92/121/EØF	Direktiv 96/10/EF
Artikkel 1 nr. 1	Artikkel 1 første strekpunkt				Artikkel 1 første strekpunkt	Artikkel 1 bokstav a)	
Artikkel 1 nr. 2	Artikkel 1 annet strekpunkt		Artikkel 1 nr. 3				
Artikkel 1 nr. 3			Artikkel 1 nr. 5-9		Artikkel 1 sjette strekpunkt		
Artikkel 1 nr. 4-8			Artikkel 1 nr. 10 og 11		Artikkel 1 sjunde strekpunkt	Artikkel 1 bokstav c)	
Artikkel 1 nr. 9			Artikkel 1 nr. 12		Artikkel 1 åttende strekpunkt	Artikkel 1 bokstav d)	
Artikkel 1 nr. 10 og 11			Artikkel 1 nr. 13	Artikkel 2 nr. 1 annet til femte strekpunkt			
Artikkel 1 nr. 12				Artikkel 2 nr. 1 sjette til åttende strekpunkt			
Artikkel 1 nr. 13					Artikkel 1 tredje til femte strekpunkt	Artikkel 1 bokstav h)	
Artikkel 1 nr. 14-17						Artikkel 1 bokstav m)	
Artikkel 1 nr. 18-20							
Artikkel 1 nr. 21-23							
Artikkel 1 nr. 24							
Artikkel 1 nr. 25							
Artikkel 1 nr. 26	Artikkel 1 femte strekpunkt			Artikkel 2 nr. 1 niende strekpunkt			
Artikkel 1 nr. 27				Artikkel 1 nr. 1	Artikkel 2		
Artikkel 2 nr. 1	Artikkel 2 nr. 1		Artikkel 2 nr. 1				
Artikkel 2 nr. 2							
Artikkel 2 nr. 3	Artikkel 2 nr. 2						

Dette direktiv	Direktiv 77/780/EØF	Direktiv 89/299/EØF	Direktiv 89/646/EØF	Direktiv 89/647/EØF	Direktiv 92/30/EØF	Direktiv 92/121/EØF	Direktiv 96/10/EF
Artikkel 2 nr. 4	Artikkel 2 nr. 3						
Artikkel 2 nr. 5 første, annet og tredje ledd	Artikkel 2 nr. 4 bokstav a), b) og c)		Artikkel 2 nr. 3	Artikkel 1 nr. 3		Artikkel 2 annet ledd bokstav b)	
Artikkel 2 nr. 6			Artikkel 3				
Artikkel 3	Artikkel 3 nr. 1						
Artikkel 4	Artikkel 3 nr. 2 første ledd		Artikkel 4 nr. 1				
Artikkel 5 nr. 1 første ledd	Artikkel 10 nr. 1 tredje ledd		Artikkel 4 nr. 2, innledende setning, og bokstav a), b) og c)				
Artikkel 5 nr. 1 annet ledd			Artikkel 10 nr. 1-5				
Artikkel 5 nr. 2							
Artikkel 5 nr. 3-7							
Artikkel 6 nr. 1	Artikkel 3 nr. 2 første ledd tredje strekpunkt, og annet ledd						
Artikkel 6 nr. 2	Artikkel 3 nr. 2a		Artikkel 5 første ledd, artikkel 1 nr. 10 annet ledd, og artikkel 5 annet ledd				
Artikkel 7 nr. 1 og 2							
Artikkel 7 nr. 3	Artikkel 3 nr. 2 tredje, fjerde og femte ledd						
Artikkel 8	Artikkel 3 nr. 4						
Artikkel 9	Artikkel 3 nr. 3 bokstav a)						
Artikkel 10	Artikkel 3 nr. 6						
Artikkel 11	Artikkel 3 nr. 7						
Artikkel 12			Artikkel 7				
Artikkel 13			Artikkel 6 nr. 1				

Dette direktiv	Direktiv 77/780/EØF	Direktiv 89/299/EØF	Direktiv 89/646/EØF	Direktiv 89/647/EØF	Direktiv 92/30/EØF	Direktiv 92/121/EØF	Direktiv 96/10/EF
Artikel 14 nr. 1	Artikel 8 nr. 1						
Artikel 14 nr. 2	Artikel 8 nr. 5						
Artikel 15	Artikel 5						
Artikel 16 nr. 1-5			Artikel 11 nr. 1-5				
Artikel 16 nr. 6			Artikel 1 nr. 10 annet ledd				
Artikel 17			Artikel 13 nr. 2				
Artikel 18			Artikel 18 nr. 1				
Artikel 19			Artikel 18 nr. 2				
Artikel 20 nr. 1-6			Artikel 19				
Artikel 20 nr. 7			Artikel 23 nr. 1				
Artikel 21 nr. 1 og 2			Artikel 20				
Artikel 21 nr. 3			Artikel 23 nr. 2				
Artikel 22			Artikel 21				
Artikel 23 nr. 1			Artikel 8				
Artikel 23 nr. 2-7			Artikel 9				
Artikel 24	Artikel 9						
Artikel 25							
Artikel 26			Artikel 13 nr. 1 og 3				
Artikel 27			Artikel 14 nr. 2				
Artikel 28	Artikel 7 nr. 1						
Artikel 29			Artikel 15				
Artikel 30 nr. 1-5	Artikel 12 nr. 1-5						
Artikel 30 nr. 6	Artikel 12 nr. 5a						
Artikel 30 nr. 7	Artikel 12 nr. 5b						
Artikel 30 nr. 8	Artikel 12 nr. 6						
Artikel 30 nr. 9	Artikel 12 nr. 7						
Artikel 30 nr. 10	Artikel 12 nr. 8						

Artikel 8

Dette direktiv	Direktiv 77/780/EØF	Direktiv 89/299/EØF	Direktiv 89/646/EØF	Direktiv 89/647/EØF	Direktiv 92/30/EØF	Direktiv 92/121/EØF	Direktiv 96/10/EF
Artikkel 31	Artikkel 12a		Artikkel 17				
Artikkel 32							
Artikkel 33	Artikkel 13						
Artikkel 34 nr. 1		Artikkel 1 nr. 1					
Artikkel 34 nr. 2-4		Artikkel 2 nr. 1-3					
Artikkel 35		Artikkel 3					
Artikkel 36		Artikkel 4					
Artikkel 37		Artikkel 5					
Artikkel 38		Artikkel 6 nr. 1 og 4					
Artikkel 39		Artikkel 7					
Artikkel 40				Artikkel 3 nr. 1-4, 7 og 8			
Artikkel 41				Artikkel 4			
Artikkel 42				Artikkel 5			
Artikkel 43				Artikkel 6			
Artikkel 44				Artikkel 7			
Artikkel 45				Artikkel 8			
Artikkel 46				Artikkel 2 nr. 2			
Artikkel 47				Artikkel 10			
Artikkel 48						Artikkel 3	
Artikkel 49						Artikkel 4 nr. 1-7 bokstav r) annet ledd første punktum og nr. 7 bokstav s) - nr. 12	
Artikkel 50						Artikkel 51 nr. 1-3	
Artikkel 51 nr. 1-5			Artikkel 12 nr. 1-5				
Artikkel 51 nr. 6			Artikkel 12 nr. 8				
Artikkel 52 nr. 1-7					Artikkel 3 nr. 1-7		

Dette direktiv	Direktiv 77/780/EØF	Direktiv 89/299/EØF	Direktiv 89/646/EØF	Direktiv 89/647/EØF	Direktiv 92/30/EØF	Direktiv 92/121/EØF	Direktiv 96/10/EF
Artikkel 52 nr. 8 og 9				Artikkel 3 nr. 5 og 6	Artikkel 3 nr. 8 og 9	Artikkel 5 nr. 4 og 5	
Artikkel 52 nr. 10					Artikkel 3 nr. 10		
Artikkel 53					Artikkel 4		
Artikkel 54					Artikkel 5		
Artikkel 55					Artikkel 6		
Artikkel 56					Artikkel 7		
Artikkel 57	Artikkel 11						
Artikkel 58	Artikkel 3 nr. 5						
Artikkel 59	Artikkel 6						
Artikkel 60		Artikkel 8	Artikkel 22	Artikkel 9		Artikkel 7	
Artikkel 61		Artikkel 4a					
Artikkel 62 nr. 1 og 2				Artikkel 11 nr. 4 og 5			Artikkel 2
Artikkel 62 nr. 3							
Artikkel 63				Artikkel 11 nr. 1-3			
Artikkel 64							
Artikkel 65			Artikkel 12 nr. 7			Artikkel 6 nr. 1 -9	
Artikkel 66	Artikkel 14 nr. 2	Artikkel 9 nr. 2	Artikkel 24 nr. 3	Artikkel 12 nr. 2			
Artikkel 67	—	—	—	—	—	—	—
Artikkel 68	—	—	—	—	—	—	—
Artikkel 69	—	—	—	—	—	—	—
Vedlegg I			Vedlegg				
Vedlegg II				Vedlegg I			
Vedlegg III				Vedlegg II			
Vedlegg IV				Vedlegg III			
Vedlegg V	—	—	—	—	—	—	—
Vedlegg VI	—	—	—	—	—	—	—